

Finanšu izlūkošanas
dienests

2025. gada pārskats

Saturs

IEVADS	03
FINANŠU IZLŪKOŠANAS DIENESTA VISPĀRĒJS RAKSTUROJUMS	08
SVARĪGĀKIE FINANŠU IZLŪKOŠANAS DIENESTA DARBĪBAS REZULTĀTI FINANŠU IZLŪKOŠANĀ 2025. GADĀ	11
SADARBĪBA AR PARTNERIESTĀDĒM ĀRVALSTĪS	26
STRATĒGISKĀ UN TAKTISKĀ ANALĪZE UN PĒTĪJUMI	32
FINANŠU IZLŪKOŠANAS DIENESTA SADARBĪBAS PLATFORMAS	38
FINANŠU IZLŪKOŠANAS DIENESTA DARBS UN LOMA SANKCIJU JOMĀ	44
INOVĀCIJAS UN TEHNOLOĢISKIE ATBALSTA RISINĀJUMI	58
STARPTAUTISKIE NOVĒRTĒJUMI UN REPUTĀCIJAS STIPRINĀŠANA	61
KOMUNIKĀCIJA UN SABIEDRĪBAS IZPRATNE	65
PERSONĀLS UN PERSONĀLA VADĪBA	74
FINANŠU IZLŪKOŠANAS DIENESTA FINANŠU VADĪBA	78
IEKŠĒJĀS KONTROLES SISTĒMA, RISKU UN INFORMĀCIJAS DROŠĪBAS PĀRVALDĪBA	83
ATTĪSTĪBAS PLĀNI UN PRIORITĀTES 2026. GADAM	85
SAĪSINĀJUMI	88
PIELIKUMI	91

levads

01

levads

Aizvadītais gads FID bijis aktīvs vairākās jomās. Ņemot vērā FID misiju – rūpēties par mūsu valsts un tās finanšu sistēmas drošību – turpinājām veikt un attīstīt finanšu izlūkošanu, nodrošinājām sankciju izpildi, veidojām ciešu sadarbību ar nacionālajiem un starptautiskajiem partneriem finanšu izlūkošanas un sankciju izpildes jomā un vienlaikus turpinājām arī jau 2024. gadā uzsākto darbu ar MONEYVAL 6. kārtas novērtējumu.

SADARBĪBA UN TĀS KVALITĀTE BIJA IZŠĶIROŠAIS FAKTORS 2025. GADA REZULTĀTIEM IKVIENĀ NO MŪSU DARBĪBAS JOMĀM.

Līdz ar 2025. gada 13. jūnija MONEYVAL un FATF kopējo plenārsēdi, kurā pieņēma Latvijas 6. kārtas savstarpējās novērtēšanas ziņojumu, formāli noslēdzās darbs, pie kura FID vadībā gandrīz divus gadus strādāja vairāki desmiti speciālistu no 18 dažādām institūcijām un privātā sektora. Procesa gaitā esam ieguldījuši daudz pūļu, lai visi kopā spētu argumentēti, saskaņoti un kvalitatīvi pierādīt Latvijas NILLTPF novēršanas sistēmas atbilstību starptautiskajiem standartiem un tās efektivitāti. Šobrīd, kad esam jau saņēmuši izteikti pozitīvu novērtējumu un līdz ar to Latvijas finanšu sektora reputācija ir atjaunota, gribu teikt vislielāko paldies visiem un ikvienam par sadarbību un atbalstu!

Turpinoties Krievijas militārajai agresijai un pilna mēroga iebrukumam Ukrainā, īpaša nozīme 2025. gadā bija darbam sankciju izpildes jomā. FID turpināja attīstīt sankciju ieviešanas sistēmu, analizēja iespējamās sankciju pārkāpumus, koordinēja informācijas apriti ar nacionālajām un starptautiskajām institūcijām, kā arī sniedza metodisko atbalstu privātajam sektoram. Kopumā aizvadītajā gadā FID analītiskais darbs ir veicinājis gan ES, gan Latvijas sankciju režīma pilnveidošanu – identificējot sankciju apiešanas riskus, tostarp enerģētikas jomā, sagatavojot informāciju par “ēnu flotes” kuģiem iekļaušanai ES sankciju sarakstos un sniedzot ieguldījumu Latvijas nacionālā sankciju regulējuma pret Krieviju izstrādē. Līdz ar to redzam, ka arī sankciju jomā sadarbībai visplašākajā nozīmē bijusi būtiska nozīme.

Finanšu izlūkošanas jomā arī aizvadītajā gadā finanšu vide turpināja attīstīties, taču līdzās sarežģītām shēmām joprojām būtisku daļu veidoja arī vienkārši krāpšanas gadījumi. Lai šajos apstākļos turpinātu efektīvi identificēt un novērst finanšu noziegumus, FID turpināja stiprināt sadarbību ar visiem partneriem – tiesībaizsardzības un uzraudzības iestādēm, kā arī ar privātā sektora partneriem Latvijā un starptautiskā līmenī. Esmu īpaši gandarīts par nefinanšu sektora iesniegto ziņojumu skaita pieaugumu, kas tieši saistīts ar FID mērķtiecīgo sadarbību ar šī sektora subjektiem, tostarp organizējot mācības, sniedzot atgriezenisko saiti un jau 2024. gadā ieviešot vienkāršotu ziņošanas kārtību.

Nozīmīgu ieguldījumu finanšu izlūkošanas efektivitātes stiprināšanā turpina sniegt arī FID izveidotā sadarbības platforma OpCEN, kas nodrošina ciešu un operatīvu sadarbību starp FID un tiesībaizsardzības iestādēm sarežģītu finanšu noziegumu izmeklēšanā. 2025. gadā OpCEN ietvaros īstenotā padziļinātā analīze ļāva identificēt sarežģītas un būtiskas noziedzīgi iegūtu līdzekļu plūsmas, izsekot kriptovalūtu darījumus un sekmēt kriminālprocesa uzsākšanu, tostarp lietās par profesionālu naudas atmazgāšanas pakalpojumu nodrošināšanu.

Līdztekus operatīvajam un analītiskajam darbam 2025. gads FID bija arī organizatoriskās attīstības gads. Iesaistot visus FID darbiniekus, izstrādājām iestādes darbības stratēģiju nākamajiem pieciem gadiem, turpinājām ieguldīt darbinieku profesionālajā izaugsmē, kā arī pilnveidojām darba plūsmu pārvaldību un datu apstrādes procesus, lai nodrošinātu vēl efektīvāku finanšu izlūkošanu. Apzināti turpinām stiprināt savu pozīciju kā profesionāla, analītiski spēcīga un uzticama izlūkošanas iestāde cīņā pret vietējiem un pārrobežu finanšu noziegumiem, kuras darbu un darbiniekus virza mūsu kopējās vērtības - cilvēks, drošība, patriotisms un sadarbība.

Raugoties uz 2026. gadu, mēs turpināsim stiprināt analītisko kapacitāti, pilnveidojot sankciju uzraudzības mehānismus un attīstīt riskos balstītu pieeju visās darbības jomās. Viens no svarīgiem darbiem būs arī jaunā NRA izstrāde, ko veiks ciešā sadarbībā ar visām kompetentajām iestādēm, UKI un privāto sektoru, apzinot un identificējot NILLTPF riskus Latvijā un ņemot vērā arī Latvijas novērtēšanas ziņojumā secināto. Tāpat turpināsim stādāt ar informācijas tehnoloģiju attīstību un inovāciju ieviešanu, pilnveidojot datu analītikas un informācijas apstrādes un analīzes rīkus, lai efektīvāk identificētu finanšu noziegumu riskus un sarežģītas finanšu plūsmas, kā arī sniegtu efektīvu atbalstu mūsu sadarbības partneriem vietēji un ārvalstīs.

Arī nākamgad stiprināsim starptautiskās partnerības. Finanšu noziegumiem joprojām ir izteikts pārrobežu raksturs, tādēļ efektīva informācijas apmaiņa un koordinēta rīcība ar ārvalstu pilnvarotajām iestādēm un starptautiskajām organizācijām ir izšķiroša. Esmu gandarīts, ka FID kā viens no pirmajiem dienestiem nodrošināja savu pārstāvību AMLA; tāpēc arī šogad turpināsim aktīvu iesaisti starptautiskās darba grupās un pieredzes apmaiņas pasākumos, kas ļauj Latvijai sniegt ieguldījumu kopējā finanšu drošības stiprināšanā.

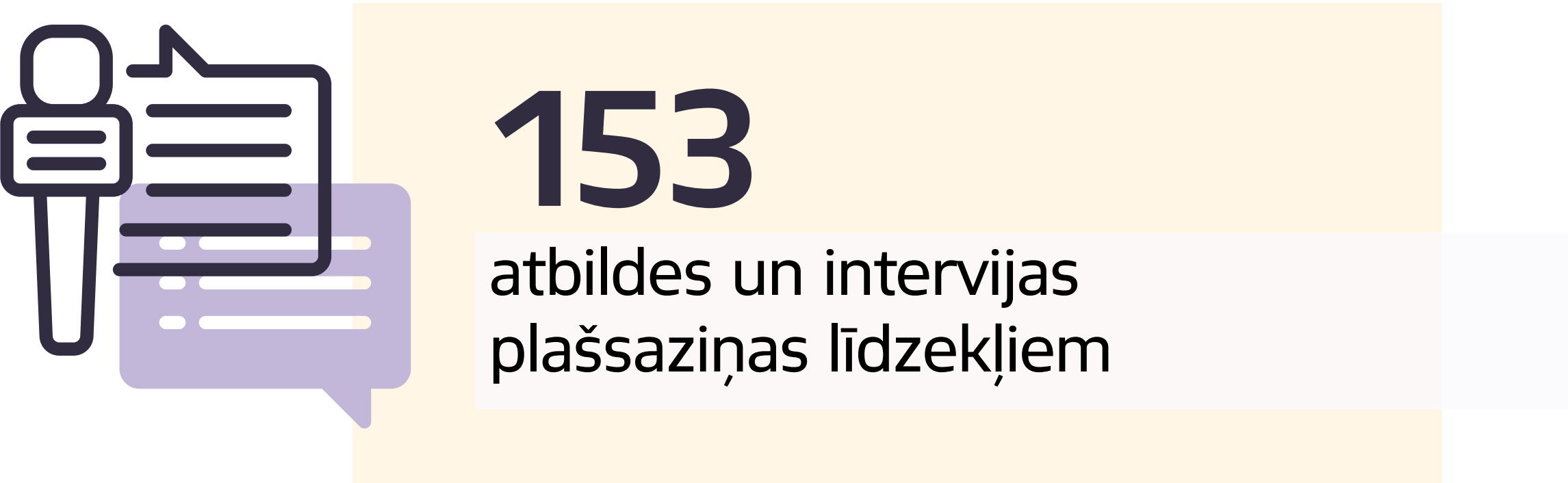
Esmu pateicīgs visiem FID sadarbības partneriem par sadarbību, atbalstu un mūsu kopējās darbības rezultātiem 2025. gadā! Īpašs paldies FID komandai par profesionalitāti, atbildību un apņēmību, ar kādu ikdienā veicam savu darbu. Kopīgi mēs stiprinām Latvijas finanšu sistēmas drošību un veidojam vidi, kurā finanšu integritāte ir neatņemama valsts drošības un ilgtspējīgas attīstības sastāvdaļa.

Finanšu izlūkošanas dienesta priekšnieks
TOMS PLATACIS

FID DARBĪBA 2025. GADĀ: KOPSAVILKUMS

POPULĀRĀKAIS VIDEO SATURS: STARPTAUTISKA KONFERENCE “SARGĀJOT ROBEŽU: SANKCIJAS, EKSPORTA KONTROLE UN UZŅĒMUMU ATBILDĪBA”. KONFERENCES IERAKSTI LATVIEŠU UN ANĢĻU VALODĀS SKATĪTI 4,8 TŪKSTOŠUS REIŽU.

Finanšu
izlūkošanas
dienesta vispārējs
raksturojums

02

Finanšu izlūkošanas dienesta statuss, darbības virzieni un galvenās funkcijas

FID ir vadošā iestāde, kuras mērķis ir novērst Latvijas Republikas finanšu sistēmas izmantošanu NILLTPF. FID veic finanšu izlūkošanu, lai savlaicīgi identificētu un analizētu ar finanšu noziegumiem saistītus riskus un nodrošinātu informācijas apriti starp iesaistītajām institūcijām.

Saskaņā ar NILLTPF novēršanas likumu **FID galvenais uzdevums** ir novērst finanšu sistēmas izmantošanu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai, kā arī terorisma un proliferācijas finansēšanai. Lai īstenotu šo uzdevumu, FID saņem un analizē informāciju par iespējamiem finanšu noziegumiem, tostarp aizdomīgiem darījumiem, kā arī nodrošina tās izmantošanu noziedzīgu nodarījumu novēršanā un atklāšanā.

Analīzes rezultātā sagatavotā informācija tiek nodota izmeklēšanas iestādēm, prokuratūrai un tiesai izmantošanai kriminālprocesā. Papildus operatīvajam darbam FID koordinē publiskās un privātās sadarbības mehānismus NILLTPF novēršanas jomā un veic nacionālo NILLTPF risku novērtējumu. Dienests arī sniedz priekšlikumus politikas plānošanas dokumentu un normatīvā regulējuma pilnveidošanai, kā arī izstrādā stratēģiskus pētījumus finanšu noziegumu novēršanas jomā.

Kopš 2019. gada 1. janvāra

FID ir neatkarīga, Ministru kabineta pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Institucionālo pārraudzību Ministru kabinets īsteno ar iekšlietu ministra starpniecību. Pārraudzība neattiecas uz FID noteikto uzdevumu un tiesību īstenošanu, kā arī uz FID iekšējās organizācijas jautājumiem. Iestādes neatkarība un lēmumu pieņemšanas patstāvība nostiprināta normatīvajā regulējumā, ievērojot FATF rekomendācijas un Egmont finanšu izlūkošanas vienību grupas principus.

Kopš 2024. gada 1. aprīļa

FID ir kompetentā institūcija starptautisko un nacionālo sankciju izpildes jautājumos. FID kompetence sankciju izpildes jautājumos noteikta ar 2023. gada 8. decembra grozījumiem Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā, kas stājas spēkā 2024. gada 1. aprīlī. Izmaiņas veiktas, lai nodrošinātu, ka jautājumos par sankciju izpildi ir viens sākotnējais saziņas punkts un viena galvenā iestāde, tādējādi atvieglojot un vienkāršojot saziņu starp privāto un publisko sektoru.

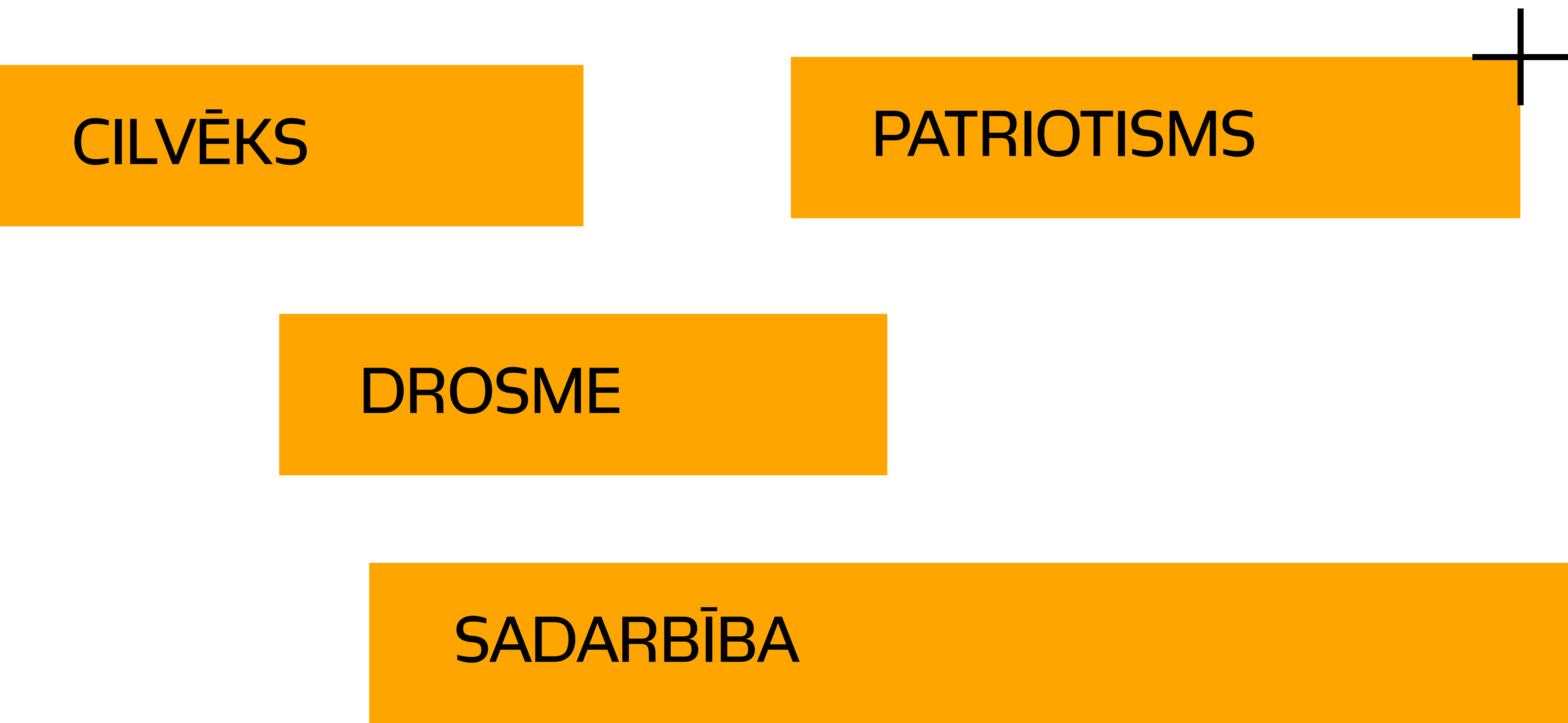
FID MISIJA

Mēs rūpējamies
par valsts un finanšu
sistēmas drošību

FID VĪZIJA

Cilvēkam droša
un labklājīga Latvija
mierpilnā pasaulē

FID VĒRTĪBAS

FID pamatfunkciju finansēšana nodrošināta no budžeta programmas 43.00.00. “Finanšu izlūkošanas dienesta darbība”. Papildus tam īstenoti vairāki ES politiku instrumentu un ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti. Plašāk aprakstīts nodaļā “Finanšu izlūkošanas dienesta finanšu vadība”.

Svarīgākie
Finanšu izlūkošanas
dienesta darbības
rezultāti finanšu
izlūkošanā
2025. gadā

03

Finanšu izlūkošana

Viens no galvenajiem FID mērķiem ir novērst iespēju izmantot Latvijas finanšu sistēmu NILLTPF. Šo mērķi FID īsteno, veicot finanšu izlūkošanu. Finanšu izlūkošana ietver aizdomīgu darījumu un citas saņemtās informācijas izvērtēšanu, kā arī informācijas iegūšanu, saņemšanu, reģistrēšanu, apstrādi, apkopošanu, uzglabāšanu un analīzi. Šo informāciju FID sniedz izmeklēšanas iestādēm, prokuratūrai un tiesai, un to var izmantot NILLTPF vai šo darbību mēģinājumu, kā arī citu ar tām saistītu noziedzīgu nodarījumu novēršanai, atklāšanai, pirmstiesas izmeklēšanā vai iztiesāšanā.

Finanšu izlūkošanas pamatā ir trīs galvenie elementi:

**NILLTPFNL subjektu
sniegtā informācija** – ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem un sliekšņa deklarācijas, kā arī NILLTPFNL 3.1 pantā minēto personu un sadarbības iestāžu sniegtā informācija.

**Efektīva ziņojumu
par aizdomīgiem
darījumiem un sliekšņa
deklarāciju analīze**, citas saistītās informācijas analīze, kā arī FID īstenotie pasākumi NILL novēršanai, tostarp līdzekļu iesaldēšana, darījumu pārraudzība un sadarbība ar NILLTPFNL subjektiem, TAI, UKI un ārvalstu sadarbības partneriem.

**Kvalitatīva finanšu
izlūkošanas
rezultāta** (padziļināti analizētas, faktos balstītas informācijas) **nodošana TAI**, kas var kalpot par pamatu kriminālprocesu uzsākšanai saistībā ar identificēto NILL un citiem noziedzīgiem nodarījumiem un to atklāšanai.

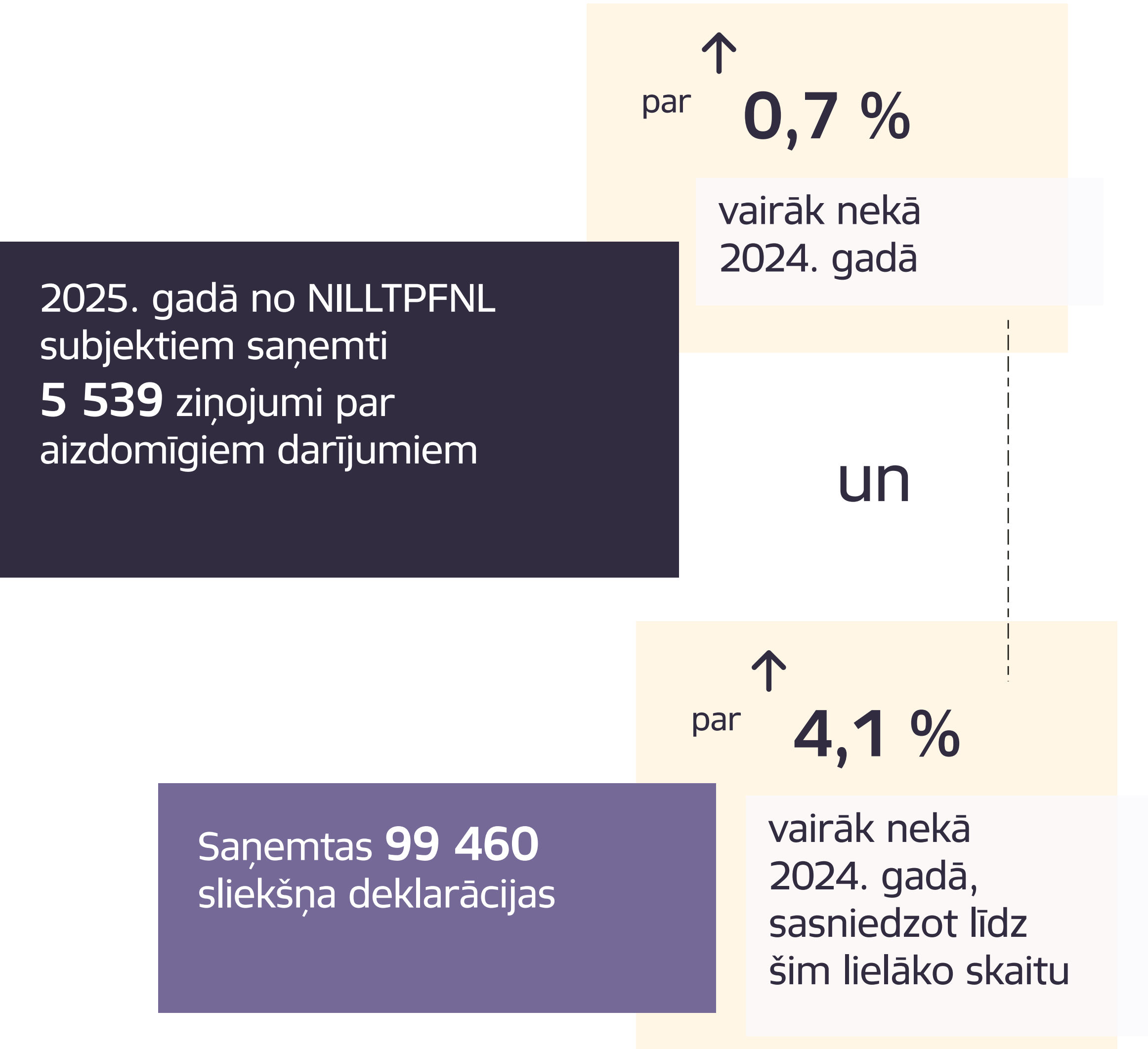
Ziņojumi par aizdomīgiem darījumiem un sliekšņa deklarācijas

Nolūkā saņemt kvalitatīvus un Latvijas NILL riska profilam atbilstošus ziņojumus par aizdomīgiem darījumiem, FID ik gadu īsteno dažādus pasākumus, lai veicinātu vienotu NILLTPFNL subjektu izpratni par aizdomīgu darījumu būtību un ziņojumu iesniegšanu, organizējot regulāras mācības un atgriezeniskās saites sanāksmes, kā arī izstrādājot un atjaunojot metodiskos materiālus.

LIKUMA SUBJEKTS – konkrēti sektori un profesionālās darbības veicēji, kuriem saskaņā ar likumu ir noteikti pienākumi novērst NILLTPF. Likuma subjekti iedalāmi divās lielās grupās: finanšu sektors (piemēram, kredītiestādes, maksājumu iestādes) un nefinanšu sektors (piemēram, ārpakalpojuma grāmatveži, zvērināti notāri).

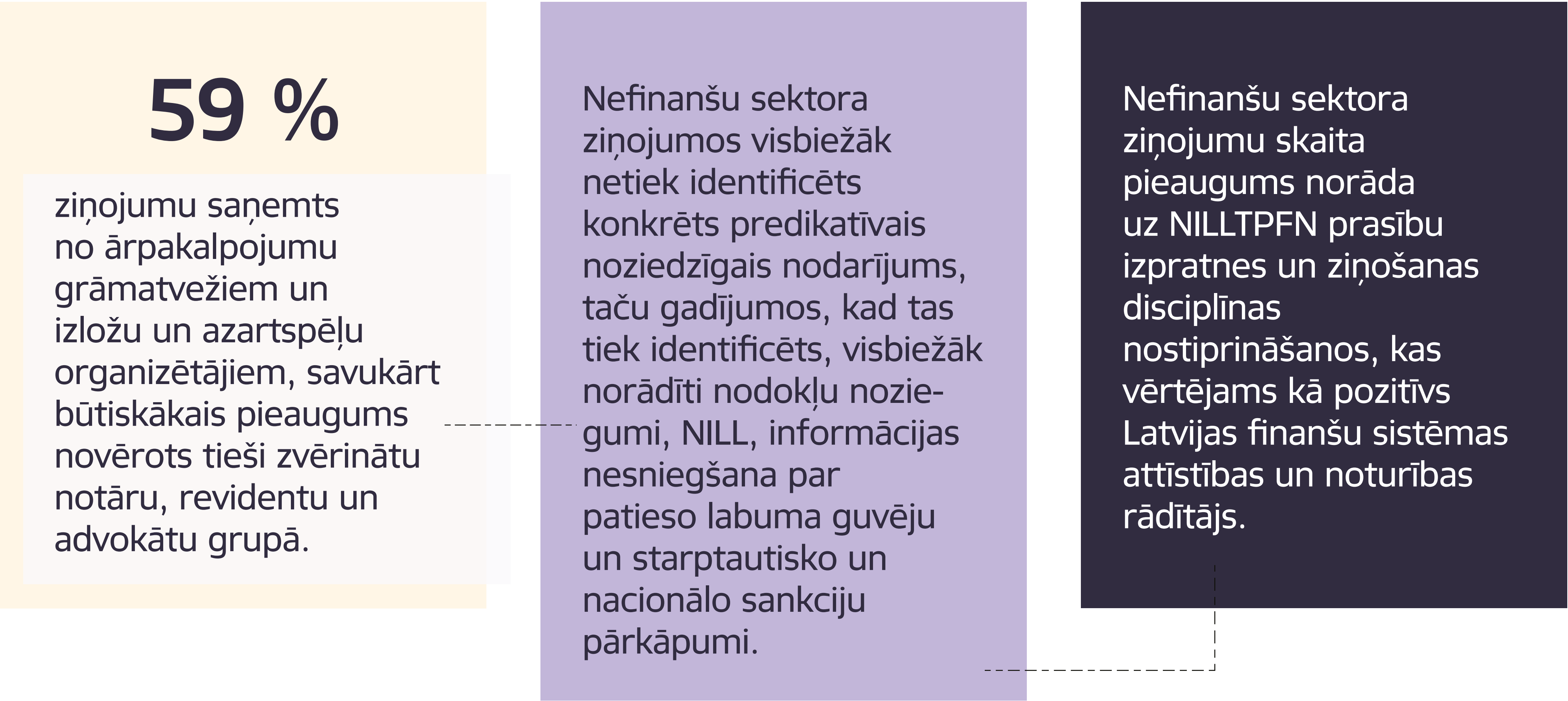
ZIŅOJUMS – likuma subjekta sniegta informācija FID par darījumu vai darbību, kas rada aizdomas par iespējamu NILLTPF. Ziņojumā tiek iekļauta informācija par darījumu vai darbību, tajā iesaistītajām personām, kā arī pamatojums, kādēļ attiecīgais darījums vai darbība tiek uzskatīta par aizdomīgu. Ziņojums FID ir jāsniedz nekavējoties pēc aizdomu identificēšanas un tas var attiekties gan uz plānotiem, gan jau notikušiem darījumiem.

SLIEKŠŅA DEKLARĀCIJA – likuma subjekta sniegta informācija FID par darījumu, kas atbilst normatīvajos aktos noteiktiem darījuma veida un summas kritērijiem. Šādas deklarācijas iesniedz noteiktu sektoru likuma subjekti, piemēram, kredītiestādes, valūtas maiņas pakalpojumu sniedzēji un azartspēļu organizētāji. Sliekšņa deklarācijas iesniegšanai nav nepieciešamas aizdomas par līdzekļu noziedzīgu izcelsmi vai citu noziedzīgu nodarījumu. Tās iesniegšana neatbrīvo likuma subjektu no pienākuma iesniegt arī aizdomīga darījuma ziņojumu, ja šādas aizdomas rodas.

Būtiskas izmaiņas saņemto ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem kopējā skaitā, salīdzinot ar 2024. gadu, nav novērotas.

Lai veicinātu iespējamu noziedzīgu nodarījumu savlaicīgu atklāšanu nefinanšu sektora NILLTPFNL subjektiem, FID 2024. gadā izstrādāja šim sektoram īpaši pielāgotu ziņojumu iesniegšanas kārtību, kā arī organizēja mērķētas mācības. Rezultātā novērojams pakāpenisks nefinanšu sektora iesniegto ziņojumu skaita īpatsvara pieaugums pret kopējo ziņojumu skaitu. Salīdzinot ar 2022. gadu, 2025. gadā iesniegto ziņojumu skaits ir pieaudzis par 36 %, savukārt, salīdzinot ar 2024. gadu – par 11 %. Būtiski uzsvērt, ka nefinanšu sektora rīcībā esošā informācija par aizdomīgiem darījumiem ir nozīmīga aizdomīgu darījumu analīzes procesā, to rīcībā esošā informācija papildina finanšu sektora rīcībā esošos datus, nodrošinot plašāku skatījumu un veicinot iespējamu noziedzīgu nodarījumu atklāšanu.

Tendences ziņojumos ar atturēšanos no darījuma veikšanas

2025. gadā mainījās iepriekšējos divos gados novērotā tendence – samazinājums to ziņojumu skaitā, kuros NILLTPFNL subjekti bija atturējušies no darījuma veikšanas. Kopumā 2024. un 2025. gadā, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, novērojams būtisks saņemto ziņojumu ar atturēšanos no darījuma veikšanas skaita samazinājums, kas galvenokārt saistīts ar šādu ziņojumu skaita samazinājumu no likvidējamajām kredītiestādēm. Tomēr 2025. gadā, salīdzinot ar 2024. gadu, šādu ziņojumu skaits pieauga par aptuveni 23 %, sasniedzot **187**. Tas galvenokārt saistīts ar aizvien pieaugošo krāpšanu gadījumu skaitu, kuru īstenošanā tiek izmantoti elektronisko sakaru līdzekļi un digitālā vide.

Ņemot vērā veiktos grozījumus Krimināllikumā, likumā “Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” un Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likumā, FID 2025. gadā publicēja vadlīnijas “Ziņojumu sniegšana par aizdomīgiem darījumiem un atturēšanās no darījumu veikšanas”. Vadlīniju mērķis ir savlaicīgi nodrošināt NILLTPFNL subjektu vienotu izpratni par izmaiņām ziņošanas par sankciju pārkāpšanu kārtībā, atsevišķu sankciju pārkāpumu dekriminalizāciju, kā arī novērst konstatētās nepilnības saistībā ar ziņošanu par aizdomām par pārkāpumiem nodokļu nomaksas jomā.

NILLTPFNL subjektu iesniegto ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem un ziņojumu ar atturēšanos no darījuma veikšanas skaits pa gadiem

GADS	ZIŅOJUMU PAR AIZDOMĪGIEM DARĪJUMIEM SKAITS	TAJĀ SKAITĀ ZIŅOJUMU AR ATTURĒŠANOS NO DARĪJUMA VEIKŠANAS SKAITS
2021	5 715	893
2022	6 384	1 037
2023	6 108	234
2024	5 501	152
2025	5 539	187

NILLTPFNL subjektu iesniegto sliekšņa deklarāciju skaits pa gadiem

GADS	SLIEKŠŅA DEKLARĀCIJU SKAITS
2021	62 420
2022	91 382
2023	90 278
2024	95 518
2025	99 460

Neraugoties uz to, ka 2025. gadā bija vērojams ziņojumu ar atturēšanos no darījuma veikšanas skaita pieaugums, FID pieņēma lēmumus par līdzekļu iesaldēšanu uz noteiktu laiku 870 000 *euro* apmērā.¹ Tas atbilst FID jau iepriekš prognozētajai tendencei – iesaldēto līdzekļu apmēra samazinājumam, ņemot vērā Latvijas riska profila maiņu no NILL riska, kas izriet no Latvijas kā reģionālā finanšu centra vēsturiskā statusa, uz NILL risku saistībā ar Latvijā izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem. Riska profila maiņas rezultātā mazinājies risks, ka līdzekļi nekontrolēti atstāj Latvijas finanšu sistēmu bez iespējas tos pakļaut turpmākiem ierobežojošiem pasākumiem. Tādējādi līdzekļu tūlītēja iesaldēšana ne vienmēr ir optimālākais rīcības variants, un svarīgāka kļūst savlaicīga informācijas nodošana TAI, ļaujot panākt saprātīgu līdzsvaru starp iespēju iegūt pierādījumus noziedzīgo nodarījumu izdarītāju vainai un mantisko jautājumu risināšanu.

Saistībā ar TAI nosūtītajiem materiāliem iesaldēto līdzekļu apmērs salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem – iesaldētie līdzekļi

GADS	IESALDĒTO LĪDZEKĻU APMĒRS (milj. euro)
2021	209,63
2022	357,25*
2023	91,68*
2024	49,72*
2025	0,87*

* Nav iekļauta finanšu instrumentu vērtība

Lai gan 2025. gadā fiziskām personām iesaldēto līdzekļu īpatsvars ir palielinājies līdz aptuveni 18 % (+17 % salīdzinājumā ar 2024. gadu) no visiem iesaldētajiem līdzekļiem, turpinājusies iepriekšējā gada tendence samazināties kopējam fiziskām personām iesaldēto līdzekļu apmēram, kas sarucis par aptuveni 26,5 %. Savukārt kopējais juridiskām personām iesaldēto līdzekļu apmērs krities par aptuveni 98,6 %. Līdzīgi kā iepriekšējā gadā, 2025. gadā lielāko daļu no izdotajiem rīkojumiem par līdzekļu iesaldēšanu skaita ziņā veidoja rīkojumi saistībā ar krāpšanas gadījumiem, taču 2025. gadā būtiski palielinājies saistībā ar krāpšanām iesaldēto līdzekļu īpatsvars – līdz aptuveni 17,3 % (par vairāk nekā 16 % salīdzinājumā ar 2024. gadu).

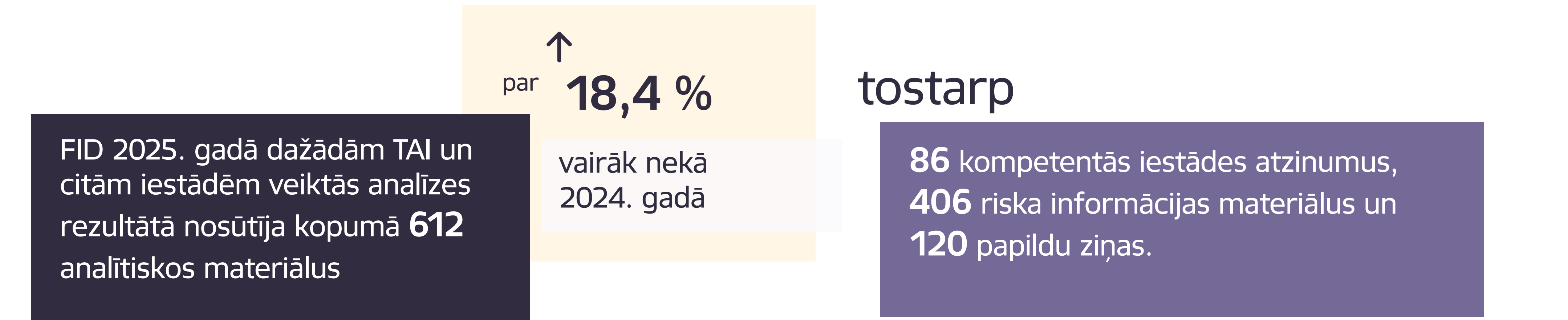
¹ Summa attiecināma tikai uz līdzekļu iesaldēšanas rīkojumiem uz noteiktu laiku, par kuriem informācija nodota TAI lemšanai par kriminālprocesa uzsākšanu un aresta piemērošanu līdzekļiem. Summā nav ietverta iesaldēto finanšu instrumentu vērtība, jo tā uz iesaldēšanas brīdi ne vienmēr ir precīzi nosakāma un laika gaitā var mainīties, tādējādi radot nesakritības starp iesaldēto un vēlākos procesa posmos arestēto un konfiscēto līdzekļu un mantas aplēsto apmēru.

2025. gadā iesaldēto līdzekļu apmēra sadalījums pēc personas veida salīdzinājumā ar 2023. un 2024. gadu

GADS	FIZISKA PERSONA (euro)	JURIDISKA PERSONA (euro)
2023	18 571 365,52	73 108 782,23
2024	210 974,27	49 510 717,60
2025	155 019,48	714 532,56

2025. gadā tika iesaldēti juridisko personu, kas reģistrētas Kanādā, Apvienotajā Karalistē, Īrijā, Britu Virdžīnu salās un Latvijā, naudas līdzekļi un finanšu instrumenti. Nevienā no gadījumiem juridisko personu reģistrācijas valstis nesakrīta ar to patieso labuma guvēju pasaules valstīm, proti, Ukrainu, Krieviju, Turkmēnistānu un Īriju. Savukārt fizisko personu, kuru naudas līdzekļi un finanšu instrumenti tika iesaldēti, kontekstā norādāms, ka to pasaules valstis bija Latvija, Azerbaidžāna, Ukraina, Krievija un Kamerūna. Tieši Latvijas fiziskajām personām tika iesaldēta lielākā daļa no fiziskajām personām iesaldēto līdzekļu apmēra. Par ārvalstīs iesaldētajiem līdzekļiem plašāk skatīt sadaļā “Sadarbība ar partneriēstādēm ārvalstīs”.

TAI, UKI un citām iestādēm sniegtā informācija

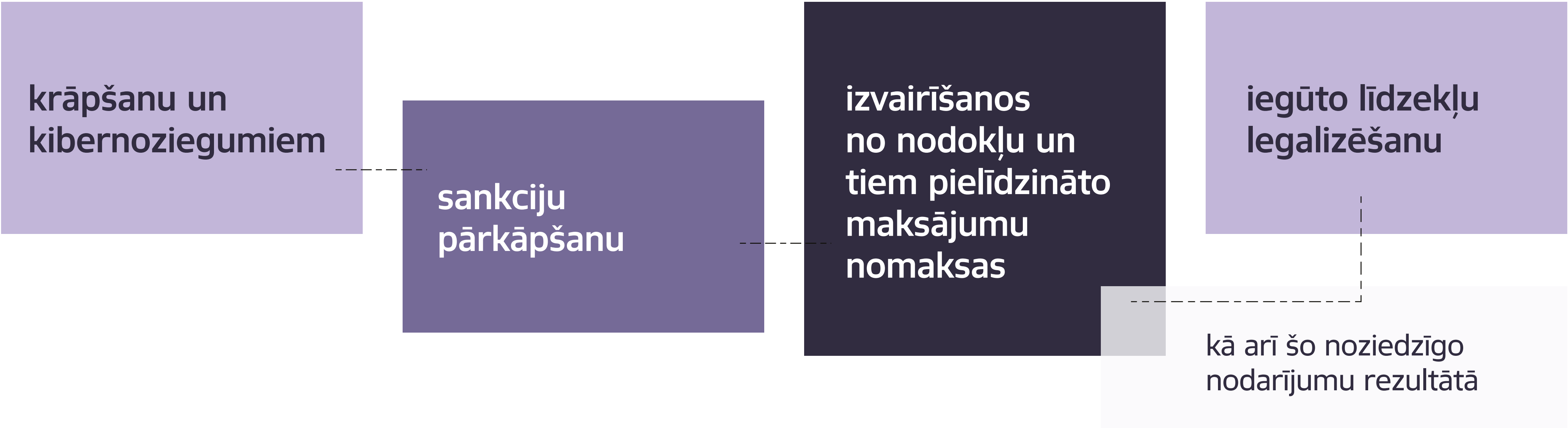

Līdz ar Latvijas riska profila maiņu un noziedzīgi iegūtu līdzekļu biežāku strukturēšanu ārpus Latvijas finanšu sistēmas, turpina samazināties FID TAI nosūtīto kompetentās iestādes atzinumu skaits par veiktu NILL, lūdzot uzsākt kriminālprocesu. Vienlaikus FID spēj efektīvi identificēt, analizēt un nodot TAI, UKI un citām iestādēm to noteikto funkciju īstenošanai noderīgu informāciju, kas pēc iestāžu kompetencē ietilpstošo papildu darbību veikšanas var rezultēties kriminālprocesa uzsākšanā.

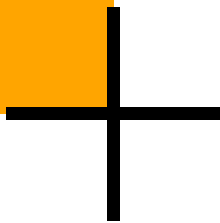
TAI, UKI un citām iestādēm nosūtīto analītisko materiālu skaits

GADS	KOMPETENTĀS IESTĀDES ATZINUMS	INFORMĀCIJA ZINĀŠANAI	PAPILDU ZIŅAS
2021	190	91	113
2022	265	149	155
2023	171	264	130
2024	109	323	85
2025	86	406	120

Nemot vērā noziedzīgo nodarījumu, par kuru izdarīšanu aizdomas paustas FID saņemtajos ziņojumos par aizdomīgiem darījumiem un TAI pieprasījumos, īpatnību, arī 2025. gadā FID veiktā finanšu izlūkošana un tās rezultātā TAI nosūtītie analītiskie materiāli galvenokārt bija saistīti ar

Minēto demonstrē arī statistika par FID nosūtīto analītisko materiālu galvenajiem adresātiem.

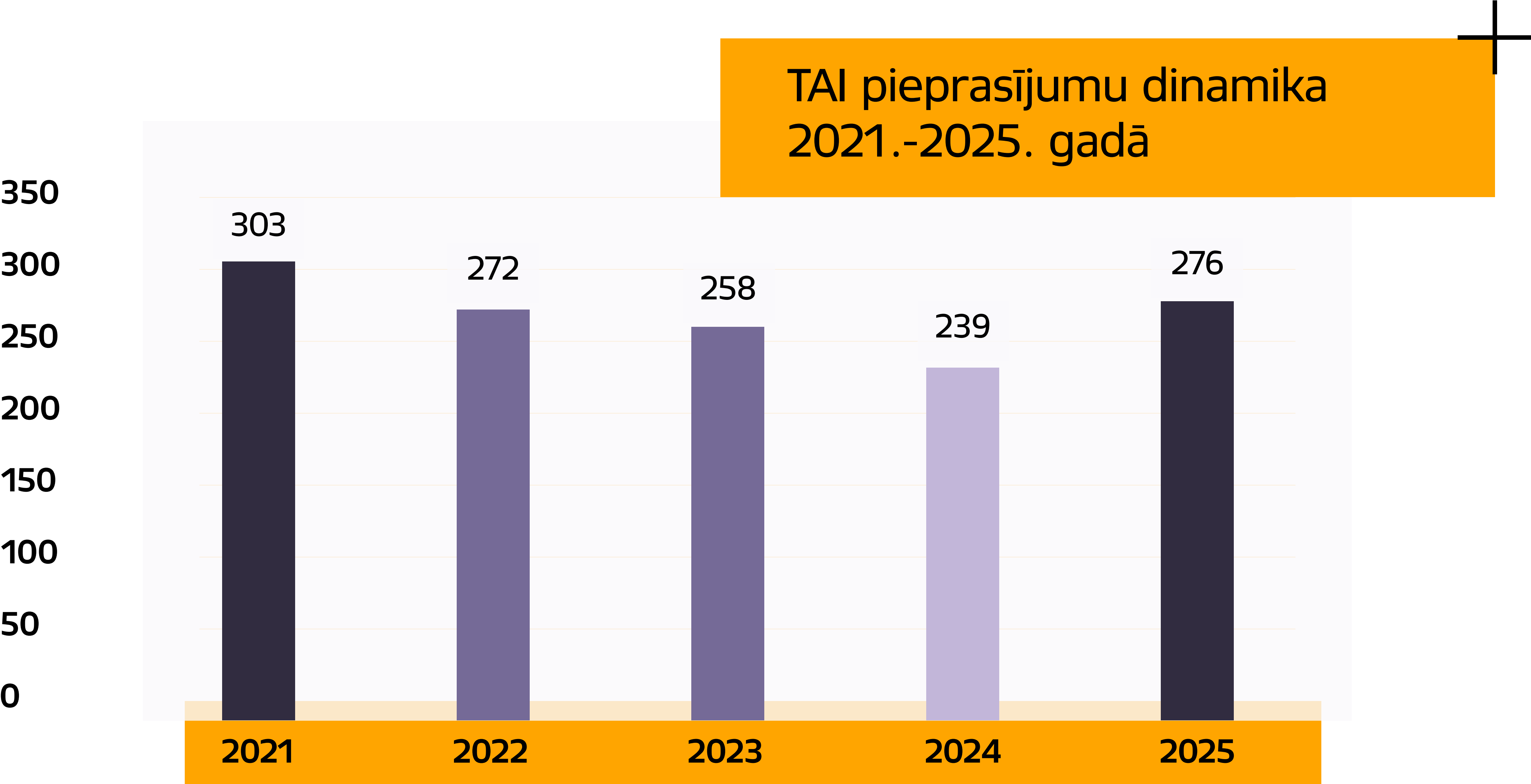
TAI, UKI un citām iestādēm nosūtīto analītisko materiālu sadalījums par iestādēm 2025. gadā

iestāde	KOMPETENTĀS iestādes atzinums	informācija zināšanai	PAPILDU ziņas	KOPĀ
VALSTS POLICIJA (VP)	73	157	39	269
VALSTS DROŠĪBAS iestādes	12	102	24	138
NODOKĻU UN MUITAS POLICIJA (NMP) (IEPRIEKŠ – VID NMPP)	0	81	42	123
KORUPCIJAS NOVĒRŠANAS UN APKAROŠANAS BIROJS (KNAB)	0	20	8	28
VALSTS ROBEŽSARDZE	0	10	5	15
VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTA MUITAS PĀRVALDE (VID MP)	0	15	0	15
LATVIJAS REPUBLIKAS PROKURATŪRA	1	4	1	6
MILITĀRĀ POLICIJA	0	5	1	6
LATVIJAS BANKA (LB)	0	6	0	6
VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS (VID)	0	2	0	2
IEKŠĒJĀS DROŠĪBAS BIROJS	0	3	0	3
IESLODZĪJUMU VIETU PĀRVALDE	0	1	0	1
KOPĀ	86	406	120	612

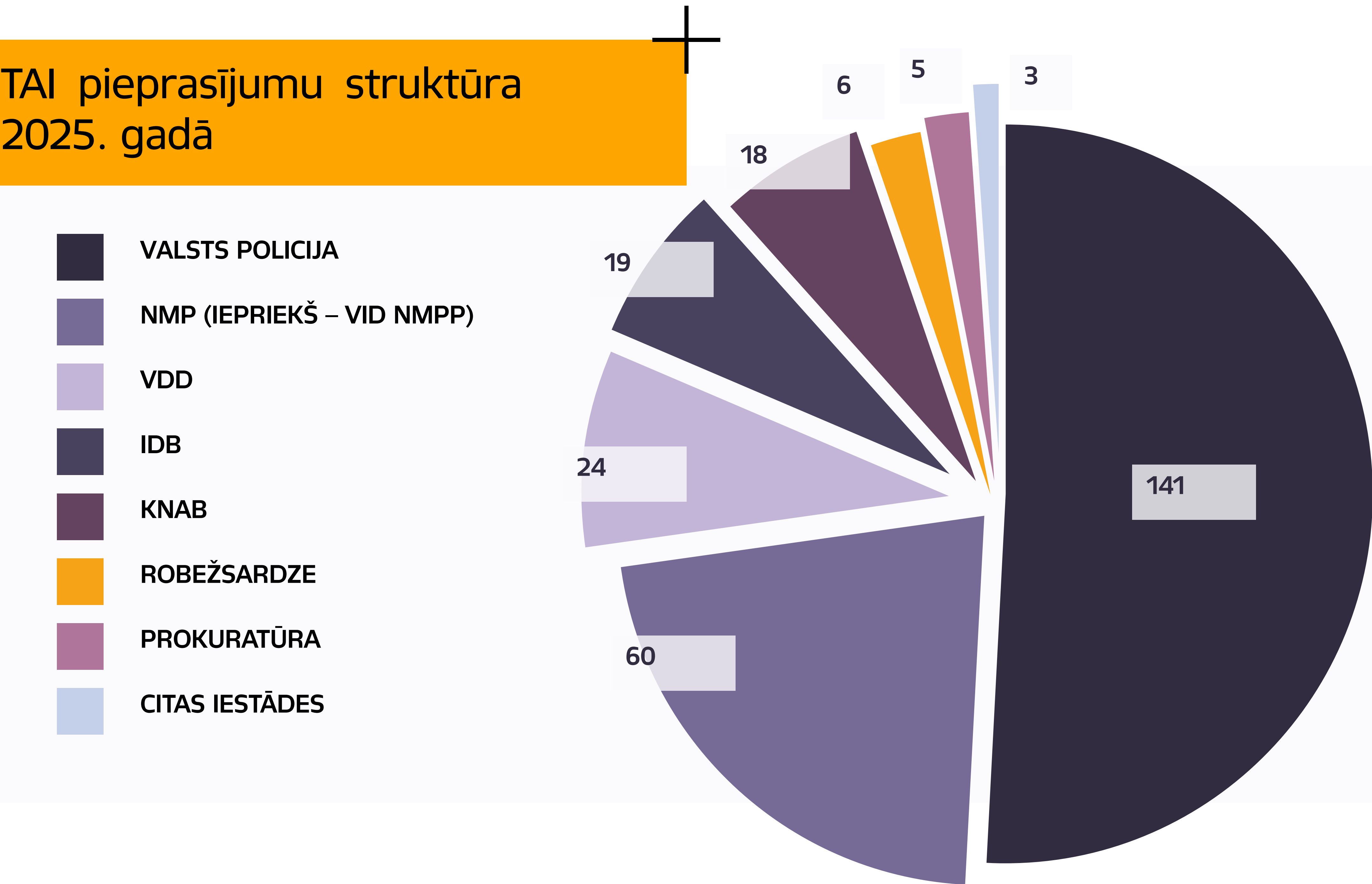
Atbildes uz TAI pieprasījumiem

Saskaņā ar NILLTPFNL 56. panta pirmo daļu pēc operatīvās darbības subjektu, izmeklēšanas iestāžu vai prokuratūras pieprasījuma operatīvās darbības procesā vai kriminālprocesā FID sniedz tā rīcībā esošo informāciju vai iegūst informāciju no ārvalstu pilnvarotajām iestādēm.

2025. gadā FID saņēmis 276 TAI, valsts drošības iestāžu un prokuratūras pieprasījumus.

TAI pieprasījumu struktūra
2025. gadā

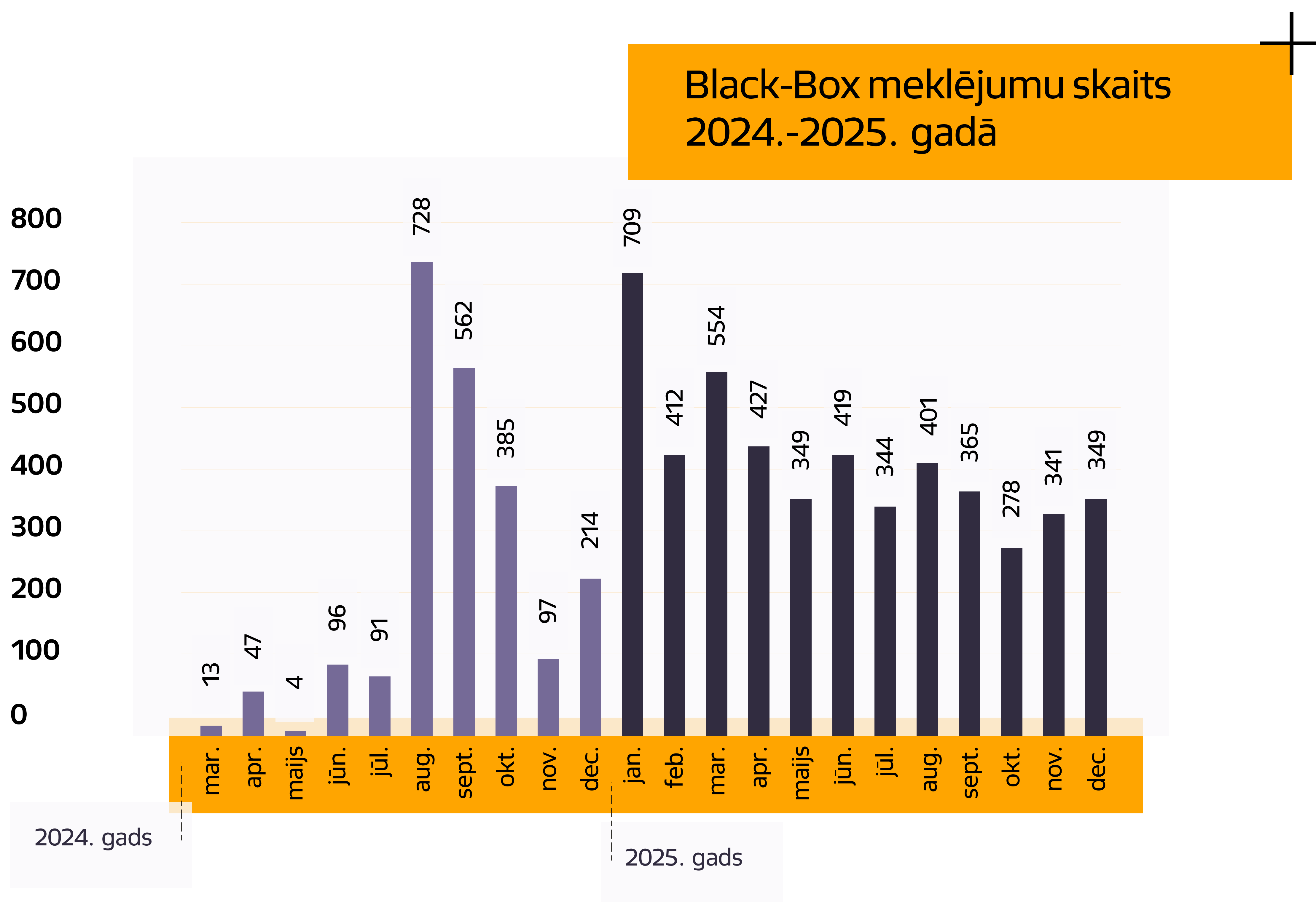

FID datu meklētājs “Black-Box”

2024. gadā tika izveidots FID datu meklētājs “Black-Box” – tehnisks risinājums, kas TAI, kas noslēgušas vienošanos ar FID, nodrošina TAI rīcībā esošo datu salīdzināšanu ar FID datubāzē pieejamajiem datiem.

“Black-Box” ļauj TAI amatpersonām operatīvās darbības procesa vai kriminālprocesa ietvaros drošā veidā iegūt informāciju par datu esamību FID rīcībā par fizisku vai juridisku personu, kontu finanšu vai kredītiestādē, lai pieņemtu lēmumu par pieprasījuma nosūtīšanu FID saskaņā ar NILLTPFNL 56. pantu.

2025. gadā “Black-Box” izmantoja valsts drošības iestādes, Eiropas prokuratūra un septiņas TAI. Kopš “Black-Box” lietošanas uzsākšanas iestādes ir veikušas 7 185 meklējumus, no tiem 2025. gadā – 4 948 meklējumus.

Turpmāk sniegts pārskats par FID īstenotās operatīvās analīzes ietvaros visbiežāk novērotajām naudas atmazgāšanas tipoloģijām un tendencēm.

Izvairīšanās no nodokļu nomaksas

Saistībā ar izvairīšanos no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas 2025. gadā izteikti konstatēti gadījumi, kad Latvijā reģistrētas juridiskās personas izmanto citās ES dalībvalstīs reģistrētas juridiskās personas, kas neveic reālu saimniecisko darbību, lai ar tām deklarētu faktiski nenotikušus darījumus un par šiem darījumiem veiktu maksājumus uz to kontiem. Tādā veidā tiek nodrošināts, ka Latvijā reģistrētās juridiskās personas veic nosacītu peļņas sadali, nemaksājot uzņēmumu ienākuma nodokli, bet pēcāk līdzekļus saņem atpakaļ skaidrā naudā vai citādā veidā, samaksājot profesionālam NILL pakalpojumu sniedzējam atlīdzību.

Vienlaikus līdzekļu plūsma konstatēta arī pretējā virzienā. Proti, Latvijā reģistrētām juridiskajām personām, kuras savā rīcībā ieguvušas skaidras naudas līdzekļus, grāmatvedības uzskaitē un nodokļu deklarācijās pilnā apmērā neuzrādot savus ieņēmumus un izvairoties no pievienotās vērtības nodokļa nomaksas, ir nepieciešams “iepludināt” savos kontos apgrozāmos līdzekļus.

Šī mērķa nodrošināšanai citās ES dalībvalstīs reģistrētu, reālu saimniecisko darbību neveicošu juridisko personu pārstāvju rīcībā tiek nodoti skaidras naudas līdzekļi. Pēc tam no šo juridisko personu kontiem Latvijā reģistrētajām juridiskajām personām tiek ieskaitīti bezskaidras naudas līdzekļi.

Nemot vērā, ka šādi darījumi parasti ir apliekami ar 0 % pievienotās vērtības nodokļa likmi, Latvijas juridiskajai personai pievienotās vērtības nodoklis valsts budžetā nav jāiemaksā. Tādējādi tā var paturēt skaidrā naudā no klientiem faktiski iekasēto, bet nedeklarēto un valsts budžetā neiemaksāto pievienotās vērtības nodokli.

Kā izplatīts noziedzīgā nodarījuma veids nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu jomā saglabājusies arī juridisko personu grāmatvedības uzskaitē neuzrādītas un VID nedeklarētas darba samaksas ("aploksņu algas") izmaksāšana darbiniekiem, darba samaksu izmaksājot skaidrā naudā vai pārskaitot uz darbinieka kontu Latvijas vai ārvalstu kredītiestādēs vai finanšu iestādēs, vienlaikus izvairoties no iedzīvotāju ienākuma nodokļa un valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu nomaksas. Šo noziedzīgo nodarījumu izdarīšanai nereti tiek izmantoti VID nedeklarēti Latvijā reģistrētu juridisko personu ārvalstīs atvērti konti, vai arī darba samaksa tiek izmaksāta ar citās ES dalībvalstīs reģistrētu, bet saimniecisko darbību faktiski neveicošu juridisko personu starpniecību vai pašu Latvijas juridisko personu amatpersonu un īpašnieku kontu starpniecību, maskējot darba samaksu kā aizdevumu izsniegšanu, iepriekš faktiski neizsniegtu aizdevumu atmaksu vai kā citus maksājumus.

Sankciju pārkāpšana

Lai gan 2025. gadā būtiski pieaudzis FID saņemto ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem un veikto operatīvo analīžu skaits un īpatsvars, kas saistīti ar mērķēto finanšu sankciju pārkāpšanu, dažādos veidos tieši vai netieši darot līdzekļus vai saimnieciskos resursus pieejamus sankciju subjektiem, sankciju pārkāpšanas rezultātā NILL FID galvenokārt konstatējis sektorālo sankciju pārkāpšanas gadījumos.

Marķētas finanšu sankcijas paredz:

1. iesaldēt visus līdzekļus un saimnieciskos resursus, kas ir jebkuru sankciju normatīvajā aktā uzskaitīto fizisku vai juridisku personu, vienību vai struktūru īpašumā, valdījumā, turējumā vai kontrolē.

2. aizliegumu tieši vai netieši darīt pieejamus līdzekļus vai saimnieciskos resursus sankciju normatīvajā aktā uzskaitītajām fiziskām vai juridiskām personām, vienībām vai struktūrām vai to labā.

Sektorālās sankcijas:

vispārīgi ir sankcijas, kas noteiktas pret konkrētām precēm vai pakalpojumiem, aizliedzot pakalpojumu sniegšanu vai preču importu, vai eksportu, vai cita veida aizliegumus.

Operatīvo analīžu ietvaros FID identificējis vairākus ar preču apriti saistītu sektorālo sankciju pārkāpšanas gadījumus, organizējot sankcijām pakļauto preču eksportu uz Krieviju un Baltkrieviju caur trešajām valstīm un saņemot samaksu par sankcijām pakļautajām precēm ar trešajās valstīs reģistrētu juridisko personu starpniecību, lai slēptu un maskētu preču patieso saņēmēju un par precēm saņemto līdzekļu noziedzīgo izcelsmi. Tāpat konstatēts, ka darījumu ar sankcijām pakļautajām precēm un noziedzīgi iegūto līdzekļu slēpšanas nolūkā Latvijā reģistrētās juridiskās personas un to pārstāvji izmanto trešajās valstīs, kurām ES noteiktās sankcijas nav saistošas, atvērtus norēķinu kontus. Papildus tam trešajās valstīs tiek dibinātas arī juridiskās personas, ar kuru starpniecību tiek veikts sankcijām pakļauto preču eksports uz Krieviju un Baltkrieviju.

Palielināties arī identificēto sektorālo sankciju pārkāpumu skaits, kas saistīti ar aizliegumu sniegt noteikta veida pakalpojumus Krievijā un Baltkrievijā iedibinātām juridiskajām personām. Šos pārkāpumus izdarījušas fiziskas personas kā attiecīgo juridisko personu darbinieki un amatpersonas, un to rezultātā palielināties arī noziedzīgi iegūto līdzekļu – saņemtās darba samaksas – apmērs. Saņemto darba samaksu fiziskās personas nereti izņem skaidrā naudā Krievijā vai Baltkrievijā un nogādā uz Latviju, kur veic līdzekļu konvertāciju euro valūtā un iemaksā skaidrā naudā Latvijā atvērtos kontos vai bezskaidras naudas veidā pārskaita uz Latvijā atvērtiem kontiem, izmantojot fizisko personu trešajās valstīs atvērtus kontus.

Krāpšana, kibernoziegumi un ar tiem saistītā NILL

Mantiskie noziedzīgie nodarījumi, saistībā ar kuriem 2025. gadā visbiežāk veikta analīze, bija krāpšanas, kas īstenotas, izmantojot elektroniskos sakaru līdzekļus vai kas veiktas digitālajā vidē. Krāpšanas īstenotas dažādos veidos, tostarp telefonkrāpniecības un pikšķerēšanas veidā, krāpniekiem uzdodoties par brokeriem, kredītiestāžu vai TAI pārstāvjiem, ievietojot viltus sludinājumus par preču pārdošanu vai izveidojot viltus internetveikalus. Krāpšanas rezultātā cietušie paši veic pārskaitījumus uz krāpnieku kontrolē esošiem kontiem vai kryptoaktīvu adresēm vai arī nodrošina krāpniekiem piekļuvi cietušo internetbankai. Kā pieaugoša tendence novērota mākslīgā intelekta un “dziļo viltojumu” (deepfake) izmantošana krāpšanu īstenošanai, krāpniekiem uzdodoties par cietušo tuviniekiem, kuri nonākuši ārkārtas situācijā.

Izkrāptie līdzekļi tranzīta maksājumu veidā tiek attālināti no to sākotnējās izcelsmes vietas, nereti izmantojot “naudas mūļus”, kuri savos Latvijā un ārvalstīs atvērtajos kontos saņem no Latvijas un citu ES dalībvalstu juridiskajām un fiziskajām personām izkrāptos līdzekļus. Tie tālāk nekavējoties tiek pārskaitīti uz “naudas mūļu” kontiem ārvalstu maksājumu iestādēs, citām fiziskām personām vai kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzējiem, tos pārvēršot kryptoaktīvos, vai arī tiek izņemti skaidrā naudā.

Bieži “naudas mūļi” prettiesiski nodod citām personām datus, kas nepieciešami viņu kontiem piesaistītās internetbankas izmantošanai, un iepriekš minētās darbības ar izkrāptajiem līdzekļiem faktiski veic trešās personas. Neraugoties uz minēto, arī šādos gadījumos “naudas mūļi” aktīvi līdzdarbojas NILL, atverot kontus citās kredītiestādēs vai ārvalstu maksājumu iestādēs, nodrošinot trešajām personām piekļuvi kontiem piesaistītajai internetbankai vai bankas maksājumu kartei, kā arī sniedzot kredītiestādēm nepatiesas ziņas par saņemto līdzekļu izcelsmi, par ko paredzēta kriminālatbildība.

Analīze veikta arī saistībā ar dažādu ES struktūrfondu līdzekļu izkrāpšanu lielā apmērā, kas tiek izdarīta, sniedzot nepatiesas ziņas vai dokumentus par projekta priekšmetu, dalībniekiem u. c. Savukārt izkrāptie līdzekļi tālāk tiek legalizēti, izmantojot fiktīvus starpniekus vai fiktīvus darījumus.

Citi predikatīvie noziedzīgie nodarījumi

Līdzās iepriekš norādītajam 2025. gadā FID identificējis arī NILL gadījumus, kas saistīti ar imigrācijas jomas noziedzīgiem nodarījumiem (launprātīgu nodrošināšanu ar iespēju likumīgi iegūt tiesības uzturēties Latvijā, citā ES dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas valstī vai Šveicē, kā arī nodrošināšanu ar iespēju nelikumīgi uzturēties Latvijā), akcīzes preču nelikumīgu apriti, neregistrētu uzņēmējdarbību, kā arī valsts amatpersonu izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas saistīti ar korupciju publisko iepirkumu jomā, lēmumu pieņemšanu interešu konflikta apstākļos, nelikumīgu partiju finansēšanu u. c.

Profesionāli veikta NILL

Arī 2025. gadā FID identificējis gadījumus, kad NILL tiek piedāvāta kā pakalpojums, ko nodrošina profesionāli NILL pakalpojumu sniedzēji. Darījumos izmantota profesionālo pakalpojumu sniedzēju izveidota infrastruktūra, kurā veikta noziedzīgu nodarījumu rezultātā iegūtu līdzekļu legalizēšana, pārvietojot finanšu līdzekļus uz pakalpojumu sniedzēju pārvaldītu juridisko personu vai veidojumu kontiem dažādās jurisdikcijās.

Lai gan galvenokārt NILL pakalpojumi izmantoti saistībā ar izvairīšanos no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas, 2025. gadā konstatēti arī gadījumi, kad legalizēti līdzekļi, kas iegūti, pārkāpjot ar preču apriti saistītās sektorālās sankcijas, vienlaikus slēpjot arī sankciju pārkāpšanas faktu.

FID atbalsts TAI īpaši sarežģītās un apjomīgās lietās

2025. gadā FID sniedzis atbalstu vairākām TAI īpaši sarežģītās un apjomīgās lietās, kas saistītas ar organizētu grupu izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem: profesionālu NILL pakalpojumu sniedzējiem, investīciju krāpšanu, kibernetiskiem, narkotisko un psihotropo vielu, kā arī akcīzes preču nelikumīgu apriti, kontrabandu, sankciju pārkāpšanu, izvairīšanos no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas u. c. noziedzīgiem nodarījumiem. Operatīvajās analīzēs identificēti organizētu grupu dalībnieki un ar tiem saistītās personas, kā arī izvērtētas noziedzīgo nodarījumu rezultātā iegūto līdzekļu plūsmas, konstatējot NILL pazīmes un noziedzīgi iegūtos aktīvus, tādējādi nodrošinot iespēju uzlikt arestu noziedzīgi iegūtajiem līdzekļiem, nekustamajiem īpašumiem vai citiem aktīviem un novērst to turpmāku izmantošanu, atsavināšanas, slēpšanas un citu noziedzīgu darbību risku.

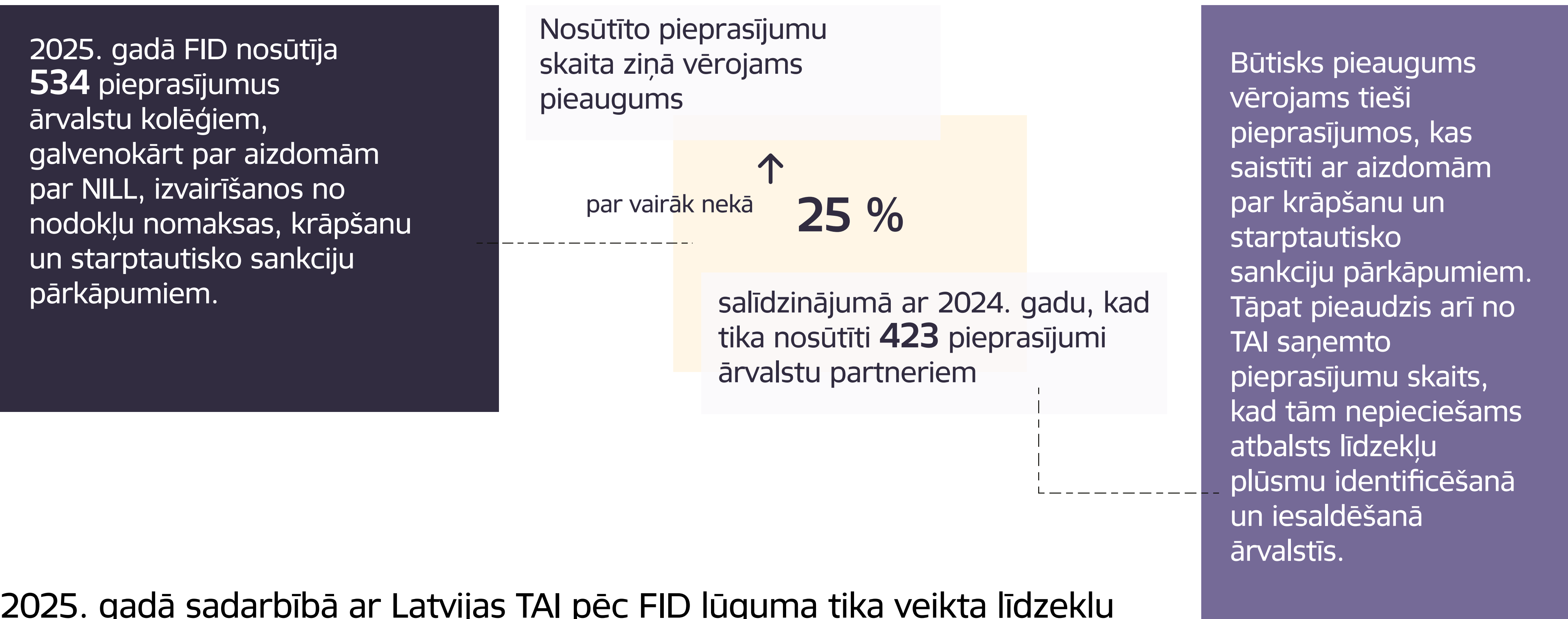
Sadarbība ar
partneriestādēm
ārvalstīs

04

Sadarbība ar partneriestādēm ārvalstīs

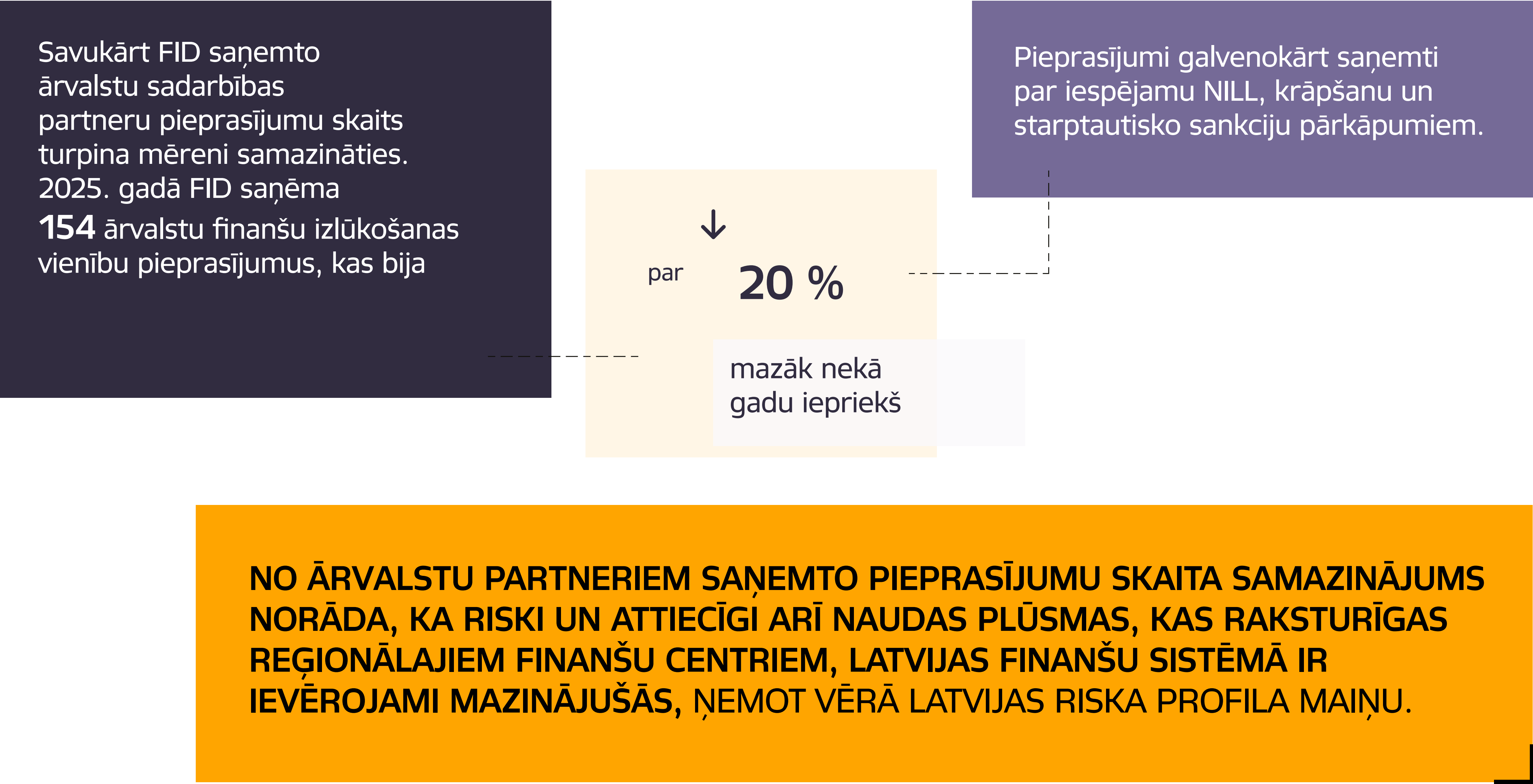
Efektīva finanšu izlūkošana balstās uz darījumu plūsmu identificēšanu un analīzi. Globalizētas finanšu vides apstākļos, kur raksturīga plaša pārrobežu maksājumu izmantošana, NILL shēmās bieži tiek iesaistītas ārvalstu finanšu un maksājumu iestādes. Tādējādi pilnvērtīgas analīzes nodrošināšanai FID darbībā izšķiroša nozīme ir savlaicīgai un precīzai informācijai par līdzekļu apriti ārvalstu banku un maksājumu iestāžu kontos. Attiecīgās informācijas iegūšana ir iespējama, īstenojot mērķtiecīgu starptautisko sadarbību ar ārvalstu finanšu izlūkošanas vienībām.

FID darbība starptautiskajā līmenī tiek īstenota Starptautiskas finanšu izlūkošanas vienību organizācijas (Egmont grupas) ietvaros – kas apvieno 182 valstu finanšu izlūkošanas vienības. Dalība šajā tīklā nodrošina drošu un aizsargātu informācijas apmaiņu, ļaujot FID pieprasīt un saņemt datus par kontiem, darījumiem, līdzekļu patiesajiem labuma guvējiem, kā arī sniegt līdzvērtīgu informāciju ārvalstu partneriem, izpildot to informācijas pieprasījumus.

2025. gadā sadarbībā ar Latvijas TAI pēc FID lūguma tika veikta līdzekļu iesaldēšana ārvalstīs, galvenokārt krāpšanu gadījumos, kopumā iesaldējot vairāk nekā **300 000 euro** ārvalstu banku un maksājumu iestāžu kontos.

Šādu rezultātu sasniegšanu veicina FID teicamā starptautiskā reputācija, ciešā sadarbība ar ārvalstu finanšu izlūkošanas vienībām un spēja operatīvi reaģēt nestandarta situācijās. Izmantojot starptautiskos finanšu izlūkošanas sadarbības kanālus, FID var operatīvi nodot informāciju ārvalstu partneriem, tādējādi nodrošinot savlaicīgu rīcību un būtiski atbalstot TAI līdzekļu plūsmu identificēšanā, tostarp **NEPIEĻAUJOT NOZIEDŽĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU TURPMĀKU APRITI GLOBĀLAJĀ FINANŠU SISTĒMĀ** un veicinot līdzekļu atgriešanu cietušajiem.

FID 2025. gadā īstenoja sadarbību ar ārvalstu dienestiem no 65 valstīm. Starptautiskā sadarbība saglabājās aktīva, vienlaikus mainoties tās struktūrai un uzsvāriem. Ievērojami pieauga FID nosūtīto pieprasījumu skaits ārvalstu finanšu izlūkošanas vienībām, īpaši lietās, kas saistītas ar krāpšanu un starptautisko sankciju pārkāpumiem, kā arī sniedzot arvien plašāku atbalstu TAI. Kopumā šīs tendences turpina apliecināt FID būtisko lomu pārrobežu finanšu noziegumu novēršanā un apkarošanā.

Starptautiskās sadarbības dinamika

GADS	SAŅEMTIE PIEPRASĪJUMI	NOSŪTĪTIE PIEPRASĪJUMI	SAŅEMTIE SPONTĀNIE ZIŅOJUMI	NOSŪTĪTIE SPONTĀNIE ZIŅOJUMI	SAGATAVOTĀS ATBILDES
2023	253	577	282	102	259
2024	192	423	335	70	205
2025	154	534	361	74	157

Ciešākie FID ārvalstu sadarbības partneri

Sadarbības partneru loks atspoguļo Latvijas mainījušos riska profilu. Samazinoties riskam, kas saistīts ar Latvijas kā reģionāla finanšu centra vēsturisko lomu starptautiskajās finanšu plūsmās, pieaug sadarbības nozīme ar valstīm, ar kurām Latvijai ir ciešas ekonomiskās un finanšu attiecības, kā arī intensīva pārrobežu finanšu darījumu aprīte.

Baltijas reģiona valstis un citas ES dalībvalstis ir nozīmīgi sadarbības partneri, ņemot vērā ciešo ekonomisko integrāciju, aktīvu finanšu pakalpojumu izmantošanu un ievērojamu pārrobežu darījumu apjomu. Vienlaikus būtiska ir sadarbība ar valstīm, kurās strauji attīstās maksājumu pakalpojumu sektors un darbojas liels skaits jaunu maksājumu pakalpojumu sniedzēju, kas palielina pārrobežu maksājumu plūsmu dinamiku un ar to saistītos NILL riskus.

FID īpaši nozīmīga ir sadarbība ar Lietuvas un Beļģijas partneriestādēm, ar kurām notiek visintensīvākā informācijas apmaiņa. Šāda sadarbības intensitāte skaidrojama ar to, ka Latvijas fiziskās un juridiskās personas salīdzinoši biežāk izmanto šo valstu kredītiestāžu un finanšu pakalpojumu sniedzēju piedāvātos pakalpojumus, tostarp digitālās finanšu platformas, kuru darbība bieži tiek licencēta citās ES valstīs. Tas rada pastāvīgu nepieciešamību pēc pārrobežu finanšu plūsmu un klientu aktivitāšu analīzes un koordinētas informācijas apmaiņas finanšu izlūkošanas jomā.

Starptautiskās sadarbības novērtējums

Lai uzturētu augstu sniegtās starptautiskās sadarbības kvalitāti, FID arī 2025. gadā īstenoja ikgadējo ārvalstu sadarbības partneru aptauju par FID darbības novērtējumu starptautiskajā kontekstā. Aptaujas rezultāti norāda, ka FID starptautiskā sadarbība tika vērtēta atzinīgi, sasniedzot vidējo novērtējumu

9,3/10

Ārvalstu partnerdienesti augstu novērtē FID sniegto atbilžu kvalitāti, uzsverot to precizitāti, strukturētību un lietderību. Īpaši tiek izcelts atbilžu savlaicīgums, operativitāte un pilnīgums, kā arī augstie sadarbības standarti vairāku gadu garumā. Ārvalstu partneri apliecina uzticēšanos FID profesionalitātei un sadarbības kvalitātei, uzsverot tās nozīmīgumu savstarpējās informācijas apmaiņā.

Starptautiskās sadarbības formāti

Lai nodrošinātu nepārtrauktu NILLTPF jomas aktualitāšu izzināšanu un FID aktīvu iesaisti starptautiskajā finanšu izlūkošanas vienību sadarbībā, 2025. gadā FID piedalījās Egmont grupas un ES finanšu izlūkošanas vienību platformas darbā. Dalība Egmont grupā nodrošināja FID iespēju piedalīties diskusijās par aktuālākajām pārrobežu noziedzības tendencēm, sniegt ieguldījumu tematiskajās darba grupās un projektos, kā arī apmainīties ar pieredzi un labāko praksi ar ārvalstu partneriem. Papildus institucionālajai sadarbībai FID pārstāvji darbojās arī vairākās starptautiskās operacionālajās darba grupās, kuru uzmanības centrā ir starptautisko sankciju pārkāpumu un TF risku novēršana, tādējādi stiprinot Latvijas ieguldījumu kopējos starptautiskajos drošības centienos.

2025. gadā Egmont grupā tika apstiprināts un publicēts projekta ziņojums “Finanšu izlūkošanas vienību efektivitātes palielināšana aktīvu atgūšanas procesā” (Increasing FIUs’ Effectiveness in the Asset Recovery Process). Ziņojums tapa starptautiska projekta ietvaros, ko īstenoja finanšu izlūkošanas jomā pilnvarotās iestādes un vadīja FID. Projekta darba grupā piedalījās 15 valstu finanšu izlūkošanas vienības, kā arī kopumā tika analizēta 59 valstu sniegtā informācija. Projekta ietvaros tika analizēta finanšu izlūkošanas vienību loma noziedzīgi iegūtu līdzekļu atguvē, starptautiskās un nacionālās sadarbības instrumenti, līdzekļu iesaldēšanas pilnvaras un procedūras, IT analītiskie risinājumi, kā arī piekļuve informācijai. Projekta secinājumi papildināti ar labās prakses piemēriem, kas ļauj gūt praktisku ieskatu efektīvā līdzekļu atguves procesā. Ziņojumā ietvertas rekomendācijas, kas valstīm un to finanšu izlūkošanas vienībām būtu jāīsteno, lai pilnveidotu līdzekļu atguvi un nodrošinātu starptautisko sadarbību šajā jomā.

Latvijas pieredze Eiropas līmeņa cīņā ar NILL

ES līmenī 2025. gadā būtisks solis finanšu noziegumu apkarošanā bija jaunizveidotās Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas iestādes (AMLA) darbības uzsākšana. AMLA izveide iezīmē jaunu posmu ES pieejā NILLTPF novēršanai, stiprinot koordinētu un vienotu uzraudzības sistēmu visā ES.

Starp pirmajiem AMLA ekspertiem Latviju pārstāv arī FID kolēģe. Dalība aģentūras darbā nodrošina iespēju pārstāvēt Latvijas pieredzi NILLTPF novēršanas jomā, kā arī sniegt ieguldījumu kopējās Eiropas finanšu drošības sistēmas veidošanā un attīstībā.

Foto: amla.europa.eu

Stratēģiskā un
taktiskā analīze
un pētījumi

05

Stratēgiskā un taktiskā analīze un pētījumi

Viens no FID uzdevumiem ir īstenot stratēgisko analīzi saistībā ar NILL tendencēm un tipoloģijām, kā arī pilnveidot šādu darbību aizkavēšanas un atklāšanas metodes.² FID darbības mērķis ir **veikt analīzi un radīt pievienoto vērtību** saņemtajai un rīcībā esošajai informācijai, pielāgojot analīzi informācijas veidam, apjomam un paredzamajam izmantojumam, kā tas ir noteikts arī FATF izstrādātajās rekomendācijās.³

Stratēgiskās analīzes rezultātā gūtie secinājumi palīdz definēt ne tikai FID kā vadošās iestādes NILLTPFN jomā darbības virzienus, bet arī informē par prioritātēm un riska jautājumiem citas kompetentās institūcijas un NILLTPFNL subjektus.

Taktiskās analīzes pamats ir FID pieejamās informācijas (piemēram, aizdomīgu darījumu ziņojumu un sliekšņa deklarāciju) izvērtēšana kopsakarā, nevis individuālā līmenī, tostarp papildinot analīzi ar atvērto datu kopām un sadarbības partneru sniegto informāciju. Taktiskās analīzes mērķis ir sekmēt efektīvu finanšu izlūkdatu izmantošanu, lai cīnītos pret NILL, TF.

Taktiskā analīze

Analizē datus un informāciju.

Fokusējas uz konkrētām lietām.

Noved pie konkrētiem secinājumiem.

Stratēgiskā analīze

Identificē jaunās tendences: atklāj modeļus, tendences un jaunus riskus, kas saistīti ar NILL/TF darbībām.

Nodrošina ar riska informāciju politikas veidotājus, TAI un uzraudzības iestādes.

Stiprina finanšu sistēmu, novēršot ievainojamības un mazinot riskus. Palīdz izstrādāt ilgtermiņa stratēģijas, lai efektīvi cīnītos ar finanšu noziegumiem.

Ja iepriekš taktiskās analīzes galvenokārt tika veiktas saistībā ar noziedzīgiem nodarījumiem nodokļu jomā un šo noziedzīgo nodarījumu rezultātā iegūto līdzekļu legalizēšanu, tad 2025. gadā FID īstenoja taktiskās analīzes projektus par plašāku noziedzīgo nodarījumu klāstu, tostarp sankciju pārkāpšanu, ar imigrāciju un iepirkumiem saistītiem noziedzīgiem nodarījumiem, kā arī izkrāpto līdzekļu legalizēšanu, izmantojot plašu “naudas mūļu” tīklu.

FID 2025. gadā izstrādātie stratēģiskās un taktiskās analīzes pētījumi

Vadlīnijas “Ziņojumu sniegšana par aizdomīgiem darījumiem un atturēšanās no darījumu veikšanas”, 3. papildinātā redakcija

Vadlīnijas izstrādātas ar mērķi pilnveidot NILLTPFNL subjektu izpratni par aizdomīgu darījumu identificēšanu un ziņošanu, tostarp par atturēšanos no darījumu veikšanas, pamatojoties uz normatīvo regulējumu. Materiāls sniedz skaidrojumus par NILL, TF un PF aizdomīgu darījumu pazīmēm, kā arī par ziņošanas pienākuma izpildi, veicinot vienotu un kvalitatīvu ziņošanas praksi finanšu un nefinanšu sektoros. Vadlīnijas ir atjauninātas un papildinātas ar informāciju par ziņojumu sniegšanu nodokļu un sankciju jomā, kā arī ietver praktiskus piemērus un situāciju aprakstus.

Metodoloģiskais materiāls “Terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas vadlīnijas”, atjaunotā redakcija

Vadlīnijas izstrādātas sadarbībā ar VDD, VID un LB, lai veicinātu vienotu izpratni par TF un PF novēršanu, kā arī skaidrotu NILLTPFNL noteiktās prasības un atbildību saistībā ar šo risku identificēšanu un mazināšanu. Vadlīnijas sniedz skaidrojumu par to, kādi pasākumi veicami, lai identificētu un ziņotu par aizdomām saistībā ar TF un PF, izvērtētu nepieciešamību atturēties no darījuma veikšanas atbilstoši normatīvajiem aktiem, kā arī piemērotu efektīvu iekšējās kontroles sistēmu. Vadlīnijas papildinātas ar praktiskiem piemēriem un ieteikumiem, kas palīdz īstenot NILLTPFNL paredzētās prasības, tostarp nodrošinot atbilstību starptautiskajiem standartiem.

Risku novērtējums “Nekustamo īpašumu un būvniecības sektora noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas risku novērtējums”

Risku novērtējumā nekustamā īpašuma un būvniecības sektors vērtēts kopumā, ņemot vērā šo sektoru ciešo savstarpējo saistību, augsto ēnu ekonomikas īpatsvaru būvniecības nozarē, tās ierobežoto uzraudzību NILL kontekstā un no tā izrietošo paaugstināto ievainojamību. Risku novērtējuma mērķis ir veicināt atbildīgo valsts iestāžu, NILLTPFNL subjektu un citu ieinteresēto personu izpratni par NILL riskiem, kas saistīti ar būvniecības un nekustamo īpašumu sektoriem, kā arī tajos strādājošajiem komersantiem, tostarp NILLTPFNL subjektiem. Apzinot ar abiem sektoriem saistītos riskus, NILL novēršanā iesaistītās personas var mērķtiecīgi tos pārvaldīt, piemērojot riskos balstītu pieeju.

² NILLTPFNL 51. panta pirmās daļas 4. punkts:

<https://likumi.lv/ta/id/178987-noziedzīgi-iegutu-lidzeklu%20legalizācijas-un-terorisma-un-proliferācijas-finansēšanas-novēršanas-likums>

³ The FATF Recommendations, updated October 2025. Papildu skaidrojums 29. rekomendācijai:

<https://www.fatf-gafi.org/content/dam/fatf-gafi/recommendations/FATF%20Recommendations%202012.pdf.coredownload.inline.pdf?nocache=true>

Risku novērtējums “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas riski saistībā ar noziegumiem pret vidi”

Risku novērtējumā vērtēti noziegumi pret vidi Latvijā, ņemot vērā ar tiem saistītos NILL riskus, tostarp identificētos draudus, ievainojamības un potenciālās finanšu plūsmas. Analīzes ietvaros vērtēti ekonomikas sektori, kas, ņemot vērā Latvijas tautsaimniecības tendences, ģeogrāfisko novietojumu un pieejamos dabas resursus, kā arī starptautisko pētījumu novērojumus, rada potenciāli visaugstāko risku. Novērtējuma mērķis ir veicināt atbildīgo valsts iestāžu, NILLTPFNL subjektu un citu ieinteresēto personu izpratni par NILL riskiem, kas saistīti ar noziegumiem pret vidi Latvijā. Risku novērtējumā secināts, ka Latvijā nav augsts NILL risks saistībā ar noziegumiem pret vidi, tostarp attiecībā uz iekšzemē un ārvalstīs izdarītu noziedzīgu nodarījumu rezultātā iegūtu līdzekļu legalizāciju.

Stratēģiskā un taktiskā analīze ar ierobežotas pieejamības informācijas statusu

Viens no FID stratēģiskās un taktiskās analīzes virzieniem ir analīze pēc UKI, TAI un citu iestāžu pieprasījuma par konkrētiem jautājumiem, piemēram, par NILLTPFNL subjektiem, nozarēm u. c. Tāpat taktiskās analīzes ietvaros tiek izvērtēts NILLTPFNL subjektu iesniegto ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem skaits, kvalitāte un tendences. 2025. gadā FID sagatavoja stratēģiskās un taktiskās analīzes informāciju, kā arī pēc pieprasījuma veiktus pētījumus, piemēram:

SKAIDRAS NAUDAS APRITES ANALĪZE

Taktiskā analīze turpina iepriekšējos periodos veiktos pētījumus par ēnu ekonomiku, koncentrējoties uz ēnu ekonomikas un neredzamās (noziedzīgās) ekonomikas līdzekļu ģenerēšanas mehānismu un to izcelsmes skaidrošanu. Šīs analīzes ietvaros identificēti konkrēti gadījumi, kuros pastāv aizdomas par izvairīšanos no nodokļu nomaksas un aplokšņu algu izmaksu.

NOZIEDZĪGU NODARĪJUMU AKCĪZES PREČU, NARKOTISKO UN PSIHOTROPO VIELU NELIKUMĪGAS APRITES JOMĀ TIPOLOĢIJAS UN PAZĪMES

Materiāls izstrādāts SKG ietvaros. Darba grupa apvienoja ekspertus no publiskā un privātā sektora. Materiāla mērķis bija paplašināt pieejamo finanšu izlūkošanas informāciju un uzlabot tās kvalitāti, kā arī pilnveidot aizdomīgu darījumu un darbību, kas liecina par akcīzes preču, narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgu apriti un kontrabandu, identificēšanu. Darba grupā tika izstrādāts tipoloģiju un pazīmju materiāls, kas papildināts ar gadījumu piemēriem un aktuālajām tendencēm šajā jomā.

ANALĪZE PAR MAKSĀJUMIEM UZ UN NO AUGSTA RISKĀ TERORISMA FINANSĒŠANAS VALSTĪM

Materiāls izstrādāts, lai, analizējot finanšu plūsmas, identificētu ar paaugstināta riska darījumiem saistītos TF riskus. Taktiskā analīze stiprina atbildīgo iestāžu spēju savlaicīgi atpazīt paaugstināta TF riska darījumus. Analīze veikta sadarbībā ar VID, LB un VDD.

PAAUGSTINĀTA RISKĀ DARĪJUMI

Analizēti maksājumi, kas saistīti ar paaugstināta riska darījumiem nekustamā īpašuma jomā. Informācija par atsevišķiem identificētajiem darījumiem nodota TAI un VID turpmākai izmantošanai.

Uzskaitītajiem dokumentiem ir ierobežotas pieejamības statuss.

Citi stratēģiskās analīzes materiāli

NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centrs sadarbībā ar FID un citiem partneriem izstrādāja pētījumu “Sociālo mediju manipulācija pārdošanā: 2025. gada eksperiments par platformu spējām atklāt un novērst neautentisku sociālo mediju iesaisti” ([Social Media Manipulation for Sale: 2025 Experiment on Platform Capabilities to Detect and Counter Inauthentic Social Media Engagement](#)).

Pētījumā, izmantojot praktisku izpēti, analizēta sociālo tīklu manipulācijas izplatība un sociālo tīklu platformu spēja atklāt un ierobežot neautentisku darbību. Pētījums īstenots kā daļa no regulāras, ikgadējas izpētes, kuras mērķis ir novērtēt sociālo tīklu lomu un atbildību informatīvās telpas aizsardzībā pret mākslīgi radītu ietekmi.

Atgriezeniskās saites sniegšana

FID, organizējot individuālas tikšanās, ik gadu sniedz atgriezenisko saiti gan UKI, gan NILLTPFNL subjektiem par sniegto ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem skaitu un kvalitāti.

2025. gadā FID organizēja atgriezeniskās saites sanāksmes ar visām UKI. Sanāksmēs tika sniegts FID vērtējums par UKI uzraugāmo sektoru subjektu sniegto ziņojumu skaitu un kvalitāti 2024. gadā. Tika pārrunāti veiktie uzraudzības pasākumi un citi aktuālie jautājumi, līdzšinējā un turpmākā sadarbība ar FID, kā arī plānotie izglītojošie pasākumi u. c.

2025. gadā tika aizvadītas atgriezeniskās saites sanāksmes ar 16 NILLTPFNL subjektiem, no kurām 10 notika ar kredītiestādēm – sektoru, no kura tiek saņemts vislielākais ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem skaits. FID NILLTPFNL subjektiem sniedza atgriezenisko saiti par to iesniegtajiem ziņojumiem par aizdomīgiem darījumiem un sliekšņa deklarācijām. Sanāksmēs pārrunāti un analizēti gan ziņojumu kvalitatīvie, gan kvantitatīvie rādītāji, kā arī apspriesti atsevišķu ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem piemēri, tostarp to saturs, ziņojumu kvalitāte, ziņošanas savlaicīgums un citi rādītāji.

2026. gadā FID turpina darbu pie risinājuma izstrādes, kas ļaus NILLTPFNL subjektiem tiešsaistes režīmā sekot līdzi saviem ziņošanas rādītājiem, tostarp iesniegto ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem skaitam, kā arī anonimizētā veidā iepazīties ar kopējām sektora tendencēm iesniegto ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem dinamikā un veidos. Sākotnēji risinājuma izstrāde paredzēta kredītiestāžu sektoram, tādējādi darot pieejamu tūlītēju atgriezenisko saiti par ziņošanas statistiskajiem rādītājiem.

Finanšu izlūkošanas dienesta sadarbības platformas

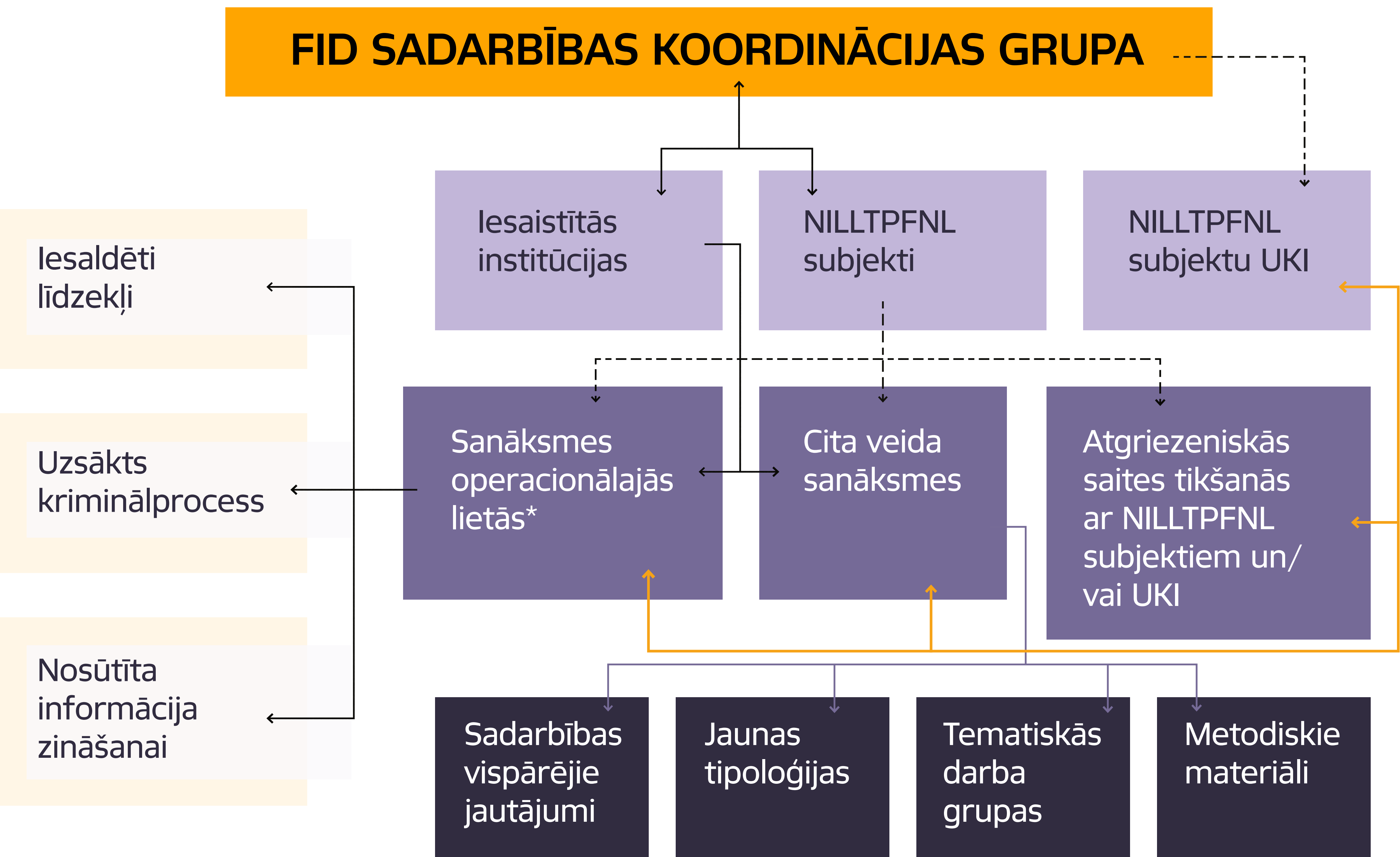
06

SKG darbība kā publiskās un privātās partnerības forma

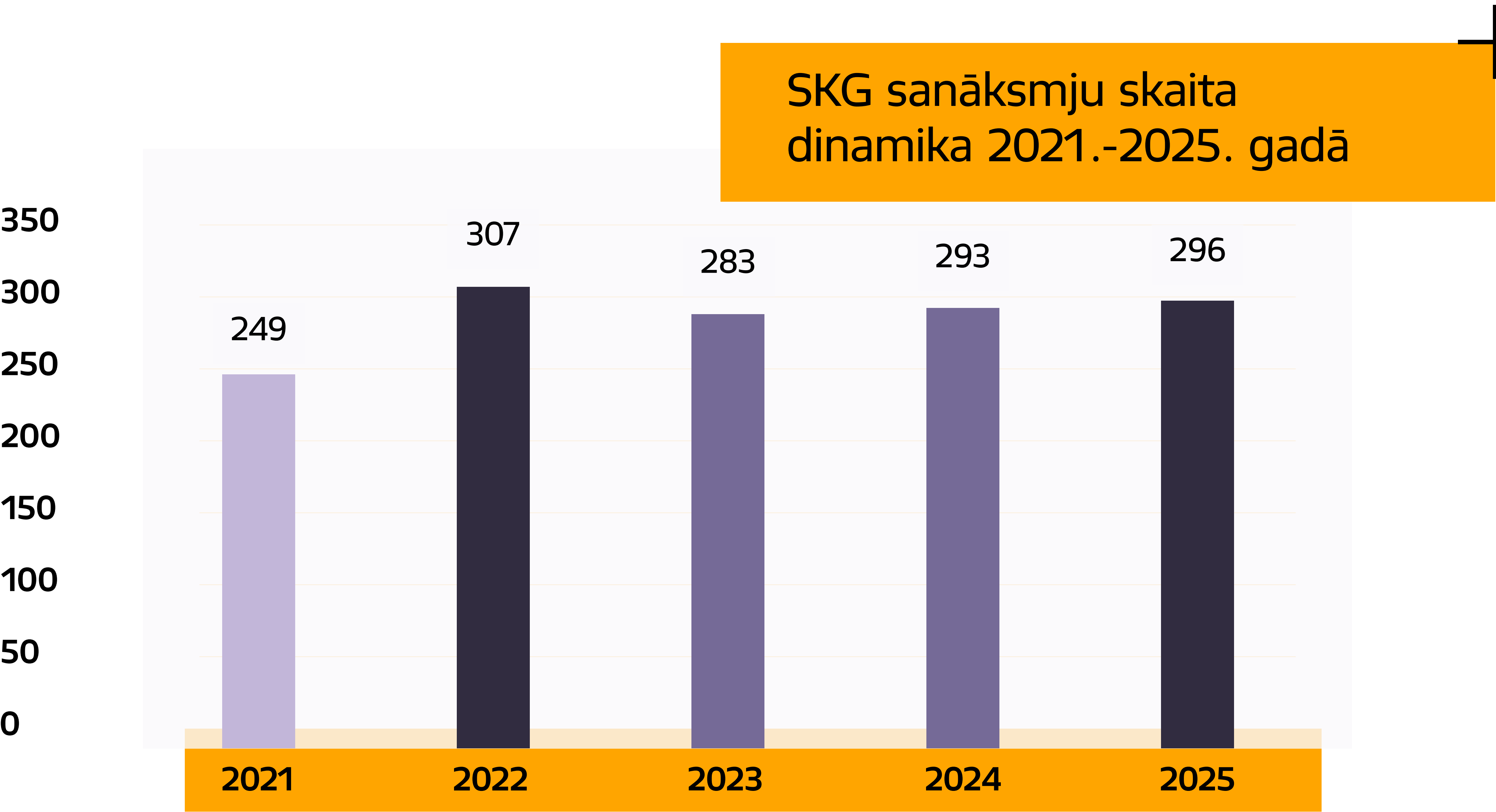
FID funkciju izpilde nav iespējama bez efektīvas sadarbības ar TAI, tostarp valsts drošības iestādēm, Latvijas Republikas prokuratūru, kā arī ar NILLTPFNL subjektiem un UKI. Saskaņā ar NILLTPFNL 55. pantu šādas sadarbības mērķis ir veicināt iesaistīto institūciju, NILLTPFNL subjektu un UKI normatīvajos aktos noteikto uzdevumu efektīvu izpildi.

NILLTPFNL nosaka, ka FID koordinē iesaistīto institūciju (operatīvās darbības subjektu, izmeklēšanas iestāžu, prokuratūras, VID un UKI), kā arī NILLTPFNL subjektu sadarbību, sasaucot SKG.

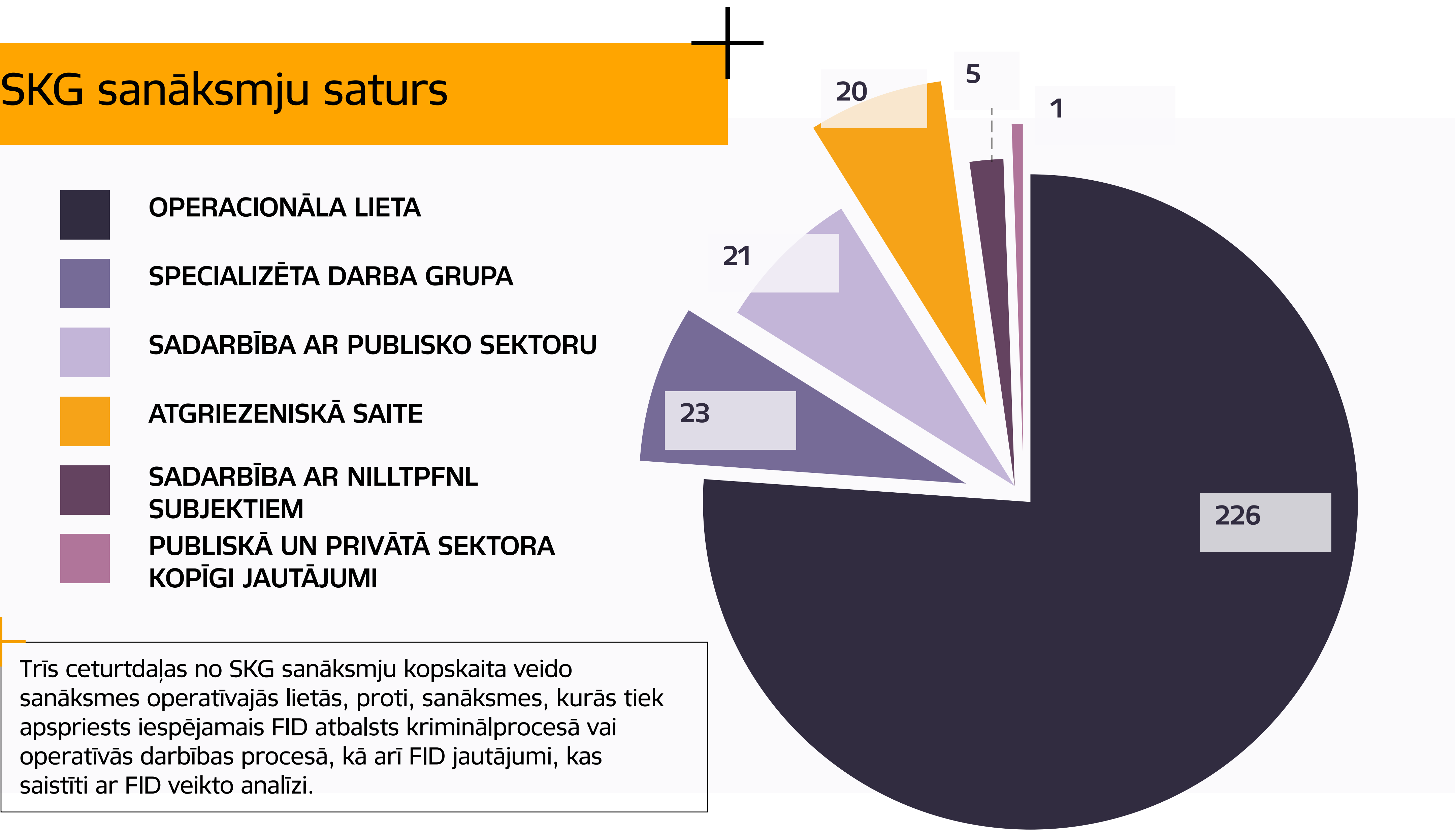
Neraugoties uz nosaukuma “sadarbības koordinācijas grupa” nostiprināšanu NILLTPFNL, kas var radīt priekšstatu par relatīvi stabilu SKG sastāvu, pēc būtības SKG ir NILLTPFNL 55. pantā noteikta starpinstitucionālās sadarbības platforma, kuras darbību koordinē FID. Šis modelis nodrošina iespēju tikties dažādu institūciju pārstāvjiem, kuri ir kompetenti konkrētā jautājuma apspriešanā un lēmuma pieņemšanā.

*Apmaina ar informāciju, kas attiecas uz NILLTPF, šo darbību mēģinājumiem vai citu ar to saistītu noziedzīgu nodarījumu vai aizdomīgu darījumu.

Kopš 2018. gada, kad notika pirmā SKG sanāksme, kopumā ir notikušas 1 724 sanāksmes. Pēdējos gados tiek sasauktas ap 300 SKG sanāksmes gadā. Kopumā lielo sanāksmju skaitu veicināja iespēja sanāksmes rīkot attālināti, jo steidzamas sanāksmes var tikt sasauktas nekavējoties. Būtiska nozīme ir arī tam, ka dalībnieku sastāvs tiek pielāgots katras konkrētās sanāksmes vajadzībām un vienlaikus var notikt vairākas sanāksmes. 2025. gadā SKG sanāksmēs piedalījās 260 TAI darbinieki un prokurori, daudzi no tiem – vairākkārt.

TAI (ieskaitot valsts drošības iestādes) un prokuratūras dalība SKG sanāksmēs

IESTĀDE	2021	2022	2023	2024	2025	KOPĀ
TAI UN PROKURATŪRA KOPĀ:	186	274	266	275	313	1314
VALSTS POLICIJA	71	81	99	109	134	494
TAJĀ SKAITĀ ENAP	45	40	53	57	71	266
TAJĀ SKAITĀ ONAP/ONSSNAP	13	19	23	21	18	94
TAJĀ SKAITĀ REGIONU PĀRVALDES	12	10	18	22	37	99
PROKURATŪRA	34	53	46	51	46	230
TAJĀ SKAITĀ EPPO		7	10	19	9	45
KNAB	38	70	42	37	33	220
VDD	17	34	43	38	35	167
NMP (IEPRIEKŠ – VID NMPP)	20	21	28	26	43	138
IDB	1	4	2	5	4	16

Strauji pieaudzis SKG sanāksmju skaits ar VDD skaidrojams ar mūsdienu situācijai atbilstošu intensīvāku sadarbību sankciju jomā. Savukārt lielāks, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, SKG sēžu skaits ar VP ir saistīts ar to, ka VP darbinieki ir labāk informēti par SKG iespējām un izmanto tiesības ierosināt SKG sēdes sasaukšanu.

Specializētās SKG darba grupas

2025. gadā notika 23 specializēto darba grupu sanāksmes SKG formātā. No tām deviņas bija Sankciju darba grupas sanāksmes, bet vēl deviņas bija veltītas 2026. gada NILLTPF nacionālā riska novērtējuma izstrādes uzsākšanai. Tāpat notika Noziedzīgu nodarījumu nodokļu jomā darba grupas sanāksmes, Akcīzes preču, narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgas aprites novēršanas un apkarošanas darba grupas sanāksmes, kā arī citu darba grupu sanāksmes par tādiem jautājumiem kā TF novēršana un FID un TAI sadarbības ar UKI veicināšana gadījumos, kad iespējamais profesionāls NILL pakalpojumu sniedzējs ir NILLTPFNL subjekts.

Par Sankciju darba grupas sanāksmēm, kuru sastāvā ir FID, NMP (iepriekš – VID NMPP), VID MP, Ģenerālprokuratūras, LB un septiņu kredītiestāžu pārstāvji, [detalizētāka informācija pieejama sadaļā “FID darbs un loma sankciju jomā”](#).

Detalizētāka informācija par Noziedzīgu nodarījumu nodokļu jomā darba grupas, kā arī Akcīzes preču, narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgas aprites novēršanas un apkarošanas darba grupas rezultātiem pieejama sadaļā par [stratēģisko un taktisko analīzi](#).

OpCEN

OpCEN ir FID iniciatīva, kas izveidota, lai nodrošinātu sadarbību, informācijas analīzi un apmaiņu, kā arī pasākumu plānošanu starp FID un TAI konkrēta finanšu izlūkošanas, kriminālprocesa vai operatīvās darbības procesa ietvaros. Tās mērķis ir efektīvizēt organizētās noziedzības un smagu noziegumu novēršanu un apkarošanu, it īpaši NILLTF novēršanu un apkarošanu, kā arī NIL identificēšanu, lai nodrošinātu to konfiskāciju. Lai nodrošinātu sadarbībā iesaistīto iestāžu darbinieku darba privātumu un drošumu, FID ir izveidota arī speciāli šim mērķim aprīkota telpa.

2025. gadā, turpinot NILL identificēšanu operacionālajās lietās, kas saistītas ar Latvijā izdarītiem prediaktīvajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, tika stiprināta sadarbība ar TAI. OpCEN sanāksmju rezultātā FID īpaši sarežģītās lietās īstenoja padziļinātu operatīvo analīzi, vienlaikus turpinot papildu informācijas iegūšanu no NILLTPFNL subjektiem, ārvalstu pilnvarotajām iestādēm, valsts informācijas sistēmām, valsts pārvaldes iestādēm un publiskiem avotiem. Šo pasākumu mērķis bija iegūt papildu faktus, kas apstiprinātu TAI izvirzītās aizdomas par iespējamu NILL un līdzekļu noziedzīgu izcelsmi.

2025. gadā OpCEN ietvaros FID kopā ar TAI analizēja dažādu noziedzīgu nodarījumu –

narkotisko un psihotropo vielu realizācijas, investīciju krāpšanas, izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas, profesionālu NILL pakalpojumu u. c. noziedzīgu nodarījumu – rezultātā iegūtu līdzekļu plūsmas.

Kopā ar TAI atklāta finanšu līdzekļu strukturēšana gan Latvijas, gan ārvalstu finanšu iestādēs, veikta kriptovalūtu izsekošana, kā arī identificēti noziedzīgi iegūtie aktīvi un iesaistītās personas. Tādējādi nodrošināta efektīva finanšu izlūkošana, lai sekmētu noziedzīgi iegūtu aktīvu turpmāku konfiskāciju.

Piemēram, ilgstošas sadarbības ietvaros, analizējot finanšu plūsmas un iesaistītās personas, Latvijā identificēta personu grupa, kas nodrošināja profesionālu NILL pakalpojumu, kura rezultātā legalizēti līdzekļi lielā apmērā ar mērķi slēpt to patieso – noziedzīgo – izcelsmi, raksturu (tajā skaitā, pārvēršot citās vērtībās – kriptovalūtā) un atrašanās vietu. Shēmas ietvaros, simulējot šķietami legālus darījumus, apzināti sarežģīti strukturētos darījumos izmantoti dažādu jurisdikciju konti, legalizējot noziedzīgi iegūtos līdzekļus. Sadarbības rezultātā 2025. gadā VP uzsākts kriminālprocess par NILL lielā apmērā.

Finanšu izlūkošanas
dienesta darbs un
loma sankciju jomā

07

FID kā kompetentā iestāde sankciju izpildē

2025. gadā apritēja pirmais pilnais kalendārais gads, kopš FID pilda kompetentās iestādes funkciju sankciju izpildē Latvijā. Aizvadītajā gadā FID mērķtiecīgi strādāja pie sankciju efektīvas un konsekventas izpildes nodrošināšanas, apzinoties, ka sankcijas ir būtisks instruments ne tikai Latvijas nacionālās, bet arī reģionālās un ES drošības stiprināšanā.

Lai nodrošinātu efektīvu sankciju izpildi Latvijā, FID īstenojis virkni mērķtiecīgu pasākumu, kuru pamatā ir sabiedrības nodrošināšana ar skaidru un praktiski izmantojamu informāciju par sankciju izpildi, kā arī cieša sadarbība un koordinācija ar nacionālajiem un starptautiskajiem partneriem.

Latvija ir viena no pirmajām ES dalībvalstīm, kas pilnībā centralizējusi sankciju izpildi. Apvienojot šo funkciju ar FID uzdevumu nodrošināt, ka Latvijas finanšu sektors netiek izmantots sankciju pārkāpšanai, FID iegūst visaptverošu skatījumu uz sankciju izpildi Latvijā. Šī pieeja un uzkrātā ekspertīze ir guvusi starptautisku atzinību, tostarp augstu novērtējumu MONEYVAL 6. kārtas novērtējumā.

FID pamata funkcijas sankciju izpildes un pārkāpšanas novēršanas jomā:

- sankcijās noteikto izņēmumu izvērtēšana;
- sadarbība un informācijas apmaiņa ar nacionālajām un starptautiskajām institūcijām;
- metodiskais atbalsts, mācības un skaidrojumu sniegšana publiskajam un privātajam sektoram;
- informācijas par Latvijā iesaldētajiem aktīviem pārbaude un publicēšana;
- sankciju izpildes uzraudzība un analītiska izvērtēšana;
- sankciju pārkāpšanas risku identificēšana un novēršana;
- sankciju meklētāja uzturēšana;
- aizdomīgu darījumu ziņojumu analīze par iespējamu sankciju pārkāpšanu.

2025. gadā noteiktā jaunā funkcija

Koordinēt sadarbību sankciju pārkāpumu novēršanai un apkarošanai, nodrošinot kopīgu prioritāšu noteikšanu, stratēģisku informācijas apmaiņu un koordinētu rīcību izmeklēšanā.

Iesaldētie līdzekļi un saimnieciskie resursi

FID ir pārliecinājies par visu Latvijā iesaldēto līdzekļu iesaldēšanas pamatotību un nodrošinājis, ka informācija par Latvijā iesaldētajiem aktīviem ir brīvi pieejama [FID sankciju tīmekļvietnē](#).

Iesaldētie aktīvi:

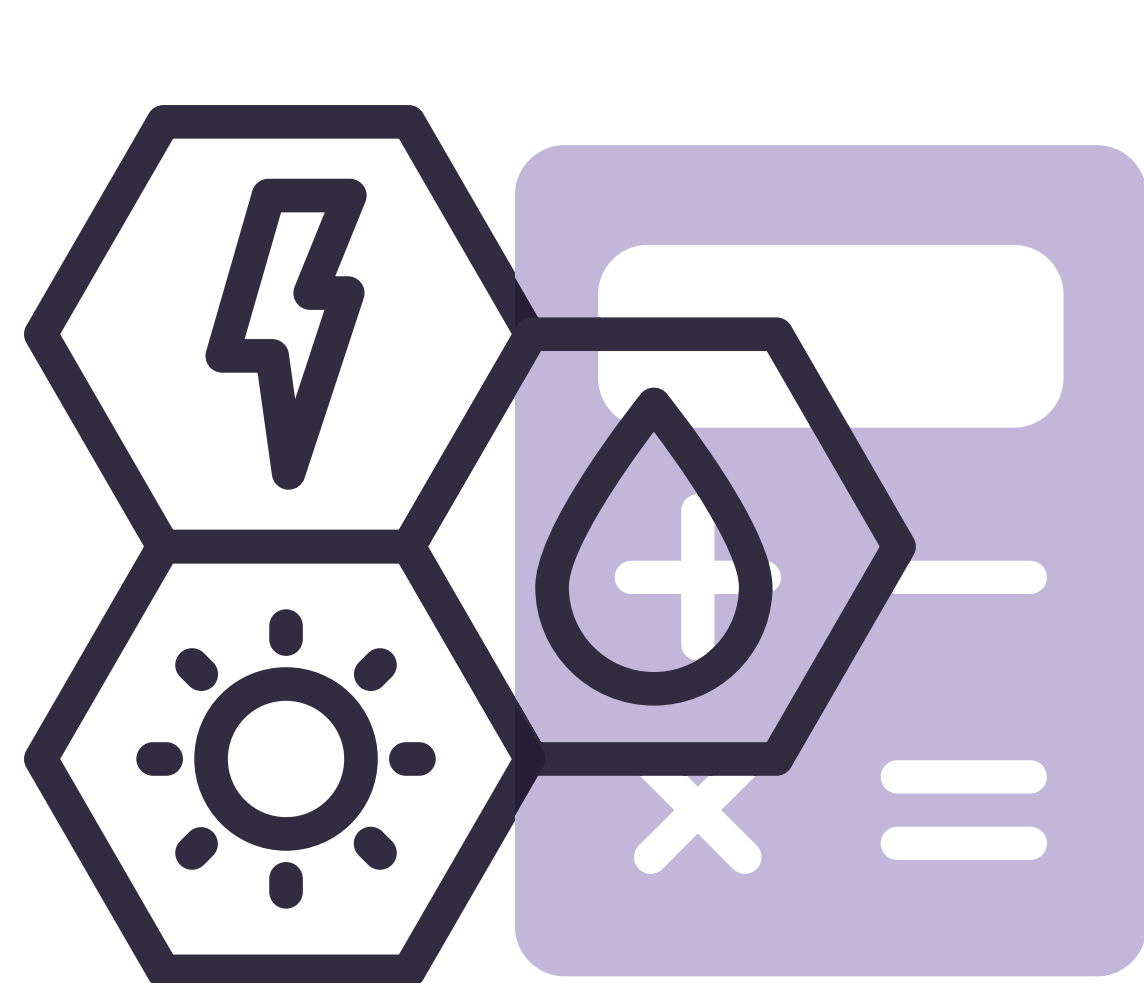

153 milj. euro apmērā iesaldētu sankciju subjektu līdzekļu

Izņēmumu piemērošana sankciju izpildē

Būtiska FID darbības daļa sankciju jomā 2025. gadā bija sankciju izņēmumu piemērošana, izsniedzot atļaujas vai pieņemot lēmumus par atteikumu tās izsniegt. FID konsekventi ievēroja principu, ka sankciju izņēmumi ir piemērojami tikai skaidri noteiktos gadījumos, galvenokārt pamatvajadzību nodrošināšanai, un tos nevar izmantot sankciju efektivitātes vājināšanai.

Administratīvā sloga mazināšanai un resursu efektīvai izmantošanai FID nodrošināja vispārējā administratīvā akta (Vispārējā saskaņojuma) izdošanu, kas ļauj sankciju subjektiem un zvērinātiem tiesu izpildītājiem veikt noteiktu kategoriju maksājumus, piemēram:

KOMUNĀLOS
MAKSĀJUMUS

NODOKĻU
MAKSĀJUMUS

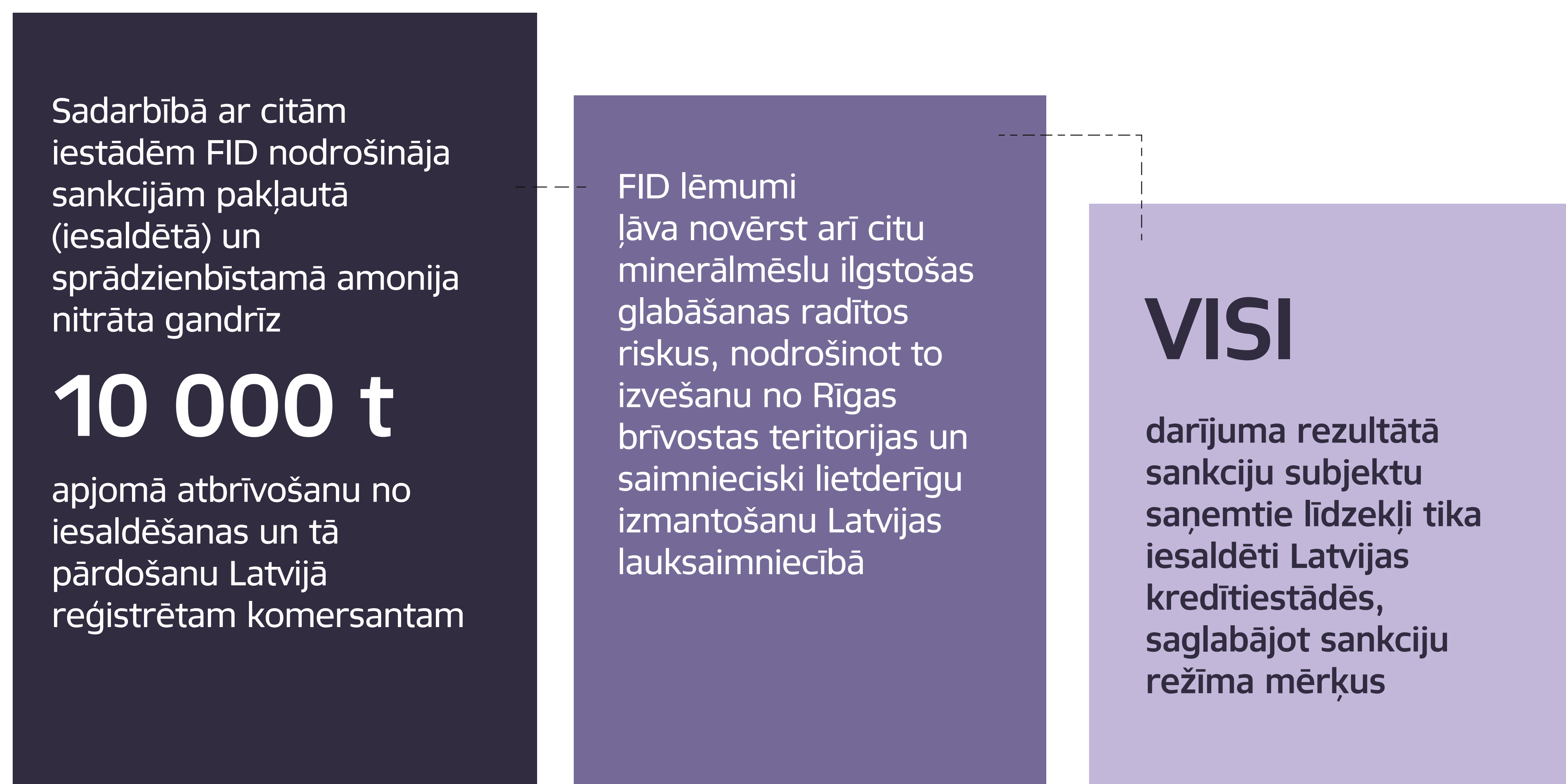

DARBA SAMAKSAS
MAKSĀJUMUS

bez individuālas atļaujas saņemšanas. Šī pieeja nodrošina efektīvu sankciju izpildi, jo tiek īstenota rūpīga kontrole, paredzot pienākumu regulāri atskaitīties par visiem veiktajiem maksājumiem.

2025. gadā FID apstrādāja **vairāk nekā 450 iesniegumus par individuālo atļauju izsniegšanu**. Šis skaits ietver gan pieteikumus atļauju saņemšanai, gan iesniegumus ar papildu informācijas sniegšanu, lūgumus grozīt vai precizēt izsniegtās atļaujas, kā arī saraksti ar citām iestādēm atļauju izsniegšanas procesā. Tā rezultātā FID pieņēma 122 lēmumus par sankciju izņēmumu piemērošanu un 66 atteikumus. Pieci iesniegumi tika atzīti par neiesniegtiem būtisku neatbilstību to noformējuma dēļ, savukārt trijos gadījumos tika pieņemti lēmumi par Baltkrievijā reģistrētu transportlīdzekļu ieviešanu Latvijā.

Mērķēto finanšu sankciju kontekstā tika izdotas 92 individuālas atļaujas, galvenokārt sankciju subjektu iesaldēto aktīvu uzturēšanai un pārvaldībai, piemēram, nekustamā īpašuma, transportlīdzekļu un iekārtu uzturēšana. Savukārt sektorālo sankciju ietvaros tika izdotas septiņas atļaujas, visbiežāk atkāpjoties no aizlieguma kredītiestādēm pieņemt noguldījumus virs 100 000 *euro* gadījumos, kad tas objektīvi nepieciešams diplomātisko vai konsulāro pārstāvniecību oficiālajām vajadzībām vai neaizliegtai preču un pakalpojumu apritei.

66 FID lēmumi par atteikumu izsniegt individuālās atļaujas tika pieņemti gan Krievijas, gan Baltkrievijas sankciju režīmu izpildē, vairumā gadījumu saistībā ar medicīnas, pārtikas un citu preču eksporta un importa darījumiem ar agresorvalstīm. Atbilstoši Latvijas valsts nostājai sankciju normatīvajā regulējumā paredzētie izņēmumi preču eksportam vispārīgi netiek piemēroti, jo jebkāda tirdzniecība ar agresorvalstīm palielina to ekonomiskos resursus un veicina agresijas kara turpināšanu pret Ukrainu, kā arī apdraud nacionālo drošību.

FID lēmumi par izņēmumu piemērošanu 2025. gadā nodrošināja vienveidīgu un prognozējamu sankciju izpildi, tādējādi sniedzot uzņēmējiem skaidrus un tiesiski pamatotus noteikumus saimnieciskās darbības veikšanai. Lēmumi tika apstrīdēti salīdzinoši reti – 12 gadījumos augstākā iestādē un tikai vienā gadījumā Administratīvajā rajona tiesā – kur FID konsekvēti aizstāvēja pieeju, ka atkāpes no sankciju režīma ir pieļaujamas tikai likumā skaidri noteiktos gadījumos un ievērojot ierobežojošo pasākumu mērķi.

Sankciju izpildes efektivitāte Latvijā

Individuāli skaidrojumi

FID aktīvi sniedza skaidrojumus par sankciju izpildi, aptverot gan sankciju normatīvā regulējuma piemērošanu, gan sarežģītu situāciju juridisko izvērtējumu un padziļinātu ekspertīzi saistībā ar sankciju riskiem.

Pārskata gadā FID sniedza

No rakstiskajām atbildēm vairāk nekā 200 tika sniegtas privātpersonām, bet vairāk nekā 150 – publiskā sektora un finanšu nozares pārstāvjiem.

FID atbildes uz iesniegumiem tika sniegtas savlaicīgi un pēc būtības – vidējais reakcijas laiks uz iesniegumiem bija 13,5 dienas.

Jautājumi, kas bija saistīti ar sankciju piemērošanu publiskajos iepirkumos, kapitāldaļu un akciju pārvaldību, kā arī praktiskiem jautājumiem saistībā ar veiktajiem maksājumiem, lielākoties tika izskatīti prioritārā kārtībā mazāk nekā divu nedēļu laikā. Papildus FID sniedza individuālus skaidrojumus TAI par sankciju regulējuma piemērošanas aspektiem sankciju pārkāpumu izmeklēšanas lietās.

SAREŽĢĪTĀKOS GADĪJUMOS FID VEICA PADZIĻINĀTU IZVĒRTĒJUMU UN SADARBOJĀS AR CITU VALSTU KOMPETENTAJĀM IESTĀDĒM UN EIROPAS KOMISIJU, LAI NODROŠINĀTU VIENOTU SANKCIJU PIEMĒROŠANU ES LĪMENĪ.

Publiskie skaidrojumi FID tīmekļvietnē

FID uztur sankciju tīmekļvietni, kurā regulāri tiek publicēta aktuāla un praktiska informācija un kurā pieejams FID uzturētais sankciju meklētājs. FID sankciju tīmekļvietne 2025. gadā tika apmeklēta vairāk nekā 1 miljonu reižu.

Sankciju tīmekļvietnē FID proaktīvi sniedza publiskus skaidrojumus gan par jaunākajām ES sankciju kārtām un tajās noteiktajiem aizliegumiem, gan par sankciju praktisko piemērošanu Latvijā aktuālākajās jomās. Skaidrojumi sniegti tostarp par juridisko un tūrisma pakalpojumu sniegšanu, finanšu sektora ierobežojumiem, eksporta un importa ierobežojumu aspektiem, praktiskiem ieteikumiem, kā identificēt un mazināt sankciju riskus, kā arī citiem jautājumiem.

Būtiski tika pilnveidota sankciju tīmekļvietnes sadaļa “Biežāk uzdotie jautājumi (BUJ)”, padarot informāciju strukturētu, pārskatāmu un praktiski izmantojamu. BUJ sadaļā ir ietverti aptuveni 56 jautājumi un atbildes. Sadaļa tiek regulāri aktualizēta, papildinot to ar jautājumiem, kas FID visbiežāk tiek uzdoti individuālos iesniegumos. Tādējādi FID nodrošina savlaicīgu metodisko atbalstu finanšu sektoram, uzņēmējiem un plašākai sabiedrībai sankciju regulējuma praktiskā piemērošanā.

Skaidrojumu sagatavošanā FID cieši sadarbojās ar Ārlietu ministriju, LB, VID MP, FNA un finanšu sektora pārstāvjiem, nodrošinot vienotu valsts pieeju sankciju piemērošanā.

Mērķēta sabiedrības informēšana paaugstināta riska jomās

Nemot vērā, ka tieši uzņēmējiem paaugstināta sankciju pārkāpšanas riska jomās ir izšķiroša loma sankciju efektīvā izpildē, FID 2025. gadā koncentrējās uz šo uzņēmēju informēšanu.

FID publicēja vadlīnijas “Sankciju risku pārvaldīšana darījumos ar paaugstināta riska valstīm”. Vadlīnijas, kas izstrādātas sadarbībā ar FNA, LB, LDDK un citām institūcijām, skaidro sankciju risku identificēšanu, iekšējās kontroles sistēmu ieviešanu un efektīvu sadarbību ar kredītiestādēm. Vadlīniju ieviešanu papildināja publiski pieejamas tiešsaistes mācības uzņēmējiem, kas pulcēja vairāk nekā 350 klausītājus, un kuru materiāli ir publiski pieejami.

FID sadarbībā ar VID MP nosūtīja detalizētu skaidrojumu augstas prioritātes preču eksportētājiem par sankciju regulējuma prasībām, FID vadlīnijām un plānotajām mācībām. Paziņojums mērķtiecīgi nosūtīts 208 eksportētājiem, kuri pēc ES sankciju noteikšanas pret Krieviju un Baltkrieviju eksportējuši augstas prioritātes preces uz paaugstināta riska valstīm. Augstas prioritātes preces ir īpaši pakļautas sankciju apiešanas riskam, jo tās var tikt izmantotas militāriem vai divējāda lietojuma mērķiem, tādēļ to eksportētājiem noteikti pastiprināti pienākumi risku savlaicīgai identificēšanai un mazināšanai.

FID izstrādātās vadlīnijas “Sankcijām pakļautu valsts amatpersonu kontroles vērtēšana” ir izdotas, lai skaidrotu sankciju izpildi situācijās, kad valsts amatpersonas var īstenot kontroli pār citām struktūrām. ES līmenī šādi skaidrojumi par valsts amatpersonām nepastāv, lai gan praksē ir nepieciešamība pēc vienotas interpretācijas. Ņemot vērā Latvijas ģeogrāfisko novietojumu, Latvijas personām un uzņēmējiem var rasties saskarsme ar Krievijas un Baltkrievijas valsts iestādēm un valsts kapitālsabiedrībām, kas palielina sankciju pārkāpšanas risku. Vadlīnijas stiprina tiesisko noteiktību un veicina konsekventu sankciju piemērošanu.

Reaģējot uz 2025. gadā pieaugošo ziņojumu par aizdomīgiem darījumiem skaitu saistībā ar aizliegtu pakalpojumu sniegšanu Krievijā un sadarbību ar sankcijām pakļautām kredītiestādēm, ko bieži veic trešo valstu pilsoņi, kuri uzturas Latvijā, FID sagatavoja publiski pieejamu informatīvu materiālu par sankciju ievērošanu un to pārkāpšanas sekām. Lai nodrošinātu tā sasniedzamību arī trešo valstu pilsoņiem, materiāls tika izplatīts sadarbībā ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi.

Publiskā un privātā sektora mācības

2025. gadā FID organizēja

14 mācības par sankciju izpildi
no kurām septiņas bija paredzētas publiskajam sektoram
un septiņas – privātajam sektoram.

Ņemot vērā, ka sankciju izpildes efektivitāte ir cieši saistīta ar personu saukšanu pie atbildības par pārkāpumiem, par galveno publiskā sektora auditoriju 2025. gadā tika noteikti tiesneši, prokurori un izmeklētāji. Šai mērķgrupai mācības tika organizētas četros ciklos, un tajās piedalījās vairāk nekā 200 dalībnieku. Mācībās tika aplūkoti sankciju tiesiskie un praktiskie aspekti, sankciju pārkāpšanas tendences un FID atbalsts TAI.

Privātā sektora mācībās būtisku auditoriju sasniedza FID tiešsaistes mācības uzņēmējiem “Sankciju risku pārvaldīšana darījumos ar paaugstināta riska valstīm”.

MĀCĪBĀS PIEDALĪJĀS APTUUVENI
350 DALĪBNIEMI. LEKTORI SNIEDZA
PRAKTISKU IESKATU SANKCIJU RISKU
IDENTIFICĒŠANĀ UN PĀRVALDĪBĀ.

Sadarbība ar nacionālajiem partneriem

Kā kompetentā iestāde FID 2025. gadā mērķtiecīgi stiprināja sadarbību ar galvenajiem nacionālajiem partneriem, lai nodrošinātu vienotu sankciju regulējuma izpratni un konsekventu piemērošanu praksē.

Īpaši nozīmīga bija FID organizētā publiskā un privātā partnerība starp finanšu sektoru, LB, VDD, NMP (iepriekš – VID NMPP) un VID MP. Darba grupas, kas kopš 2022. gada organizētas reizi mēnesī, kalpoja efektīvai informācijas apmaiņai par tendencēm sankciju pārkāpšanas jomā un sankciju regulējuma izpildes aspektiem. Reaģējot uz pieaugošo interesi, sadarbības formāts tika paplašināts, sadarbībā ar FNA organizējot sanāksmes divas reizes mēnesī ar plašāku finanšu tirgus dalībnieku iesaisti, kas būtiski uzlaboja informācijas apmaiņu.

FID arī 2025. gadā uzturēja ciešu sadarbību ar Ārlietu ministriju – sankciju politikas veidotāju – un VID MP, kas nodrošina sankcijām pakļauto preču kontroli uz robežas. Tikšanās, kas tika organizētas divas reizes mēnesī, ļāva savlaicīgi apspriest aktuālos sankciju jautājumus, veicinot efektīvu informācijas apriti un vienveidīgu sankciju izpildi.

Papildus FID pārstāvji piedalījās visās Ārlietu ministrijas 2025. gadā rīkotajās SKP sēdēs, sniedza skaidrojumus par sankciju izpildes aspektiem un informēja par aktualitātēm sankciju jomā. SKP mērķis ir koordinēt to valsts iestāžu darbību, kuras atbild par sankciju izpildi, uzraudzību un kontroli, kā arī veicināt vienotu pieeju sankciju piemērošanā.

Būtiska nozīme sankciju izpildē ir FID sadarbībai ar LB. FID regulāri informē LB par sankciju izpildes praksi un pārkāpumu tipoloģijām finanšu sektorā. Savukārt LB sniedz ieskatu tirdzniecības tendencēs un maksājumu plūsmās saistībā ar Krieviju, Baltkrieviju un augsta riska valstīm, veicinot sankciju apiešanas risku savlaicīgu identificēšanu.

Reaģējot uz pieaugošajiem riskiem saistībā ar “ēnu flotes” aktivitātēm, 2025. gadā tika stiprināta FID sadarbība ar Krasta apsardzes dienestu.

Starptautiskā sadarbība vienotas sankciju izpildes veicināšanai

2025. gadā FID ar sankciju izpildi saistītos jautājumos divpusējā formātā sadarbojās ar 11 valstīm visbiežāk komunicējot ar Austrijas un Ukrainas kompetentajām iestādēm.

Īpaši būtiski ir stiprināt sadarbību un nodrošināt vienveidīgu sankciju izpildi Baltijas valstu līmenī, ņemot vērā reģiona kopējos riskus un ciešo ekonomisko integrāciju. Tādēļ 2025. gadā tika turpināts 2022. gadā uzsāktais sadarbības formāts ar Baltijas valstīm.

FID aktīvi turpināja iesaistīties starptautiskās sadarbības formātos, kas vērsti uz ES sankciju režīma stiprināšanu un vienveidīgu piemērošanu.

FID regulāri piedalās augsta līmeņa sanāksmēs par ES ierobežojošajiem pasākumiem, kas notiek reizi pusgadā. 2025. gadā vienā no šīm sanāksmēm FID tika īpaši uzaicināts dalīties ar Latvijas pieredzi sankciju izpildes jomā, ņemot vērā, ka Latvija ir viena no pirmajām ES dalībvalstīm, kas sankciju izpildes funkcijas pilnībā centralizējusi vienā kompetentajā iestādē. Regulārajās augsta līmeņa sanāksmēs tika vērtēti ES centieni nodrošināt pret Krieviju un Baltkrieviju noteikto sankciju mērķu sasniegšanu, apspriesta sankciju izpildes koordinācijas pilnveide un kopīga cīņa pret sankciju apiešanu.

2025. gadā FID piedalījās piecās ES Padomes Ārlietu padomnieku darba grupas (RELEX) sanāksmēs, kuru ietvaros tiek apspriesta ES sankciju politikas īstenošana, interpretācija un piemērošanas jautājumi, kā arī veicināta dalībvalstu prakses saskaņošana.

FID piedalījās divās Eiropas Komisijas “Freeze and Seize” darba grupas sanāksmēs, kuru mērķis ir veicināt sankcijām pakļauto personu aktīvu identificēšanu, iesaldēšanu un konfiskāciju, kā arī stiprināt pārrobežu sadarbību un informācijas apmaiņu starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm. 2025. gadā FID piedalījās mācībās un darba grupās, ko Eiropas Padome organizēja tehniskā atbalsta instrumenta projekta “Sankciju režīma efektīva īstenošana un uzlabota pārrobežu sadarbība ES dalībvalstīs” ietvaros. Pasākumu mērķis bija stiprināt dalībvalstu iestāžu spējas sankciju subjektu identificēšanā un informācijas apmaiņā. FID gan pilnveidoja zināšanas, gan dalījās pieredzē par Latvijā īstenojamiem risinājumiem sankciju izpildē. Projekta ietvaros apkopota labākā prakse, un tajā īpaši tika izcelta Baltijas valstu īstenošana pieeja, tostarp Latvijas ieviestais vispārējais administratīvais akts (vispārējais saskaņojums), kas mazinājis administratīvo slogu. Tāpat tika izcelts publiski pieejamais sankciju subjektu, kuriem Latvijā iesaldēti aktīvi, saraksts, koordinācijas mehānismi ar publisko un privāto sektoru, kā arī Baltijas sankciju darba grupas iniciatīva.

FID piedalījās arī vairākās Eiropola finanšu izlūkošanas publiskās un privātās sadarbības darba grupās, kuru ietvaros tika veikta informācijas apmaiņa par ES ierobežojošajiem pasākumiem, to pārkāpumu tipoloģijām un apiešanu.

Tāpat 2025. gadā FID pirmo reizi piedalījās neformālajā sankciju darba grupā, kurā sankciju jomā aktīvākās ES dalībvalstis divas reizes gadā tiekas, lai dalītos pieredzē un veicinātu vienveidīgu praksi. Pasākumā tika novērtēta FID prakse sankciju subjektu, kuru aktīvi iesaldēti Latvijā, saraksta publiskošanā un tajā ietvertās informācijas pārbaudē. Citas dalībvalstis šo praksi atzinīgi vērtēja kā labu piemēru vienveidīgas pieejas un lielākas tiesiskās skaidrības nodrošināšanai ES līmenī.

Viedokļa sniegšana ES Tiesas lietās

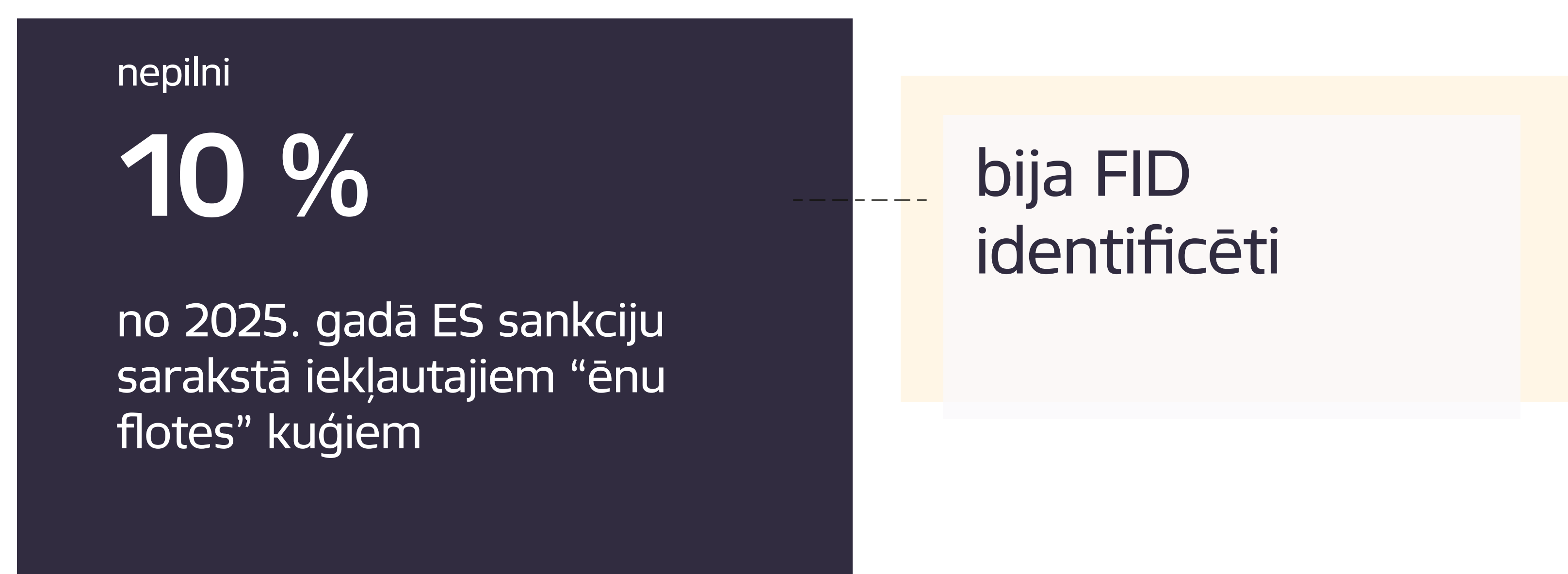
FID 2025. gadā sniedza viedokļus ES Tiesas lietās, tostarp lietās, kurās prejudiciālo nolēmumu bija lūgusi Latvijas tiesa. Savas kompetences ietvaros FID sniedza pamatotus skaidrojumus sankciju jautājumos divās ES Tiesas lietās, tādējādi veicinot vienotu sankciju normatīvā regulējuma izpratni un piemērošanu visās ES dalībvalstīs. Šī FID iesaiste sekmē sankciju mērķu sasniegšanu un to efektīvu izpildi atbilstoši ierobežojošo pasākumu raksturam.

ES un nacionālā sankciju režīma stiprināšana

Lai turpinātu radīt spiedienu uz agresorvalstīm, ir nepieciešama regulāra sankciju regulējuma pilnveidošana. Lai gan FID nav sankciju politikas veidotājs, tā rīcībā esošā visaptverošā informācija par sankciju izpildi un pārkāpumu riskiem ļauj identificēt aspektus, kuros nepieciešama ES un nacionālā sankciju režīma stiprināšana, par ko FID informē politikas veidotājus. Īpaša uzmanība 2025. gadā tika pievērsta sankcijām, kas ierobežo Krievijas galveno ienākumu avotu – sankcijām enerģētikas jomā.

Ēnu flotes kuģu pakļaušana sankcijām

Naftas un tās produktu importa aizlieguma apiešanai, kā arī citu sankcijām pakļautu preču pārvadāšanai Krievija izmanto tā dēvētos “ēnu flotes” kuģus. Tie pārsvarā ir novecojuši tankkuģi, kas īsteno bīstamu kuģniecības praksi, tostarp automātiskās identifikācijas sistēmas atslēgšanu, kuģu–kuģu pārkraušanu atklātā jūrā, patieso īpašnieku slēpšanu, kā arī nepietiekamu drošības un apdrošināšanas prasību ievērošanu. Šāda prakse rada ne tikai augstus sankciju apiešanas riskus, bet arī būtiskus vides apdraudējuma riskus. ES sankciju stiprināšanas nolūkā FID identificē iespējamās “ēnu flotes” kuģus un sagatavo politikas veidotājiem pierādījumus to iekļaušanai sankciju sarakstos.

Sašķidrinātās naftas gāzes importa aizliegums

FID seko līdzi preču tirdzniecības dinamikai pēc jaunu importa vai eksporta aizliegumu noteikšanas sankciju ietvaros. Pēc sašķidrinātās naftas gāzes (LPG) importa aizlieguma noteikšanas tika novērots netipiski liels atsevišķu no Krievijas importētu preču apjoms, ko izmanto LPG ražošanā. Tas norādīja uz trūkumiem sankciju regulējumā un iespējām apiet aizliegumu. Ar citu dalībvalstu atbalstu ES 19. sankciju kārtā arī LPG ražošanai nepieciešamās preces tika pakļautas importa aizliegumam, tādējādi novēršot iespēju apiet LPG importa aizliegumu.

Nacionālā sankciju režīma pret Krieviju stiprināšana

Nacionālās drošības un sankciju politikas stiprināšanas nolūkā 2025. gada septembrī stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi, kas nosaka Latvijas nacionālo sankciju režīmu pret Krieviju. FID sniedza ieguldījumu šo noteikumu izstrādē. Šis regulējums vispārīgi ļauj Latvijai noteikt nacionālās sankcijas situācijās, kad pastāv būtisks apdraudējums Latvijas nacionālajai drošībai, tostarp gadījumos, kad persona politisku apsvērumu dēļ tiek izņemta no ES sankciju saraksta.

Sankciju pārkāpšanas apkarošana

FID 2025. gadā ieņēma aktīvu lomu normatīvā regulējuma pilnveidē sankciju pārkāpumu apkarošanai, sniedzot ieguldījumu grozījumu izstrādē normatīvajos aktos, tostarp Sankciju likumā un Krimināllikumā. Minētie grozījumi nodrošina 2024. gada 24. aprīļa Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2024/1226 par noziedzīgu nodarījumu un sodu noteikšanu attiecībā uz Savienības ierobežojošo pasākumu pārkāpumiem un ar ko groza Direktīvu (ES) 2018/1673 (Sankciju direktīva) prasību ieviešanu Latvijas tiesību sistēmā.

Ieviestās izmaiņas būtiski stiprina sankciju izpildes sistēmu, ieviešot efektīvāku un saprotamāku ziņošanas par sankciju pārkāpšanu kārtību, paredzot stingrākus kriminālsodus un jaunu administratīvās atbildības mehānismu, kā arī veicinot koordināciju un sadarbību starp kompetentajām iestādēm sankciju pārkāpumu apkarošanas jomā.

No 2025. gada 10. jūnija Sankciju likuma speciālajiem subjektiem⁴ ir atvieglota ziņošana par aizdomām par sankciju pārkāpšanu vai tās mēģinājumu, atsakoties no diviem ziņošanas kanāliem par labu vienam – FID. Iepriekš bija jāziņo VDD par sankciju pārkāpšanu vai tās mēģinājumu un tā rezultātā iesaldētiem līdzekļiem, savukārt FID – par sankciju apiešanu vai tās mēģinājumu finanšu ierobežojumu izpildē.

FID saņemto ziņojumu par sankciju pārkāpšanu (tajā skaitā apiešanu) skaits 2021.–2025. gadā

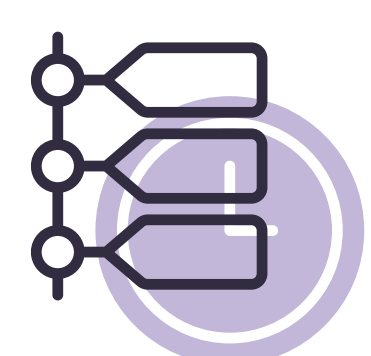
GADS	ZIŅOJUMU PAR AIZDOMĪGIEM DĀRĪJUMIEM SKAITS
2021	12
2022	281
2023	510
2024	451
2025	807

Ieviešot Sankciju direktīvu, pēc būtības tika dekriminalizēti noteikti sektorālo sankciju pārkāpumu veidi, kas saistīti ar preču apriti, paredzot par tiem administratīvo atbildību, līdz ar to ziņojumi FID par šiem pārkāpumiem vairs nav iesniedzami. Tomēr izmaiņu ziņošanas kārtībā, nosakot, ka par aizdomām par sankciju pārkāpšanu turpmāk jāziņo tikai FID, un saņemto ziņojumu par mērķēto finanšu sankciju pārkāpšanu skaita pieauguma rezultātā 2025. gadā būtiski palielinājās kopējais FID saņemto ziņojumu par sankciju pārkāpšanu skaits, tam par aptuveni 80 % pārsniedzot 2024. gadā saņemto ziņojumu skaitu.

2025. gadā FID joprojām saņēma vērā ņemamu ziņojumu skaitu par ar preču apriti saistīto sektorālo sankciju pārkāpšanu, piemēram, sankcijām pakļautās preces eksportējot uz Krieviju un Baltkrieviju caur trešajām valstīm vai norādot neatbilstošus preču kombinētās nomenklatūras kodus. Pārskata gadā palielinājās saņemto ziņojumu skaits, kas saistīti ar mērķēto finanšu sankciju pārkāpšanu, piemēram, iesaistoties darījumu attiecībās ar sankcijām pakļautām kredītiestādēm Krievijā. Palielinājās arī ziņojumu īpatsvars par sektorālo sankciju, kas aizliedz noteikta veida pakalpojumu sniegšanu Krievijā un Baltkrievijā iedibinātām juridiskajām personām, pārkāpšanu. Līdz ar saņemto ziņojumu skaita pieaugumu palielinājās ne tikai ar sankciju pārkāpšanu saistīto FID nosūtīto materiālu skaits, bet arī to īpatsvars, sasniedzot gandrīz 30 % no visiem FID nosūtītajiem analītiskajiem materiāliem.

FID – ATBILDĪGĀ IESTĀDE PAR KOORDINĀCIJU UN SADARBĪBU STARP KOMPETENTAJĀM IESTĀDĒM SANKCIJU PĀRKĀPŠANAS APKAROŠANAS JOMĀ.

Vienlaikus ar izmaiņām ziņošanas kārtībā par aizdomām par sankciju pārkāpšanu, ieviešot Sankciju direktīvu, FID tika noteikts par iestādi, kas atbildīga par koordināciju un sadarbību starp kompetentajām iestādēm sankciju pārkāpumu apkarošanas jomā. FID noteikts pienākums, izmantojot NILLTPFNL paredzētos sadarbības mehānismus, koordinēt kompetento iestāžu sadarbību, lai:

aktualizētu kopīgas prioritātes un izpratni par sankciju pārkāpumu apkarošanu ar krimināltiesiskiem un administratīvi tiesiskiem līdzekļiem;

apmainītos ar informāciju stratēģiskiem nolūkiem;

īstenotu koordināciju atsevišķās ar sankciju pārkāpšanu saistītās izmeklēšanās.

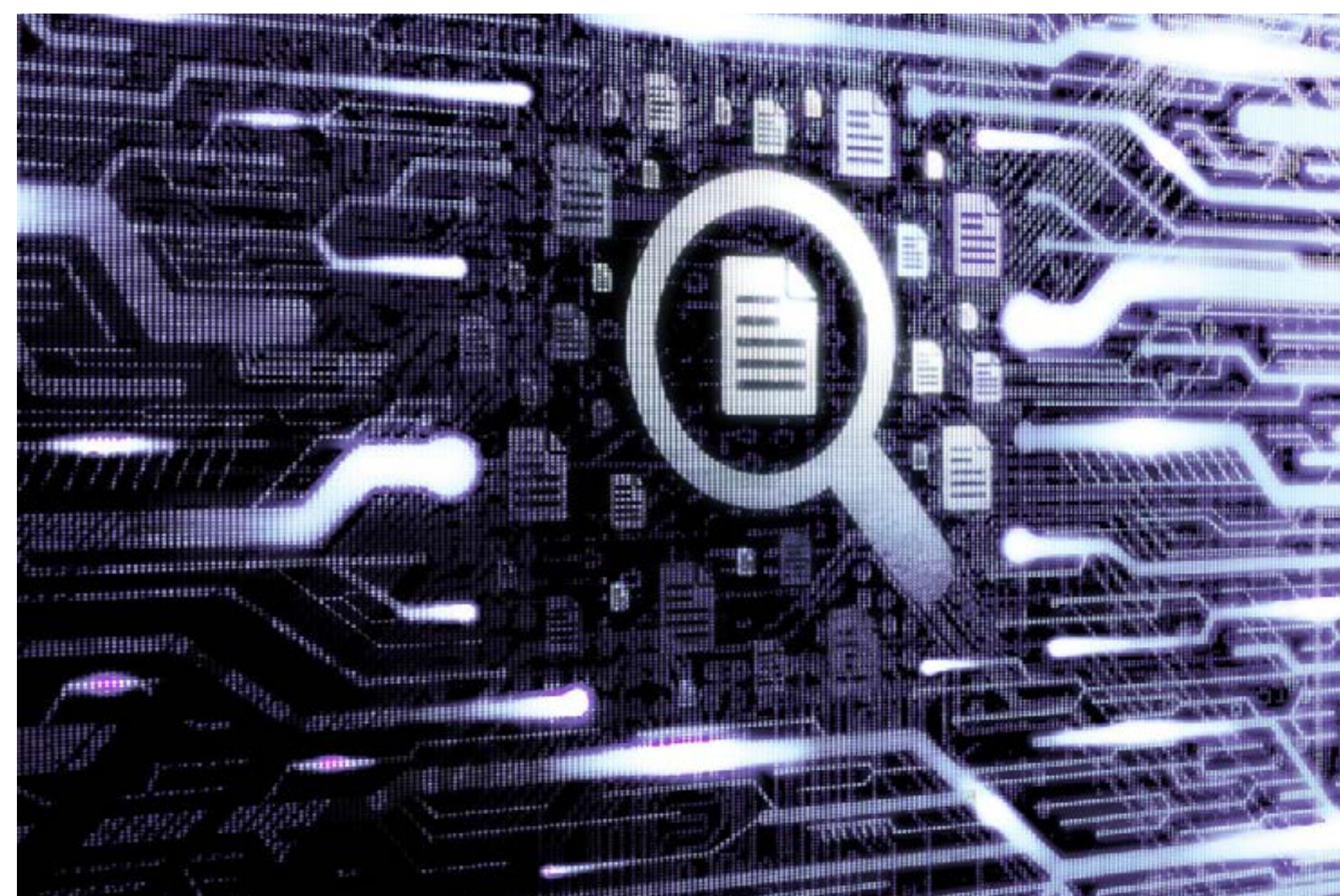
⁴ Sankciju likuma 13. pantā minēto uzraudzības institūciju uzraudzībā esošajām personām

Inovācijas un
tehnoloģiskie atbalsta
risinājumi

08

Inovācijas un tehnoloģiskie atbalsta risinājumi

2025. gadā FID turpināja un sekmīgi pabeidza ilgtermiņa digitālās attīstības stratēģijas izstrādi. Tā nosaka vienotu redzējumu, prioritātes un rīcības virzienus digitālo risinājumu ieviešanai un attīstībai dienestā, lai pilnveidotu finanšu izlūkošanas procesus, datu analīzi un darba efektivitāti, kā arī stiprinātu sadarbību ar Latvijas un starptautiskajiem partneriem NILLTPF jomā.

Stratēģijas ietvaros tika pārskatīts FID rīcībā esošo tehnoloģisko rīku klāsts, lai stiprinātu dienesta spējas izmantot mūsdienīgus risinājumus un inovācijas.

Viena no galvenajām prioritātēm bija analītiķu darba efektivitātes paaugstināšana, uzlabojot izlūkdatu analīzes kvalitāti, paātrinot apstrādes procesus un nodrošinot datu ticamību un drošību.

Būtiska uzmanība tika pievērsta arī efektīvākai laika, cilvēkresursu un finanšu līdzekļu izmantošanai. Šis mērķis tika sasniegts pārskata gadā un nostiprināts kā ilgtermiņa attīstības virziens. Atsevišķos gadījumos tas ļāva būtiski samazināt patērētos resursus, savukārt citos – sasniegt ievērojami labākus rezultātus, saglabājot līdzšinējo resursu apjomu.

2025. gadā tika turpināts darbs pie tehnoloģisko risinājumu attīstības, kas veicina drošu, stabilu un automatizētu sadarbību starp iestādēm un NILLTPFNL subjektiem. Stratēģisko mērķu īstenošana tika uzsākta, apkopojot analītikas platformas prasības un tehniskās specifikācijas. Pieaugošais ienākošo datu apjoms un jaunie izaicinājumi rada nepieciešamību attīstīt analītikas rīkus, pilnveidot mākslīgā intelekta un mašīnmācīšanās risinājumus, kā arī samazināt manuālā darba apjomu.

FID loma goAML lietotājvalstu kopienā

FID 2025. gadā turpināja aktīvu dalību goAML sistēmas attīstībā kā prezidējošā valsts goAML lietotājvalstu kopienā. Šajā lomā FID tika ievēlēts 2023. gada nogalē. 2025. gada beigās UNODC organizētās 10. starptautiskās goAML lietotājvalstu konferences ietvaros prezidējošās valsts pienākumi tika nodoti Nīderlandes FID. Vienlaikus tika uzsākts darbs pie sadarbības principu izstrādes, lai nodrošinātu Latvijas FID turpmāku aktīvu iesaisti goAML attīstībā un starptautiskās pieredzes apmaiņā.

AMLIH - AML inovāciju centrs

Lai veicinātu starpinstitucionālo sadarbību un inovatīvu tehnoloģiju izmantošanu finanšu noziegumu izlūkošanā un novēršanā, 2022. gada sākumā FID paspārnē tika izveidots Baltijā pirmais finanšu izlūkošanas un NILL novēršanas inovāciju centrs AMLIH.

2025. gadā AMLIH telpas un tehniskais aprīkojums tika aktīvi izmantots sadarbībai, koordinācijai un pieredzes apmaiņai. Tika organizēti un sekmīgi īstenoti šādi pasākumi:

- astoņas augsta līmeņa nacionālās sadarbības sanāksmes;
- vairāk nekā piecas starptautiskas pieredzes apmaiņas sesijas;
- vairāk nekā 70 SKG sēdes, kurās līdzās FID piedalījās vairāku desmitu citu iestāžu pārstāvji;
- vairākas starpiestāžu mācību sesijas atvērto avotu izlūkošanas un kryptoaktīvu jomās;
- starpiestāžu sacensības “capture the flag” formātā, kuru mērķis bija gan zināšanu pilnveide, gan sadarbības stiprināšana.

Starptautiskie
novērtējumi un
reputācijas
stiprināšana

09

MONEYVAL

6. kārtas novērtējums

FATF un tās reģionālo organizāciju, tostarp MONEYVAL, dalībvalstu veiktie novērtējumi ir NILLTPF novērtēšanas jomas vadošie ziņojumi, kas izvērtē valstu NILLTPF novērtēšanas sistēmu atbilstību starptautiskajiem FATF standartiem un novērtē šo sistēmu efektivitāti.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2023. gada 11. aprīļa sēdē pieņemto lēmumu Latvija kā pirmā valsts pieteicās MONEYVAL 6. kārtas novērtējumam, tādējādi apliecinot valsts stratēgisko mērķi – atjaunot un stiprināt savu reputāciju starptautiskajā finanšu sistēmā. FID kā vadošajai iestādei NILLTPF novērtēšanas jomā MONEYVAL 6. kārtas novērtējuma procesā bija viena no centrālajām lomām.

Foto: © Council of Europe
Attēlā no kreisās: FID priekšnieks T. Platacis, finanšu ministrs A. Ašeradens, MONEYVAL priekšsēdētājs N. Mučioli (N. Muccioli) un MONEYVAL sekretariāta vadītājs L. Laličičs (L. Lalicic)

MONEYVAL 6. kārtas novērtējuma process oficiāli tika uzsākts 2024. gada martā. 2025. gadā FID turpināja koordinēt un nodrošināt visas nepieciešamās informācijas savlaicīgu iesniegšanu MONEYVAL sekretariātam un novērtētājiem.

Atbilstoši 2023. gada 31. jūlija Ministru prezidenta rīkojumam Nr. 2023/1.2.1.-200 MONEYVAL darba grupa FID priekšnieka vadībā turpināja darbu 2025. gadā, nodrošinot savlaicīgu un pilnvērtīgu informācijas iesniegšanu MONEYVAL sekretariātam un novērtētājiem.

2025. gadā tika veiksmīgi īstenoti vairāki būtiski novērtējuma posmi. No 2025. gada 14. līdz 16. aprīlim Strasbūrā, Francijā, notika Latvijas delegācijas FID priekšnieka vadībā klātienē sanāksme ar MONEYVAL sekretariātu un novērtētājiem, kuras mērķis bija vienoties par jautājumiem, kas Latvijas Savstarpējā novērtēšanas ziņojuma (MER) saskaņošanas procesā netika atrisināti. Intensīvu diskusiju rezultātā Latvijas delegācijai izdevās panākt vērtējuma paaugstināšanu vienā no efektivitātes rādītājiem.

Mērķtiecīgs un neatlaidīgs Latvijas atbildīgo iestāžu darbs FID vadībā rezultējās panākumos 2025. gada jūnijā, kad kopējā FATF un MONEYVAL plenārsēdē tika pieņemts Latvijas 6. kārtas novērtējuma ziņojums. Ziņojumā atbilstoši metodoloģijai tika novērtēta Latvijas NILLTPF novēršanas sistēmas tehniskā atbilstība FATF 40 rekomendācijām, kā arī šīs sistēmas efektivitāte.⁵

Saskaņā ar FATF novērtēšanas procedūru katrs novērtējuma ziņojums pirms tā publicēšanas tiek nodots kvalitātes pārbaudei (Quality&Consistency Procedure). Ziņojums tika publicēts 2026. gada 19. februārī pēc minētās procedūras noslēgšanās.

MONEYVAL 6. kārtas novērtējuma laika grafiks

⁵ Latvijas MER ietverts novērtējums par aktuālo situāciju Latvijā no 2017. gada 11. novembra līdz 2024. gada 15. novembrim, kad noslēdzās MONEYVAL ekspertu klātienes vizīte Latvijā.

OECD WGB

Latvijas 4. novērtējuma fāze

2025. gadā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas darba grupa kukuļošanas apkarošanai (OECD WGB) uzsāka Latvijas 4. fāzes novērtējumu. Novērtējumā FID sniedza visu nepieciešamo informāciju gan par iepriekšējā novērtējumā ietverto rekomendāciju izpildi, gan par FID paveikto cīņā ar NILL, jo īpaši gadījumos, kad tā ir saistīta ar ārvalstu amatpersonu kukuļošanu. Atbilstoši novērtējuma grafikam OECD WGB ekspertu klātienes vizīte gaidāma 2026. gada janvārī, savukārt Latvijas 4. fāzes novērtējuma ziņojuma pieņemšana OECD WGB plenārsēdē – 2026. gada jūnijā.

Starptautiskā valūtas fonda

IV panta novērtējums

SVF ir starptautiska finanšu institūcija, kuras galvenais mērķis ir nodrošināt starptautisko finanšu stabilitāti un monetāro sadarbību. SVF, veicot pārraudzību jeb IV panta konsultācijas, ik gadu veic apskatus par valstu makroekonomisko un finanšu stabilitātes situāciju. Šajos novērtējumos uzmanība tiek pievērsta arī NILLTPF novēršanas jomai. Pēc Latvijas apmeklējuma SVF ekspertu sagatavoto ziņojumu izskata un publisku viedokli par makroekonomisko situāciju izsaka SVF izpilddirektoru valde. SVF IV panta konsultāciju ar Latviju ietvaros LB vadībā 2025. gadā tika aizvadītas divas tikšanās ar SVF ekspertiem, kuru laikā FID sniedza plašu informāciju par paveikto NILLTPF novēršanas un sankciju izpildes jomā, kā arī informāciju par MONEYVAL 6. kārtas novērtējuma gaitu. 2025. gadā publicētajā SVF IV panta ziņojumā SVF norāda, ka Latvija turpina gūt ievērojamus panākumus NILLTPF novēršanas sistēmas stiprināšanā. SVF uzsver, ka progress ir panākts, īstenojot SVF tehniskās palīdzības projekta ietvaros izteiktās rekomendācijas.

Komunikācija
un sabiedrības
izpratne

10

Stratēģiskā pieeja

Komunikācija tika veidota kā konsekvents, ilgtermiņā uzturams darbs trīs līmeņos:

1. Sabiedrības izpratne un caurspīdīgums

FID mērķtiecīgi skaidroja darbības principus un rezultātu nozīmi, akcentējot, ka finanšu drošība ir sabiedrības kopēja interese. Uzsvars tika likts uz saprotamu valodu, precizitāti un skaidrojumu, kas palīdz uztvert sarežģītas tēmas bez profesionāla žargona.

Cikliski tiek pārskatīta publiski pieejamā informācija un veikti uzlabojumi tīmekļvietnēs fid.gov.lv un sankcijas.fid.gov.lv, lai lietotājiem būtu vieglāk un ērtāk atrast nepieciešamo informāciju. Vienlaikus sociālo mediju komunikācija tiek pielāgota dažādām mērķauditorijām saprotamā valodā, uzlabojot gan vizuālos materiālus, gan publicēto tekstu.

Piemēram, regulāri tiek pārskatīta un aktualizēta biežāk uzdoto jautājumu un atbilžu sadaļa par sankciju izpildi, papildinot to ar skaidrojumiem par aktuālākajiem jautājumiem, kas rodas sankciju subjektiem un citām iesaistītajām pusēm. Šādi tiek nodrošināta piekļuve saprotamai, praktiski izmantojamai un aktuālai informācijai par sankciju piemērošanas prasībām, vienlaikus veicinot vienotu izpratni par sankciju ieviešanu un mazinot neskaidrības to praktiskajā piemērošanā.

2. Sadarbība ar partneriem un kopējā drošības telpa

FID komunikācijā būtisku vietu ieņēma sadarbības veicināšana un dialogs ar TAI, prokuratūru un privāto sektoru. Šāda pieeja sabiedrībai parāda, ka nozīmīgi drošības uzdevumi tiek risināti koordinēti, nevis fragmentēti.

FID piedalās iekšlietu sistēmas iestāžu kopīgajās sanāksmēs kopā ar Iekšlietu ministriju, VP, VDD un citām TAI, lai uzturētu vienotu izpratni par komunikāciju sabiedrības drošības jautājumos.

Ikdienā notiek darbs dažādu informatīvu materiālu izveidē, sadarbojoties ar TAI un prokuratūru. Tiek sniegtas konsultācijas par izlūkošanas darbības aizsardzību, katru situāciju izvērtējot individuāli – kāda informācija un kādā apjomā var tikt publiskota, lai nepārkāptu NILLTPFN likumā noteiktos informācijas aizsardzības ierobežojumus.

Lai skaidrotu sankciju izpildei nepieciešamās prasības, FID īsteno sadarbību ar Ārlietu ministriju un citām iesaistītajām iestādēm, lai pēc iespējas efektīvāk un plašāk informētu sabiedrību par sankcijām un ar tām saistītajiem ierobežojumiem.

3. Reputācija un uzticamība starptautiskā kontekstā

FID darbs ir cieši saistīts ar Latvijas uzticamību starptautiskajā finanšu sistēmā, tādēļ tika izmantoti arī starptautiskie informācijas apmaiņas formāti, kas apliecina Latvijas spēju darboties kopējā Eiropas un starptautiskajā drošības telpā.

FID pārstāvji piedalās starptautiskās konferencēs un rīko tās Latvijā, lai veidotu kopīgu izpratni par aktuālajiem finanšu noziegumu riskiem un stiprinātu sadarbību starp valsts institūcijām, privāto sektoru un starptautiskajiem partneriem. Konferences kalpo kā platforma zināšanu apmaiņai, profesionālai diskusijai un pieredzes salīdzināšanai, tādējādi palīdzot Latvijai savlaicīgi reaģēt uz mainīgiem apdraudējumiem finanšu drošības jomā.

Šādi pasākumi ļauj skaidrot FID lomu un pieeju, veicina uzticēšanos institūciju darbam un nodrošina atklātu, kompetentu un starptautiskā līmenī aktuālu drošības jautājumu apspriešanu.

Konference “Tīra nauda, tīra vide: Noziegumi pret vidi un naudas atmazgāšana”

2025. gada 24. un 25. martā Rīgā norisinājās FID organizēta starptautiskā konference par noziegumiem pret vidi un naudas atmazgāšanu. Tajā pulcējās nozares eksperti un viedokļu līderi, lai dalītos praktiskās zināšanās un aktualizētu tēmas nozīmību starptautiskā mērogā.

Konferences programmā uzmanība tika pievērsta četrām pamattēmām - noziegumiem, kas saistīti ar zemes dzīļu resursiem, atkritumu apsaimniekošanu, mežu apsaimniekošanu un zvejniecību.

Diskusijās tika uzsvērtā nepieciešamība stiprināt izpratni par noziegumiem pret vidi un to radīto kaitējumu, kā arī veicināt ciešāku publiskā un privātā sektora sadarbību starptautisko noziedzīgo tīklu apkarošanā. Vienlaikus tika akcentēta finanšu plūsmu uzraudzības un indikatoru pilnveides nozīme, lai savlaicīgi atklātu ar vides noziegumiem un naudas atmazgāšanu saistītus aizdomīgus darījumus un efektīvāk aizsargātu vidi un finanšu sistēmu.

Konference klātienē pulcēja ap

150

dalībniekiem no vairāk nekā

20 valstīm

Auditoriju pārstāvēja dažādu valstu FID eksperti, TAI, UKI, valsts un privātā sektora pārstāvji, kā arī starptautiskie un nozares eksperti.

PASĀKUMS ORGANIZĒTS SADARBĪBĀ AR ISLANDES FID. EEZ FINANŠU INSTRUMENTA 2014.-2021. GADA PERIODA PROGRAMMAS „STARPTAUTISKĀ POLICIJAS SADARBĪBA UN NOZIEDZĪBAS APKAROŠANA” DIVPUŠĒJĀS SADARBĪBAS FONDA FINANSĒJUMA INICIATĪVA “ZINĀŠANU PILNVEIDE NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU LEGALIZĀCIJAS NOVĒRŠANAS JOMĀ, TOSTARP ATTIECĪBĀ UZ NOZIEGUMU PRET VIDĒI IDENTIFICĒŠANĀ” (VIENOŠANĀS NR. EEZ/DSF/FID/2024/1) IETVAROS.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Septītā ikgadējā konference “Sargājot robežu: sankcijas, eksporta kontrole un uzņēmumu atbildība”

2025. gada 6. novembrī Rīgā norisinājās FID organizēta starptautiskā konference “Sargājot robežu: sankcijas, eksporta kontrole un uzņēmumu atbildība”, kas bija veltīta sankciju īstenošanas, eksporta kontroles un uzņēmumu atbildības jautājumiem, ņemot vērā Krievijas pilna mēroga kara pret Ukrainu ietekmi uz starptautisko drošību.

Konferences mērķis bija veicināt kopīgu izpratni par sankciju efektivitāti un to nozīmi agresora spēju ierobežošanā, kā arī stiprināt sadarbību starp iesaistītajām institūcijām.

Konference klātienē pulcēja plašu starptautisku auditoriju – tajā piedalījās nozares eksperti un viedokļu līderi no vairāk nekā 20 valstīm, tostarp ES, Apvienotās Karalistes, ASV un Kanādas.

Dalībnieku vidū bija dažādu valstu FID pārstāvji, TAI amatpersonas, UKI pārstāvji, kā arī valsts un privātā sektora eksperti, kuri konferences ietvaros dalījās pieredzē un praktiskās atziņās par sankciju piemērošanu un ar to saistītajiem izaicinājumiem.

Konference visas dienas garumā tiešraidē pulcēja rekordlielu auditoriju – vairāk nekā 500 dalībnieku tai sekoja līdzī attālināti. Augstā starptautiskā interese un plašā ārvalstu ekspertu līdzdalība apliecināja FID uzkrātās ekspertīzes atzinību starptautiskā līmenī un Latvijas pieaugošo lomu sankciju politikas un izpildes jautājumu veidošanā.

Digitālā komunikācija

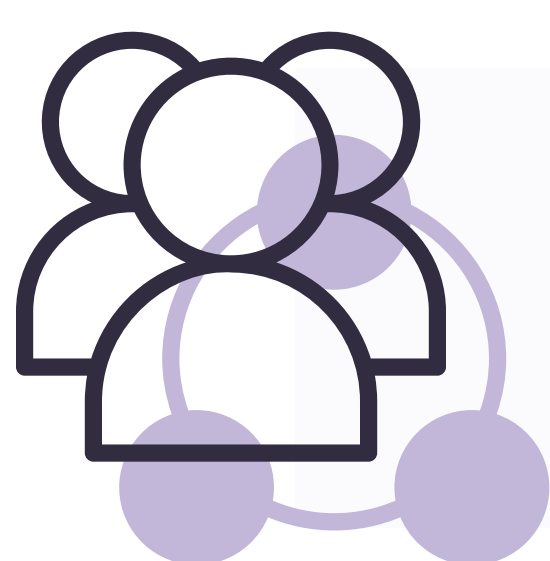
FID mērķtiecīgi attīsta digitālo komunikāciju kā vienu no būtiskākajiem instrumentiem sabiedrības informēšanai un iesaistei. Digitālie kanāli tika izmantoti, lai savlaicīgi un saprotami skaidrotu FID lomu, aktualizētu būtiskākos drošības jautājumus un nodrošinātu kvalitatīvu informācijas apriti ar dažādām mērķauditorijām.

Izmantotie kanāli un rīki

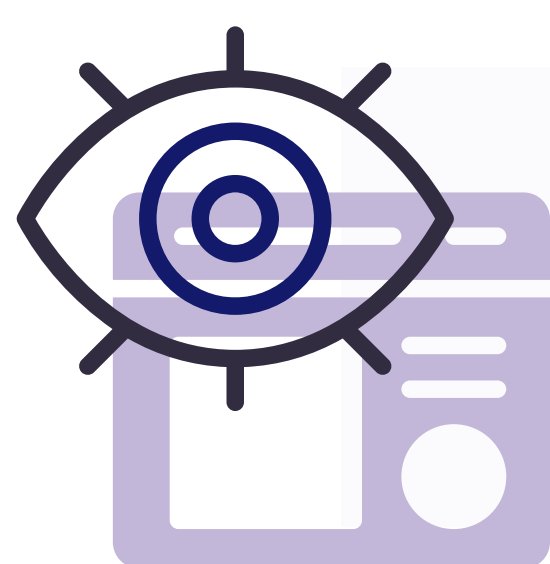
www.fid.gov.lv

72 publicētas
aktualitātes

115 tūkstoši unikālo lietotāju
apmeklējuši lapu

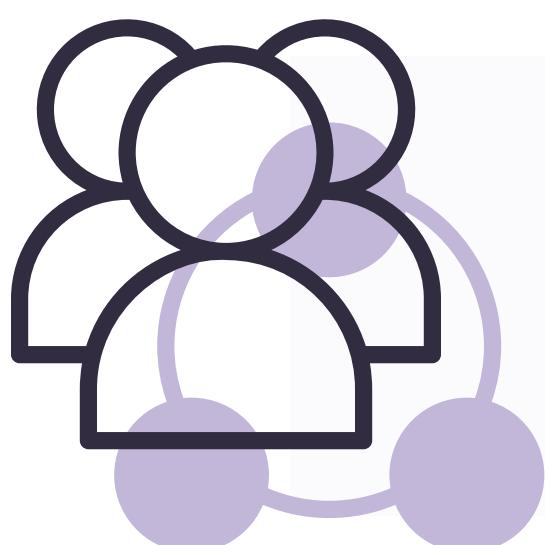

185 tūkstoši
skatījumu

www.sankcijas.fid.gov.lv

36 publicētas aktualitātes

197 tūkstoši unikālo lietotāju apmeklējuši lapu

1 096 170 tūkstoši skatījumu

[Facebook.com](https://www.facebook.com)

[Linkedin.com](https://www.linkedin.com)

Facebook ierakstu kopējā sasniedzamība:

77
tūkstoši skatījumu

LinkedIn ierakstu kopējā sasniedzamība:

335,5
tūkstoši skatījumu

2025. gadā FID mērķtiecīgi izmantoja sociālo mediju platformu “LinkedIn” kā galveno profesionālās un starptautiskās komunikācijas platformu. Šis kanāls izvēlēts, lai uzrunātu nozares ekspertus, valsts institūciju pārstāvjus un starptautiskos partnerus, skaidrojot FID lomu finanšu drošības stiprināšanā un daloties ar aktualitātēm par dienesta darbu.

[Youtube.com](https://www.youtube.com/watch?v=U3333333333)

Populārākais video saturs:
Starptautiska konference
“Sargājot robežu: sankcijas,
eksporta kontrole un
uzņēmumu atbildība”

Konferences ieraksti latviešu
un angļu valodās skatīti

4,8
tūkstošus reižu

Sadarbība ar medijiem

Sadarbībā ar medijiem FID nodrošināja savlaicīgu, precīzu un faktos balstītu informāciju par dienesta darbu un aktuālajiem finanšu drošības jautājumiem. Informācijas sniegšana balstījās uz profesionālu sadarbību, operatīvu reaģēšanu un atklātu dialogu, skaidrojot FID lomu valsts drošības un finanšu sistēmas aizsardzībā, kā arī aktualizējot riskus, kas saistīti ar NILL un sankciju apiešanu.

Dienests sagatavoja dažādus analītiskus un skaidrojošus materiālus par finanšu sistēmas drošības un sankciju ievērošanas nozīmi, sniedzot medijiem padziļinātu informāciju gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī. 2025. gadā tika pastiprināta sadarbība ar valsts pārvaldes iestādēm, lai mērķtiecīgi uzrunātu ārvalstu medijus un paplašinātu dienesta mediju kontaktus starptautiskā vidē. Informācija tika sagatavota gan latviešu, gan angļu valodā.

2025. gadā sniegtas

153

atbildes un intervijas
plašsaziņas līdzekļiem

Sabiedriskās domas aptauja

Lai nodrošinātu mērķtiecīgu sabiedrības izglītošanu un informēšanu par NILL riskiem, to saistību ar citiem finanšu un organizētās noziedzības veidiem, kā arī sankciju ievērošanas nozīmi, FID veica sabiedriskās domas aptauju par iedzīvotāju izpratni, attieksmi un uzvedības tendencēm šajos jautājumos. Pētījuma mērķis bija iegūt aktuālu un reprezentatīvu informāciju, kas ļautu pilnveidot komunikācijas stratēģiju. Pētījumā piedalījās 1 008 Latvijas iedzīvotāji.

Aptaujas rezultāti liecina, ka sabiedrībā kopumā saglabājas augsts atbalsts cīņai pret NILL, un šis atbalsts turpina pieaugt. Būtiski palielinājusies iedzīvotāju gatavība ziņot par sankciju pārkāpumiem, tostarp gadījumos, ja tajos iesaistīti radnieki vai paziņas. Vienlaikus konstatēts neliels pieaugums to personu īpatsvarā, kuras atzīst, ka noteiktos apstākļos varētu iesaistīties finanšu pārkāpumos vai gūt no tiem labumu, kas norāda uz nepieciešamību turpināt skaidrojošo darbu par šādu rīcību sekām.

Lielākā daļa iedzīvotāju spēj atpazīt tipiskus NILL riskus, piemēram, uzņēmuma reģistrēšanu uz citas personas vārda, naudas pārskaitīšanu un izņemšanu skaidrā naudā trešo personu interesēs vai piekļuves nodošanu savam bankas kontam. Vairāk nekā divas trešdaļas sabiedrības NILL saista ar kontrabandu, nodokļu nemaksāšanu, narkotiku tirdzniecību, korupciju, sankciju apiešanu un cilvēku tirdzniecību. Tomēr 26 % iedzīvotāju joprojām uzskata, ka NILL notiek tikai caur komercbankām un citām finanšu iestādēm, kas liecina par nepilnīgu izpratni par tās daudzveidīgajiem mehānismiem.

Uzlabojies arī sabiedrības priekšstats par FID funkcijām – iedzīvotāji biežāk un precīzāk identificē dienesta lomu aizdomīgu darījumu analīzē, informācijas sniegšanā izmeklēšanas iestādēm un metodisko materiālu izstrādē.

Iegūtie rezultāti tiks izmantoti, plānojot turpmākās FID komunikācijas aktivitātes, nosakot prioritārās mērķgrupas, formulējot galvenos vēstījumus un izvēloties efektīvākos sabiedrības sasniegšanas kanālus.

Sadarbība ar nevalstisko sektoru

FID regulāri sadarbojas ar nevalstisko sektoru, veicinot izpratni par NILL novēršanu un stiprinot sadarbību ar dažādām profesionālajām un nozares organizācijām. Sadarbība ar finanšu un citu uzņēmējdarbības nozaru pārstāvošajām organizācijām ietver informācijas apmaiņu, skaidrojošo darbu un diskusijas par aktuālajiem riskiem un normatīvā regulējuma piemērošanu.

Viens no nozīmīgākajiem FID sadarbības partneriem ir FNA. FID pārstāvji regulāri piedalās asociācijas darba grupās, kurās tiek apspriesti aktuālie riski, normatīvā regulējuma piemērošanas jautājumi un finanšu noziegumu novēršanas prakse, kā arī tiek nodrošināta atgriezeniskā saite par identificētajām tendencēm.

FID sadarbojas arī ar citām profesionālajām un nozares organizācijām, piemēram, Latvijas Nekustamo īpašumu darījumu asociāciju, Fintech Latvia Association, Latvijas Zvērinātu revidentu asociāciju un Latvijas Pašvaldību savienību, organizējot mācības un skaidrojošas aktivitātes par NILL riskiem, aizdomīgu darījumu pazīmēm un ziņošanas pienākumu.

2025. gadā sadarbība ar nevalstisko sektoru tika turpināta arī sankciju jomā. FID sadarbojās ar nozares organizācijām, tostarp FNA un LDDK, informācijas apmaiņā par sankciju piemērošanas jautājumiem, kā arī izstrādāja un skaidroja vadlīnijas par sankciju risku pārvaldīšanu darījumos ar paaugstināta riska valstīm un organizēja publiskas mācības uzņēmējiem.

Personāls
un personāla
vadība

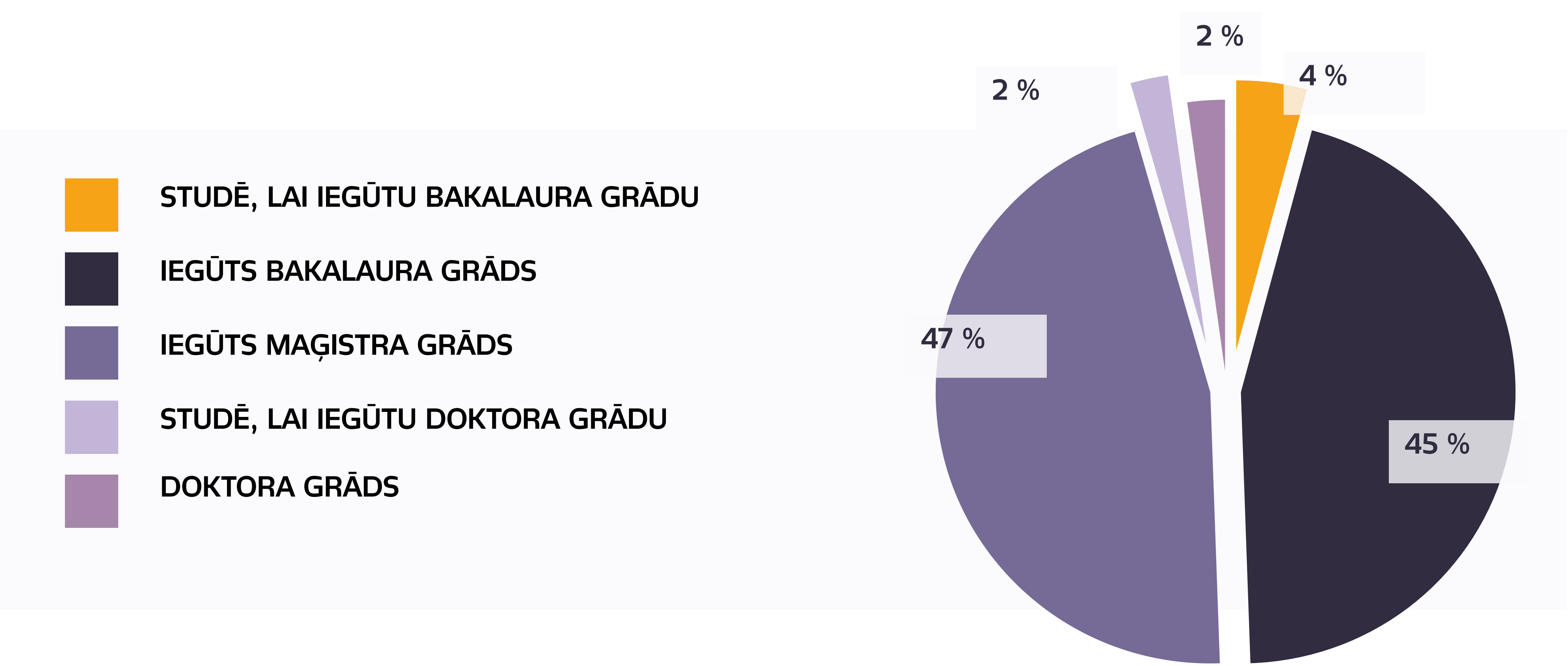
Statistika

2025. gadā FID bija 92 amata vietas, no kurām 2025. gadā vidēji aizpildītas bija 85 amata vietas. Atlases konkursos interesi par darbu FID 2025. gadā izrādīja 851 kandidāts no kuriem darbu FID sāka 23 darbinieki.

FID darbinieku vidējais vecums ir 36 gadi. Pārskata perioda beigās FID strādāja 62 % (52) sievietes un 38 % (32) vīrieši.

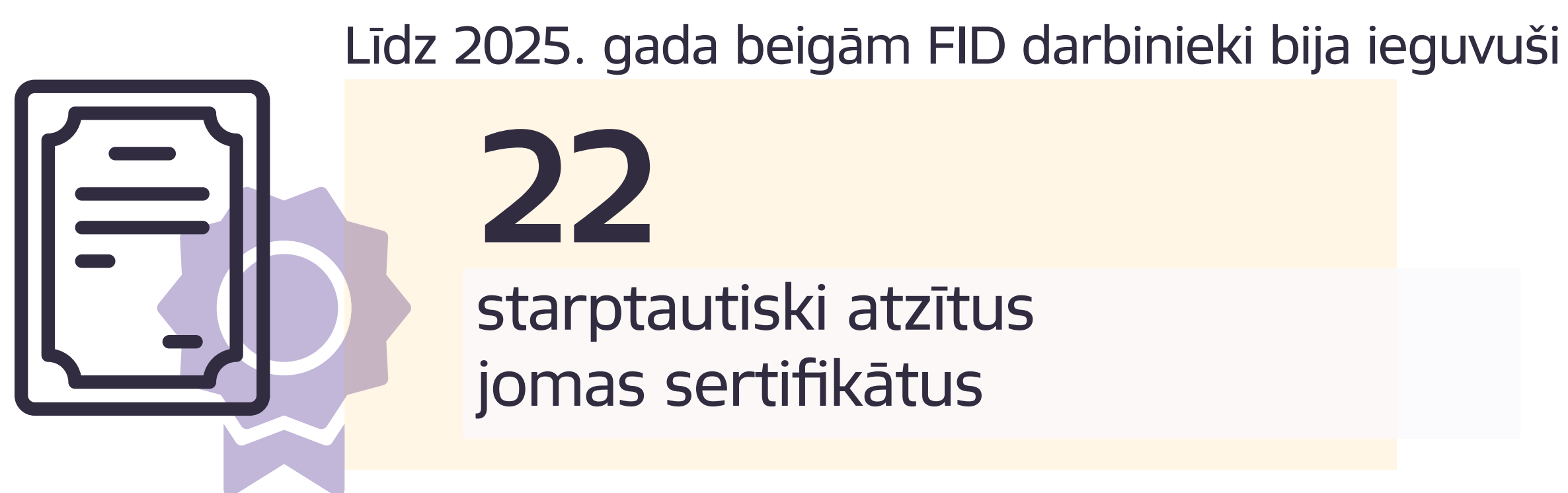
FID 96 % darbinieku ir ieguvuši vismaz vienu bakalaura grādu, tostarp 51 % ir ieguvuši arī maģistra grādu, bet 2 % – doktora grādu. Savukārt 4 % darbinieku šobrīd studē bakalaura programmās, bet 2 % ir doktora grāda kandidāti. FID darbinieki pārsvarā ir ieguvuši augstāko izglītību tiesību zinātnē, finanšu un uzņēmējdarbības vadībā vai citās sociālajās zinātnēs.

Izaugsme FID

Lai atbalstītu darbinieku izaugsmi, 2025. gadā tika organizētas dažādas profesionālās pilnveides aktivitātes – mācības, semināri un pieredzes apmaiņas iniciatīvas. 2025. gada laikā FID darbinieki apmeklēja aptuveni 180 dažādus mācību pasākumus. Tāpat kā citus gadus, FID turpināja attīstīt vadītāju kompetences un veicināt savstarpējo pieredzes apmaiņu, kā arī atgriezenisko saiti, jo stipra un zinoša vadība ir viens no galvenajiem faktoriem ilgtspējīgas komandas veidošanā.

Arī 2025. gadā FID darbinieki turpināja pilnveidot kvalifikāciju un iegūt starptautiski atzītus sertifikātus, tostarp vienu sertificēta globālo sankciju speciālista (CGSS) un vienu sertificēta NILL novēršanas – finanšu noziegumu izmeklēšanas speciālista (CAMS-FCI) sertifikātu.

Sasniegumi

Pārskata periodā FID atkārtoti ieguva Sabiedrības integrācijas fonda programmas “Ģimenei draudzīga darbavieta” titulu. Tas ir vēl viens apliecinājums tam, ka FID ir un turpina būt moderna un uz izaugsmi vērsta darbavieta, kuras ilgtermiņa mērķi ietver ilgtspējīgu attīstību, iekšējo procesu pilnveidi un darbinieku labbūtību. FID ir viens no 106 darba devējiem, kas šo statusu pirmreizēji vai atkārtoti ieguvuši 2025. gadā, tā apliecinot rūpes par motivējošu darba vidi ikvienam nodarbinātajam un darbinieku darba un privātās dzīves līdzsvaru.

Arī FID darbinieki ir pozitīvi novērtējuši darba un privātās dzīves līdzsvara uzlabošanos. Ikgadējā labbūtības pētījumā vērojama pozitīva tendence – salīdzinājumā ar 2024. gadu, kad apmierinātību pauda 52 % darbinieku, 2025. gadā darba un privātās dzīves līdzsvaru FID pozitīvi novērtēja jau 77 %.

2025. gadā astoņi FID darbinieki ir bijuši bērnu kopšanas atvaļinājumā.

Personāla snieguma novērtēšana

Pārskata periodā FID tika vērtēti 69 darbinieki, neiekļaujot tos, kuri nostrādājuši mazāk nekā sešus mēnešus, atradušies ilgstošā prombūtnē vai nesen atgriezušies no tās.

15 % darbinieku saņēma vērtējumu “labi”
(atbilst prasībām)

52 % “ļoti labi”
(pārsniedz prasības)

33 % “teicami”
(ievērojami pārsniedz prasības)

FID nodrošinātās mācību iespējas un darba vide, kurā tiek novērtēta darbinieku iniciatīva un vēlme pilnveidoties, ir veicinājušas profesionālo izaugsmi, kā rezultātā 2025. gadā amatā paaugstināti 15 darbinieki.

Zināšanu nodošana

FID darbinieki ik gadu sevi pierāda kā spēcīgus jomas līderus, aktīvi daloties ar savu profesionālo pieredzi un zināšanām, vadot lekcijas un seminārus gan Latvijas, gan ārvalstu auditorijām. 2025. gadā 38 FID darbinieki piedalījās 60 pasākumos, kuros vadīja dažādas lekcijas un seminārus, nododot gan teorētiskās zināšanas, gan labākos prakses piemērus, tādējādi veicinot ne tikai Latvijas finanšu sistēmas drošības stiprināšanu, bet arī starptautisko sadarbību.

Prakses iespējas

Lai veicinātu jauno ekspertu profesionālo un praktisko zināšanu pilnveidi, arī 2025. gadā FID turpināja Praktikantu programmu. Kopumā tika uzņemti pieci praktikanti, kuri studē dažādās jomās. Praktikanti pieredzi FID vērtēja pozitīvi, norādot, ka praksi ieteiktu topošajiem ekspertiem, kurus īpaši interesē NILL novēršanas joma. Arī 2026. gada vasarā FID izsludinās pieteikšanos Praktikantu programmai.

Finanšu
izlūkošanas
dienesta finanšu
vadība

12

Finansējums un izlietojums

FID pamatfunkciju finansēšana tika nodrošināta no budžeta programmas 43.00.00. "Finanšu izlūkošanas dienesta darbība". Papildus tam tika īstenoti šādi ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētie projekti:

- Budžeta apakšprogrammā 74.00.00 "Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana":

"AML inovāciju centra izveide NILL identificēšanas uzlabošanai" ES Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna 6. komponentes "Likuma vara" 6.2. reformu un investīciju virziena "NILL identificēšana, ekonomisko noziegumu izmeklēšana, tiesvedības procesu modernizācija un preventīvo darbību īstenošana" 6.2.1.r reformas "NILL identificēšanas, ekonomisko noziegumu izmeklēšanas un tiesvedības procesu modernizācija 6.2.1.1.i. investīcijas ietvaros" (projekta nr. 6.2.1.1.i.0/1/22/I/IEM/001). Projekta mērķis – NILLTPF identificēšanas spēju stiprināšana. Projekta īstenošanas periods līdz 2025. gada 25. martam.

- Budžeta apakšprogrammā 71.06.00 "Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansētie projekti":

Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta 2014.-2021. gada perioda programmas "Starptautiskā policijas sadarbība un noziedzības apkarošana" ietvaros Divpusējās sadarbības fonda finansējuma iniciatīva "Zināšanu pilnveide NILL novēršanas jomā, tostarp attiecībā uz noziegumu pret vidi identificēšanā" (projekta Nr. EEZ/DSF/FID/2024/1). Projekta mērķis – stiprināt FID spējas atpazīt un reaģēt uz NILL gadījumiem, tostarp gadījumiem, kas saistīti ar noziegumiem pret vidi, veidojot kopēju darba grupu šādu noziegumu tipoloģiju izstrādei un zināšanu un labās prakses apmaiņai. Projekta īstenošanas periods līdz 2025. gada 31. martam.

- Budžeta apakšprogrammā 70.19.00 "ES pētniecības un inovācijas programmas "Apvārsnis 2020" projektu un pasākumu īstenošana"

"Izlūkošanas un drošības speciālistu sadarbības tīkls ar nozares un akadēmisko aprindu dalībniekiem". Projekta mērķis – izstrādāt metodes un tehnoloģijas, kas novērstu kiberuzbrukumus digitālajā vidē, kā arī izveidot starptautisku drošības un izlūkošanas dienestu praktiķu tīklu. Projektā piedalās 30 partneri no deviņām ES dalībvalstīm. Projekta ieviešanas periods līdz 2026. gada 31. augustam.

→ Budžeta apakšprogrammā 70.23.00 “Izdevumi citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai”:

“Stiprināt ES aktīvu atgūšanu un sankciju izsekošanu pret starptautisku augsta līmeņa korupciju”. Projekta mērķis – stiprināt augsta līmeņa korupcijas, sankcionētu režīmu vai sankcionētu personu līdzekļu atgūšanu ES. Projekts aptver astoņas ES dalībvalstis, kas pārstāv visas ieinteresētās mērķgrupas. Projekta ieviešanas periods līdz 2025. gada 30. aprīlim.

“Uz mākslīgo intelektu balstīta ētisku risinājumu izstrāde, lai veicinātu pārrobežu finanšu izmeklēšanu organizētās noziedzības tīklos”. Projekta mērķis – izstrādāt uz mākslīgo intelektu balstītu riska novērtēšanas un izmeklēšanas rīku komplektu, kas pilnībā atbilst ētikas un juridiskajiem aspektiem un palielina dažādu valsts iestāžu (TAI, nodokļu un konkurences iestāžu) spējas izmeklēt organizētās noziedzības tīklus, to uzņēmējdarbības modeļus dažādās finanšu jomās, kā arī identificēt un analizēt noziedzīgi iegūtus aktīvus. Projektā piedalās 15 partneri un astoņi asociētie partneri no 13 valstīm, tostarp 11 no ES dalībvalstīm. Projekta ieviešanas periods līdz 2026. gada 31. decembrim.

FID darbības izdevumi budžeta programmā 43.00.00 “Finanšu izlūkošanas dienesta darbība” 2025. gadā bija 6,71 miljons *euro*, kas ir 95,8 % no gada plāna un par 1,1 % jeb 0,07 miljoniem *euro* mazāk nekā 2024. gadā.

Samazinājuma pamatā ir 1.8. aktivitātei “Nostiprināt Latvijas kā valsts, kas nepieļauj tās finanšu un nefinanšu sistēmas izmantošanu NILLTPF atbilstoši FATF standartiem un Latvijas starptautiskajām saistībām, starptautisko reputāciju” piešķirtā finansējuma samazinājums par 0,09 miljoniem *euro* saskaņā ar Ministru kabineta 2022. gada 13. decembra rīkojumu Nr. 940 “Par Pasākumu plānu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanai 2023.–2025. gadam”. Savukārt prioritārā pasākuma “Par ES tiesību aktos atļautajiem izņēmumiem sankciju piemērošanā un Latvijas kompetentajām iestādēm šo izņēmumu piemērošanā” īstenošanai 2025. gadā tika piešķirti 1,37 miljoni *euro* (pirms apropriācijas izmaiņām – 1,38 miljoni *euro*), no kuriem apgūti 1,31 miljoni *euro* jeb 84 %.

2025. gadā tika veikts ikgadējais sabiedriskās domas pētījums par FID darbību, iedzīvotāju izpratni par finanšu noziegumiem un toleranci pret tiem par 6 031,85 *euro* (tai skaitā PVN). Pētījumu veicējs - SIA “InnoMatrix”. Pētījuma mērķis – noskaidrot sabiedrības izpratnes līmeni un toleranci pret finanšu noziegumiem, izpratni par FID darbību NILL novēršanas kontekstā, vērtējumu par NILL novēršanas un apkarošanas sistēmā iesaistīto iestāžu uzdevumiem un efektivitāti, sabiedrības uzticēšanās līmeni attiecīgajām iestādēm, kā arī izzināt iedzīvotāju viedokli par iemesliem, kādēļ tiek izvēlēti finanšu pakalpojumi ārvalstīs, un noskaidrot Latvijas sabiedrības attieksmi pret kryptoaktīviem un ar tiem saistītajiem riskiem. Pētījumā iegūtos rezultātus FID izmantos turpmākajās sabiedrības informēšanas aktivitātēs, precīzāk formulējot galvenos vēstījumus, izvēloties piemērotākos komunikācijas kanālus un rīkus, kā arī sagatavojot FID stratēģiskās komunikācijas materiālus. Pētījuma rezultāti pieejami Pētījumu un publikāciju datu bāzē.

Pamatojoties uz Noziedzības novērtēšanas padomes 2024. gada 4. decembra protokolu Nr. 26, FID piešķirts finansējums 50 715 *euro* apmērā pasākuma “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds” projektam “FID kapacitātes stiprināšana finanšu un ekonomisko noziegumu apkarošanas veicināšanai, nodrošinot IKT drošības infrastruktūras attīstību”, paredzot tā īstenošanu līdz 2025. gada 20. decembrim. Savukārt 2023. gada pasākuma “FID kapacitātes stiprināšana finanšu un ekonomisko noziegumu apkarošanas veicināšanai, nodrošinot IKT drošības infrastruktūras attīstību” (145 400 *euro*) īstenošanas termiņš tika pagarināts līdz 2025. gada 26. maijam. Abi projekti ir veiksmīgi īstenoti, un visi izvirzītie mērķi ir sasniegti.

Lielākais ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansētais projekts 2025. gadā bija Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projekts “AML inovāciju centra izveide NILL identificēšanas uzlabošanai”, kura ietvaros tika veikti izdevumi 0,3 miljonu *euro* apmērā, kas ir 100 % no gada plāna. No veiktajiem izdevumiem 69,8 % veidoja kapitālieguldījumi, bet 30,2 % – izdevumi precēm un pakalpojumiem. Projekta īstenošana ir noslēgusies, un visi mērķi ir sasniegti.

Tam sekoja Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu Divpusējās sadarbības fonda finansētā iniciatīva “Zināšanu pilnveide NILL novēršanas jomā, tostarp noziegumu pret vidi identificēšanā”, kuras ietvaros tika veikti izdevumi 100 418 *euro* apmērā, kas ir 100 % no gada plāna un par 67 453 *euro* jeb 304 % vairāk nekā 2024. gadā. Projekta īstenošana ir noslēgusies, un visi mērķi ir sasniegti.

Kopējie FID izdevumi 2025. gadā bija 7,12 miljoni *euro*, kas ir 95,8 % no gada plāna un par 4,3 % jeb 0,32 miljoniem *euro* mazāk nekā 2024. gada izdevumi. No kopējiem izdevumiem 61 % veido atlīdzības maksājumi (2024. gadā – 57,2 %), 31,5 % – izdevumi precēm un pakalpojumiem (2024. gadā – 31,5 %), bet kapitālie izdevumi – 7,4 % (2024. gadā – 11,2 %).

FID budžeta programmas mērķis ir nodrošināt pasākumu īstenošanu NILLTPF novēršanai un likumā noteikto funkciju izpildei, kā arī nepieļaut Latvijas Republikas finanšu sistēmas izmantošanu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijai.

	2025. GADA PLĀNS	2025. GADA IZPILDE	IZPILDES NOVIRZE NO PLĀNOTĀS VĒRTĪBAS, %
Politikas rezultatīvie rādītāji			
MONEYVAL novērtējuma ziņojumā par Latvijas NILLTF novēršanas sistēmu Latvijas efektivitāte finanšu izlūkošanas jomā (<i>IO.6 – Financial Intelligence</i>) uzlabojās, salīdzinot ar iepriekšējiem periodiem.	2	2	0 %
Darbības rezultāti			
Veikta finanšu analīze un tās rezultātā informācija nodota TAI (lietu skaits)	399	612	+53 %
Padziļināti analizētas un TAI nosūtītas īpaši sarežģītas un apjomīgas augstas prioritātes lietas (skaits)	23	35	+52 %
Izstrādāti publiski pieejami stratēģiskās analīzes pētījumi vai materiāli attiecībā uz NILLTFPF tendencēm un tipoloģijām, pilnveidojot šādu darbību aizkavēšanas un atklāšanas metodes (skaits)	6	6	0 %
Ieviesti mašīnmācīšanās / mākslīgā intelekta risinājumi, ar kuru palīdzību samazināts manuālu, rutīnas darbu apjoms un ir augšupejoša tendence jaunu riska indikatoru (red-flags) identificēšanai (skaits)	2	2	0 %
Centralizēta ar sankciju izpildes saistītas informācijas aprīte valstī, kas nodrošina vienveidīgu un konsekventu sankciju izpildi un lēmumu pieņemšanu, lēmumu apstrīdēšanas iespēju un divpusēju sadarbību ar politikas veidotājiem sankciju, īpatsvars no jautājumiem, kas tiek izskatīti centrālajā sankciju izpildes iestādē	95 %	95 %	0 %

lekšējās kontroles
sistēma, risku un
informācijas
drošības pārvaldība

13

FID iekšējās kontroles sistēma ir izveidota, pamatojoties uz visaptverošiem iekšējās kontroles sistēmas pamatelementiem: kontroles vidi, darba izpildes novērtējumu, risku vadību, kontroles aktivitātes, uzraudzību, efektīvu informācijas apriti un savstarpēju komunikāciju.

Kontroles vide FID nodrošina darbības atbilstību pamatnostādņēm par FID funkcionālo neatkarību un autonomiju, kā arī ētikas kodeksam, vienlaikus veicinot darbinieku iesaistīšanos iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanā. FID ir izveidota organizatoriskā struktūra, kas skaidri nosaka atbildību, pilnvaras, pienākumu sadali un atskaitīšanās kārtību.

Iekšējās kontroles sistēma palīdz nodrošināt iestādes izvirzīto uzdevumu izpildi atbilstoši stratēģiskajiem mērķiem un saskaņā ar NILLTPFNL, Sankciju likuma, kā arī citu nacionālo normatīvo aktu, ES direktīvu un starptautisko standartu prasībām. FID pastāvīgi pilnveido procesus, ņemot vērā labākās prakses piemērus un citu finanšu izlūkošanas dienestu pieredzi. 2025. gadā, īstenojot FID iekšējā audita gada plānu, tika sniegti priekšlikumi FID iekšējās kontroles vides pilnveidei.

FID ir ieviesta un efektīvi uzturēta procesu vadība un uzraudzība, iestādes mērķu plānošana un sasniegšana, risku vadība, kā arī krīzes komunikācijas vadība. Tāpat tiek apzinātas ieinteresētās puses, tostarp TAI, un to prasības tiek iekļautas iestādes darbības stratēģijā. FID darbībā būtiska nozīme ir arī darbinieku profesionalitātei, iesaistei un informētībai par vadības lēmumiem. Būtiska vadības procesu sastāvdaļa ir risku vadība, kas sekmē FID mērķu sasniegšanu un efektīvu procesu un projektu pārvaldību. Risku vadība ir vērsta uz risku apzināšanu un samazināšanu līdz pieņemamam līmenim, potenciālo iespēju izmantošanu, kā arī labas pārvaldības principu ievērošanas veicināšanu.

Īpaša uzmanība darbībā tiek pievērsta informācijas un komunikāciju tehnoloģiju drošības pārvaldībai, kas ir viena no FID pastāvīgajām prioritātēm. Tas nepieciešams, lai FID informācijas un tehnoloģiskie resursi būtu aizsargāti pret ārējiem un iekšējiem drošības apdraudējumiem, kas var ietekmēt informācijas konfidencialitāti, integritāti un pieejamību, kā arī lai nodrošinātu FID nepārtrauktu un kvalitatīvu darbību atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajām funkcijām.

2025. gadā FID veica pašvērtējumu par atbilstību Nacionālās kiberdrošības likuma un minimālajām kiberdrošības prasībām, kā arī iesniedza ziņojumu Nacionālajam kiberdrošības centram. Tika konstatēts augsts atbilstības līmenis un sagatavots plāns nepilnību novēršanai.

Attīstības plāni un prioritātes 2026. gadam

14

Stratēģiskā attīstība, kapacitātes stiprināšana un tehnoloģiskā izaugsme

2025. gadā FID turpināja darbu pie iestādes stratēģiskās attīstības un kapacitātes stiprināšanas, koncentrējoties uz vairākiem prioritāriem darbības virzieniem. Būtiska uzmanība tika pievērsta MONEYVAL 6. kārtas novērtējuma koordinācijai un sekmīgai noslēgšanai, kā arī NRA par 2023.-2025. gadu izstrādes uzsākšanai, kas ļaus identificēt aktuālos NILLTPF riskus un noteikt turpmākos rīcības virzienus to mazināšanai.

Vienlaikus FID turpināja attīstīt iestādes tehnoloģisko un analītisko kapacitāti, pilnveidojot spēju izmantot jaunākos tehnoloģiju risinājumus un modernus analītiskos rīkus finanšu izlūkdatu analīzē. Tas ļāva paātrināt un uzlabot izlūkdatu analīzes procesu, nodrošināt datu ticamību un stiprināt informācijas apstrādes drošību.

Nemot vērā MONEYVAL 6. kārtas novērtēšanas procesu, kā arī jaunās funkcijas – sankciju izpildes – īstenošanu kopš 2024. gada 1. aprīļa, 2025. gadā tika izstrādāta jaunā FID darbības stratēģija 2026.–2030. gadam. Stratēģijas izstrādē tika izmantota inovatīva pieeja, plaši iesaistot visus FID darbiniekus. Darbinieki piedalījās SVID analīzē, kā arī formulēja stratēģiskos mērķus un galvenos rezultātos rādītājus. Šāda pieeja nodrošina darbinieku līdzatbildību par iestādes attīstību un stratēģijas turpmāku īstenošanu.

Jaunā stratēģija balstās uz FID misiju: rūpēties par valsts un finanšu sistēmas drošību, kā arī vīziju: cilvēkam droša un labklājīga Latvija mierpilnā pasaulē.

Stratēģijas pamatā ir četras galvenās prioritātes:

PAMATDARBĪBA – finanšu izlūkošana
un sankciju izpilde

**DARBA PROCESU PĀRVALDĪBA
UN TEHNOLOĢIJU ATTĪSTĪBA**

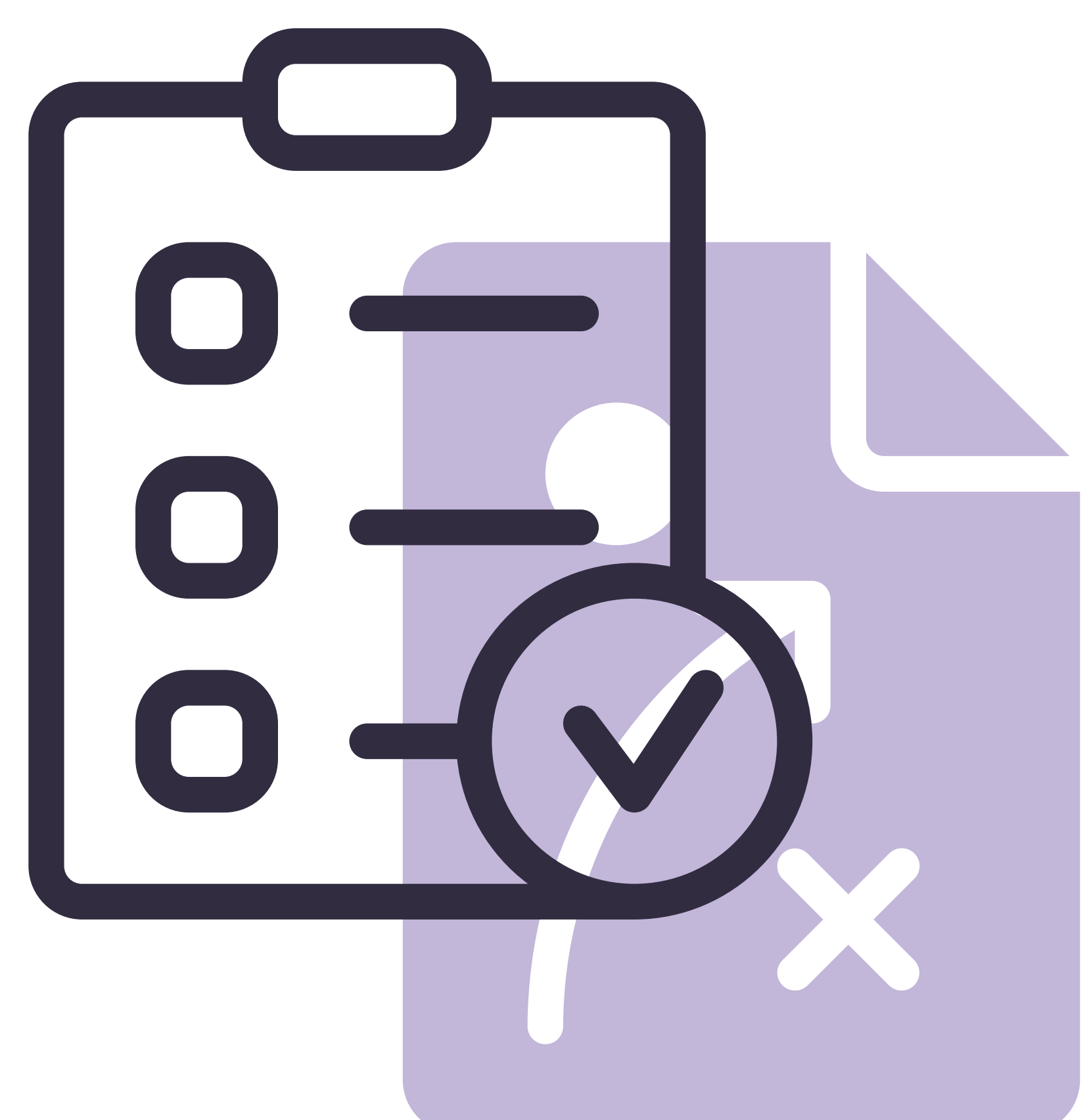
SADARBĪBAS STIPRINĀŠANA

CILVĒKKAPITĀLA ATTĪSTĪBA

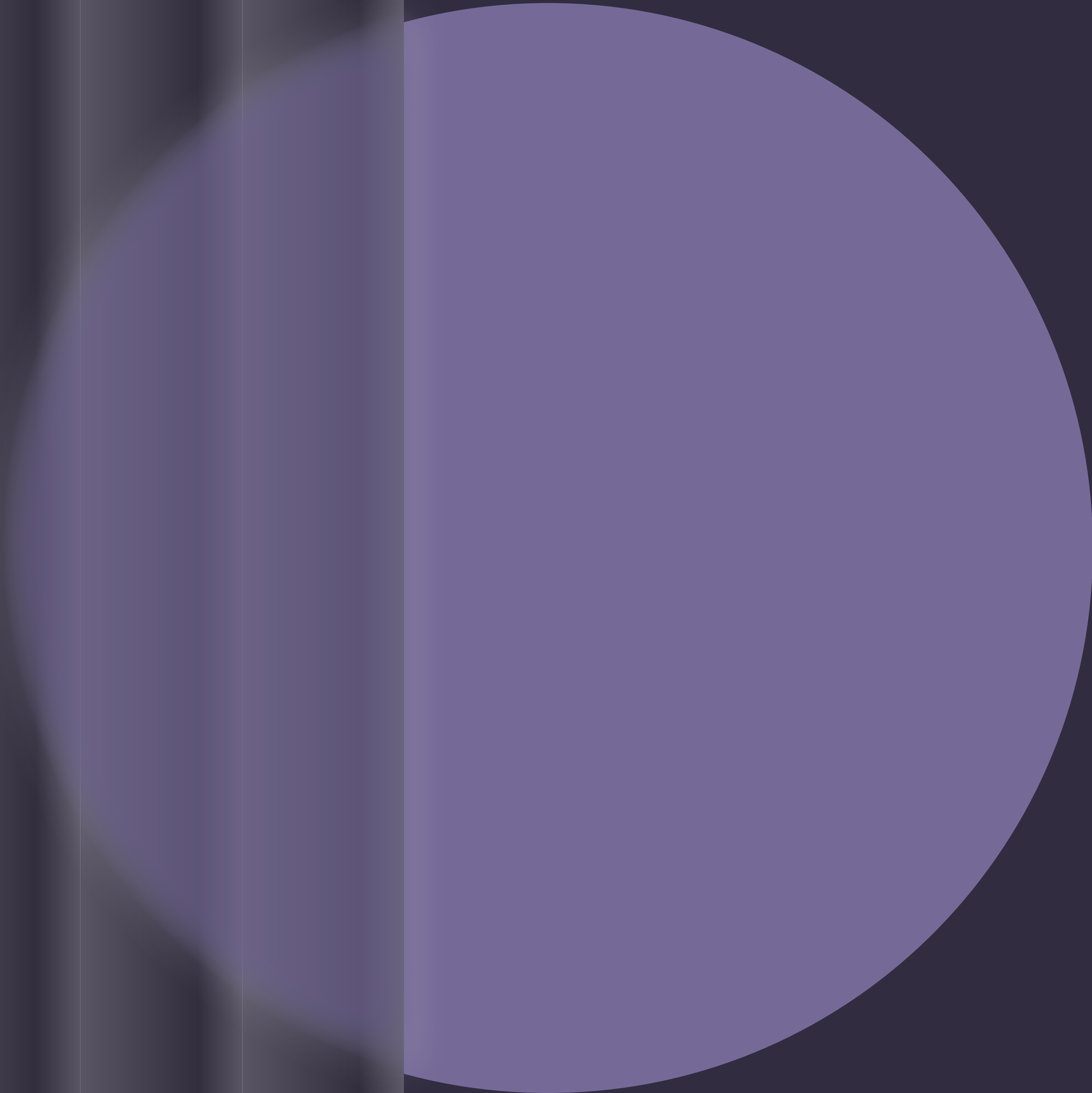
Stratēģija paredz turpmāk stiprināt finanšu izlūkošanas kvalitāti un tās izmantošanu finanšu noziegumu izmeklēšanā, nodrošināt sankciju efektīvu izpildi Latvijā, attīstīt darbinieku profesionālās un digitālās kompetences, pilnveidot iekšējos procesus un tehnoloģiskos risinājumus, kā arī padziļināt sadarbību ar nacionālajiem un starptautiskajiem partneriem. FID mērķis saglabājas nemainīgs – būt par pasaules līmeņa institūciju, kas efektīvi aizsargā Latviju un tās iedzīvotājus no finanšu noziegumiem un stiprina valsts finanšu sistēmas drošību.

Atbilstoši FID darbības stratēģijai 2026. gada prioritārie darbības virzieni:

- NRA par 2023.-2025. gadu publicēšana un NILLTPFNL subjektu un atbildīgo institūciju izpratnes par to darbībai piemītošiem NILLTPF riskiem nodrošināšana.
- MONEYVAL 6. kārtas novērtējuma rezultātu komunicēšana atbildīgajām institūcijām, sektoriem un sabiedrībai kopumā, kā arī šo rezultātu izvērtēšana un integrēšana nacionālajos politikas plānošanas dokumentos.
- Turpināt stiprināt finanšu izlūkošanas un sankciju izpildes efektivitāti, pilnveidojot analītisko kapacitāti, attīstot sadarbību ar izmeklēšanas iestādēm, privāto sektoru un starptautiskajiem partneriem, kā arī modernizējot iekšējos procesus un tehnoloģiskos risinājumus, lai nodrošinātu kvalitatīvu finanšu izlūkošanas informāciju finanšu noziegumu apkarošanai un efektīvu sankciju izpildi Latvijā.

Saīsinājumi

AMLA – Eiropas Savienības noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas iestāde

AML – Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana

AMLIH – AML Inovāciju centrs

ANO – Apvienoto Nāciju Organizācija

ASV – Amerikas Savienotās Valstis

BUJ – Biežāk uzdotie jautājumi

CAMS – Sertificēta NILL novērošanas speciālista kvalifikācija

CGSS – Sertificēta globālo sankciju speciālista kvalifikācija

CCAS – Sertificēta kriptovalūtu finanšu noziegumu apkarošanas speciālista kvalifikācija

ERP – Eiropas Revīzijas palāta

Egmont grupa – Starptautiska finanšu izlūkošanas vienību organizācija

ES – Eiropas Savienība

FATF – Finanšu darījumu darba grupa

FNA – Finanšu nozares asociācija

FIOD – Nīderlandes Fiskālās informācijas un izmeklēšanas dienests

FID – Finanšu izlūkošanas dienests

goAML – specializēta sistēma, ko izmanto finanšu izlūkošanas vienības, lai apstrādātu informāciju par aizdomīgiem finanšu darījumiem

KNAB – Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs

LB – Latvijas Banka

LDDK – Latvijas Darba devēju konfederācija

LPG – Sašķidrināta naftas gāze

MER – Savstarpējās novērtēšanas ziņojums

MONEYVAL – Eiropas Padomes Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas pasākumu novērtēšanas ekspertu komiteja

NATO – Ziemeļatlantijas Līguma organizācija

NILL – Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācija

NILLTF – Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšana

NILLTPF – Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšana

NILLTPFNL – Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums

NMP – Nodokļu un muitas policija. Iepriekš VID NMPP – Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvalde.

NRA – Nacionālais NILLTPF risku novērtēšanas ziņojums

OECD WGB – Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas darba grupa kukuļošanas apkarošanai

OpCen – Operacionālās darbības centrs

OFSI – Lielbritānijas finanšu sankciju īstenošanas birojs

OTSI – Tirdzniecības sankciju īstenošanas birojs

PF – Proliferācijas finansēšana

Sankciju likums – Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums

SKG – Sadarbības koordinācijas grupa

SKP – Sankciju koordinācijas padome

SVF – Starptautiskais valūtas fonds

TAI – Tiesībaizsardzības iestādes

TF – Terorisma finansēšana

UKI – Uzraudzības un kontroles institūcijas

UNODC – Apvienoto Nāciju Organizācijas Narkotiku un noziedzības novēršanas birojs

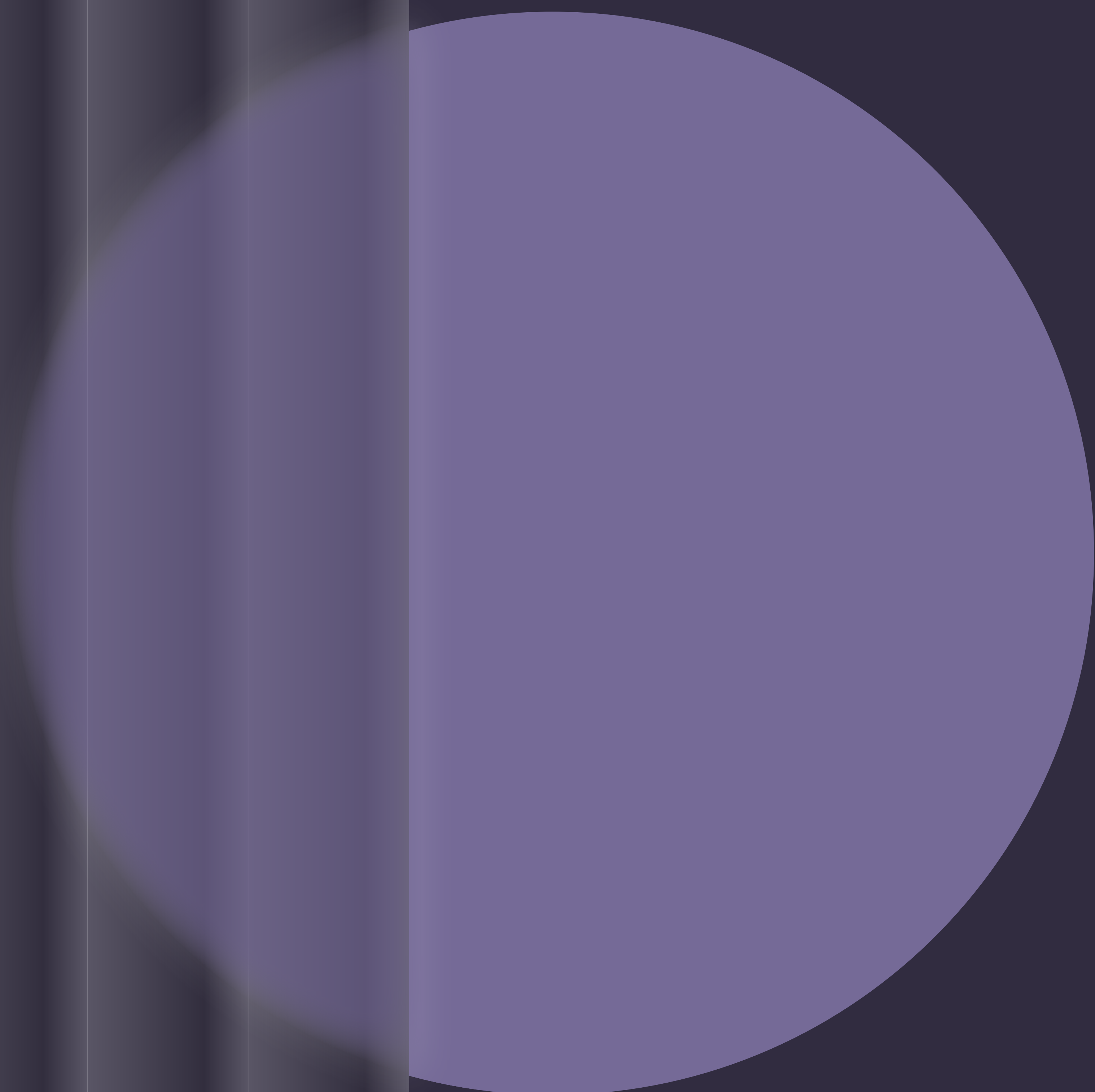
VDD – Valsts drošības dienests

VID – Valsts ieņēmumu dienests

VID MP – Valsts ieņēmumu dienesta Muitas pārvalde

VP – Valsts policija

Pielikumi

Saskaņā ar NILLTPFNL 51. panta pirmās daļas 10. punktu, FID cita starpā ir pienākums: “apkopot un publicēt informāciju par Finanšu izlūkošanas dienesta darba rezultātiem, norādot iepriekšējā gada laikā izmeklēto gadījumu un kriminālvajāšanai nodoto personu skaitu, par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas vai terorisma un proliferācijas finansēšanas noziedzīgiem nodarījumiem notiesāto personu skaitu, apturēto un konfiscēto līdzekļu apjomu”.

*Nav iekļauta finanšu instrumentu vērtība

Finansējums un tā izlietojums

Nr.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā ar izmaiņām ^[1]	faktiskā izpilde
FID kopā				
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	7 418 005	7 285 086	6 993 303
1.1.	dotācijas	7 355 636	7 265 462	7 265 462
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	2 500	0
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	11 654	17 124	5 229
1.4.	transferti	50 715	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	7 439 791	7 432 686	7 119 515
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	6 609 625	6 861 859	6 589 395
2.1.1.	kārtējie izdevumi	6 602 794	6 851 028	6 581 835
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	6 831	10 831	7 560
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	830 166	570 828	530 120
43.00.00 “FID darbība”				
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	6 753 550	6 864 224	6 586 109
1.1.	dotācijas	6 702 835	6 861 724	6 586 109
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	2 500	0
1.4.	transferti	50 715	0	0
2.	Izdevumi (kopā)	6 782 501	6 998 664	6 704 953
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	6 483 938	6 637 615	6 384 611
2.1.1.	kārtējie izdevumi	6 477 107	6 629 615	6 378 167
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	6 831	8 000	6 444
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	298 563	361 049	320 342

**70.19.00 “ES pētniecības un inovācijas programmas
“Apvārsnis 2020” projektu un pasākumu īstenošana”**

1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	0	6 897	3 329
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	0	6 897	3 329
2.	Izdevumi (kopā)	2 000	12 606	3 329
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 000	12 606	3 329
2.1.1.	kārtējie izdevumi	2 000	12 606	3 329

70.23.00 “Izdevumi citu ES politiku instrumentu projektu un pasākumu īstenošanai”

1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	11 654	12 939	2 840
1.1.	dotācijas	0	2 712	940
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	11 654	10 227	1 900
2.	Izdevumi (kopā)	2 489	20 390	10 207
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 489	20 390	10 207
2.1.1.	kārtējie izdevumi	2 489	17 559	9 091
2.1.4.	kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	0	2 831	1 116

71.00.00 “Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumentu finansēto programmu, projektu un pasākumu īstenošana”

1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	32 965	100 418	100 418
1.1.	dotācijas	32 965	100 418	100 418
2.	Izdevumi (kopā)	32 965	100 418	100 418
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	32 965	100 418	100 418
2.1.1.	kārtējie izdevumi	32 965	100 418	100 418

74.00.00 “Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) projektu un pasākumu īstenošana”

1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	619 836	300 608	300 608
1.1.	dotācijas	619 836	300 608	300 608
2.	Izdevumi (kopā)	619 836	300 608	300 608
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	88 233	90 830	90 830
2.1.1.	kārtējie izdevumi	88 233	90 830	90 830
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	531 603	209 778	209 778

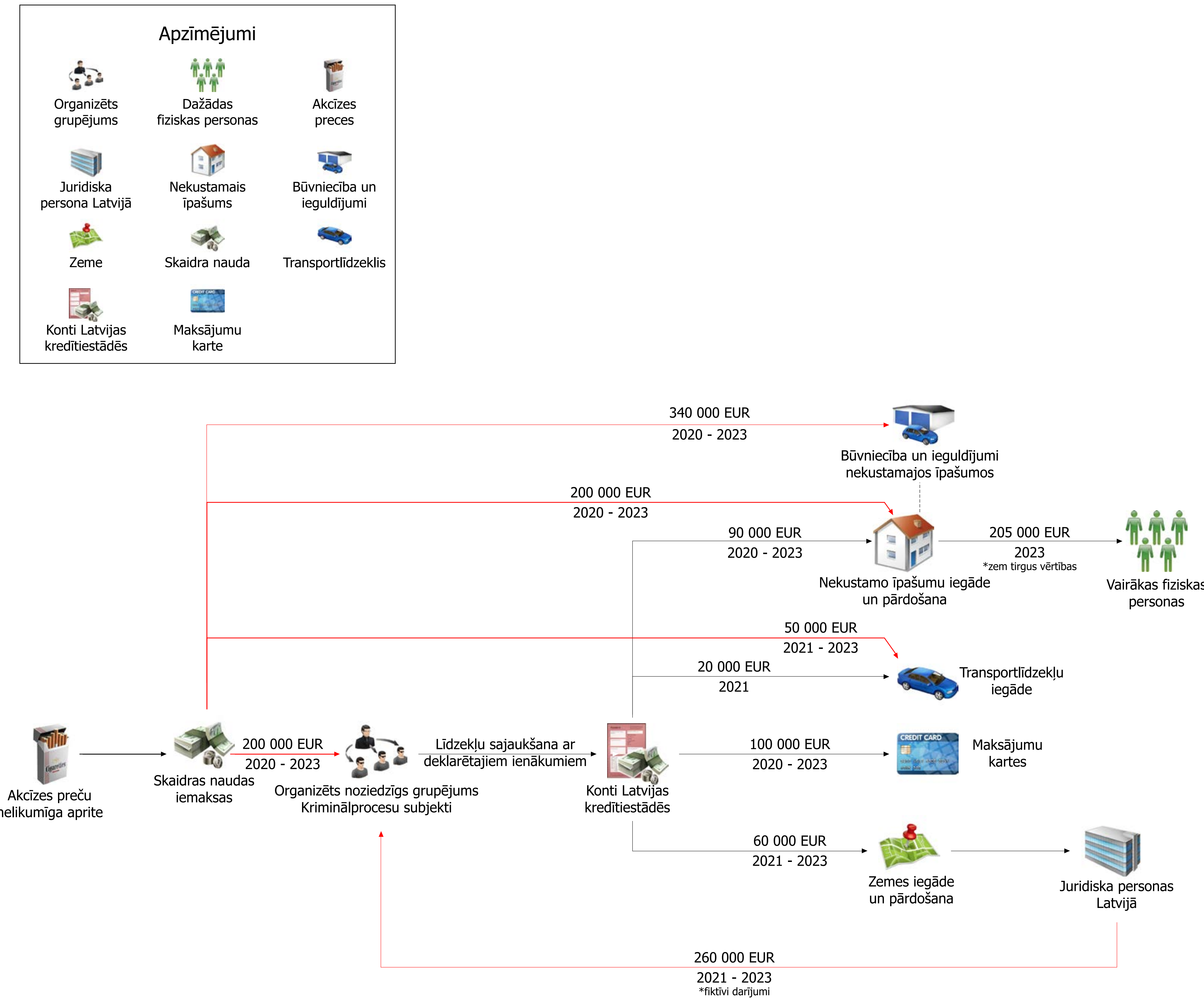
[1] Ņemot vērā apropriācijas izmaiņas.

NILL shēmas piemēri

Lieta Nr. 1: Akcīzes preču realizācija un NILL

Organizēta grupa, izmantojot kontus Latvijas kredītiestādēs, veica noziedzīga nodarījuma rezultātā iegūtu līdzekļu legalizāciju. Ilgstošā periodā fizisku personu kontos tika konstatētas regulāras skaidras naudas iemaksas.

Noziedzīgi iegūtie līdzekļi tika sajaukti ar legāliem ienākumiem un izmantoti nekustamo un kustamo īpašumu iegādei, ieguldījumiem nekustamo īpašumu uzlabošanā un būvniecībā, kā arī ikdienas norēķiniem. Vienlaikus līdzekļu legalizācija tika veikta, īstenojot fiktīvus darījumus ar juridiskām personām un deklarējot fiktīvus ienākumus. Pēc tam, kad fiziskas personas tika iesaistītas kriminālprocesos, nekustamie īpašumi tika pārdoti par cenu, kas ir zemāka par tirgus vērtību, nolūkā maskēt līdzekļu noziedzīgo izcelsmi un slēpt īpašumu patieso īpašnieku.

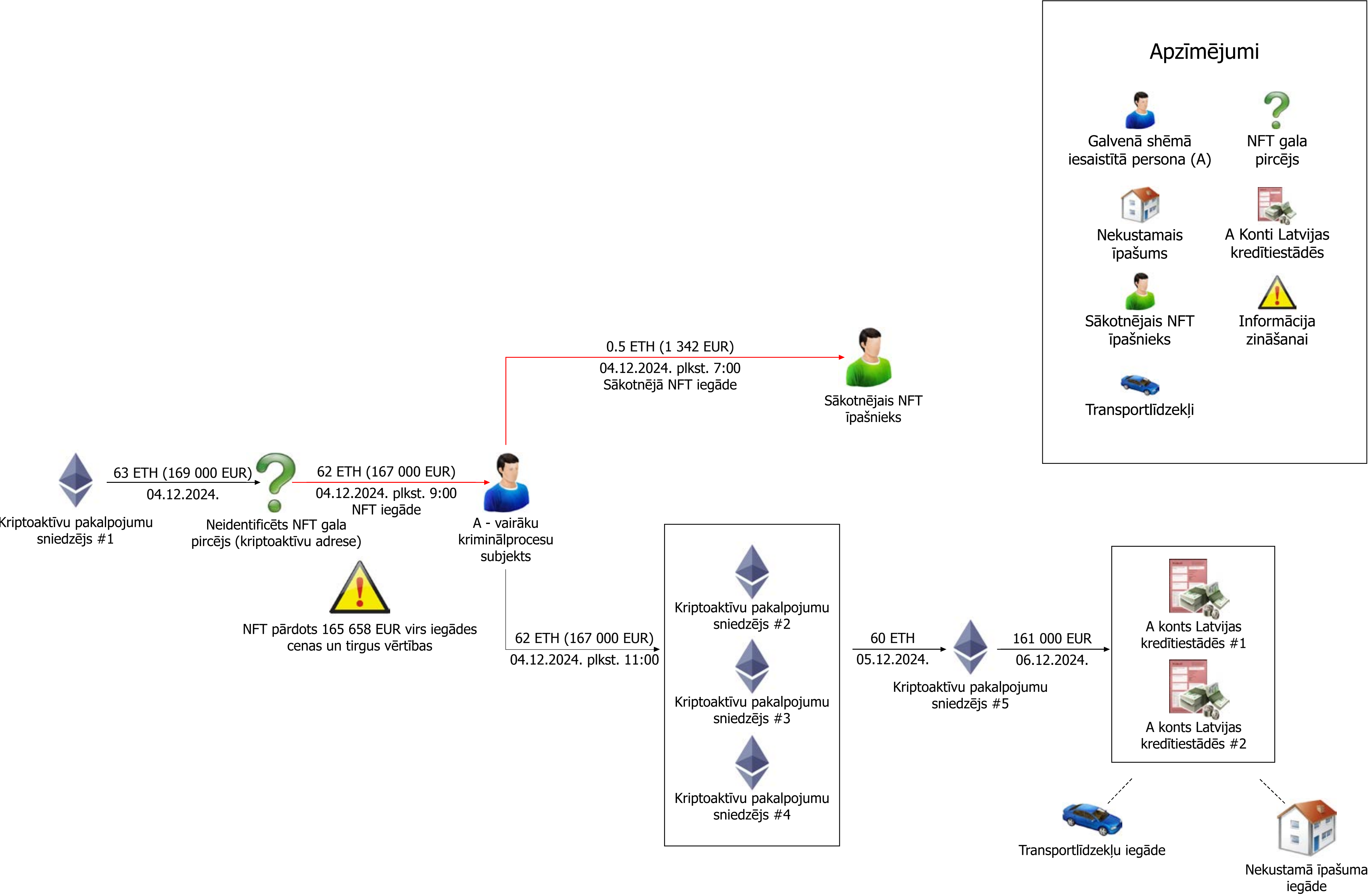

Lieta Nr. 2: Fiktīva NFT tirdzniecība un NILL

Izmantojot sev piederošas kryptoaktīvu adreses un kontus Latvijas kredītiestādē, fiziska persona izveidoja shēmu, lai neatvietojamo žetonu (NFT) fiktīvu, mākslīgi sadārdzinātu tirdzniecības darījumu aizsegā legalizētu noziedzīgi iegūtus līdzekļus.

Fiziska persona A, kas vēsturiski iesaistīta vairākos kriminālprocesos, 2024. gada decembrī veica NFT iegādes darījumu 0,5 ETH (1 342 *euro*) apmērā. Dažas stundas vēlāk NFT tika pārdots būtiski virs tā iegādes cenas un tirgus vērtības (62 ETH jeb 167 000 *euro*). Darījumā izmantotie līdzekļi NFT gala pircēja kryptoaktīvu adresē tika saņemti tranzītā no augsta riska kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēja.

Fiktīvā NFT pārdošanas darījuma rezultātā gūtie līdzekļi ar vairāku kryptoaktīvu pakalpojumu sniedzēju starpniecību tika pārvesti uz A kontiem Latvijas kredītiestādē (NILL 2. stadija – strukturēšana). Pēc tam no šiem kontiem tika veikti nekustamā īpašuma un transportlīdzekļu iegādes darījumi (NILL 3. stadija – integrācija).

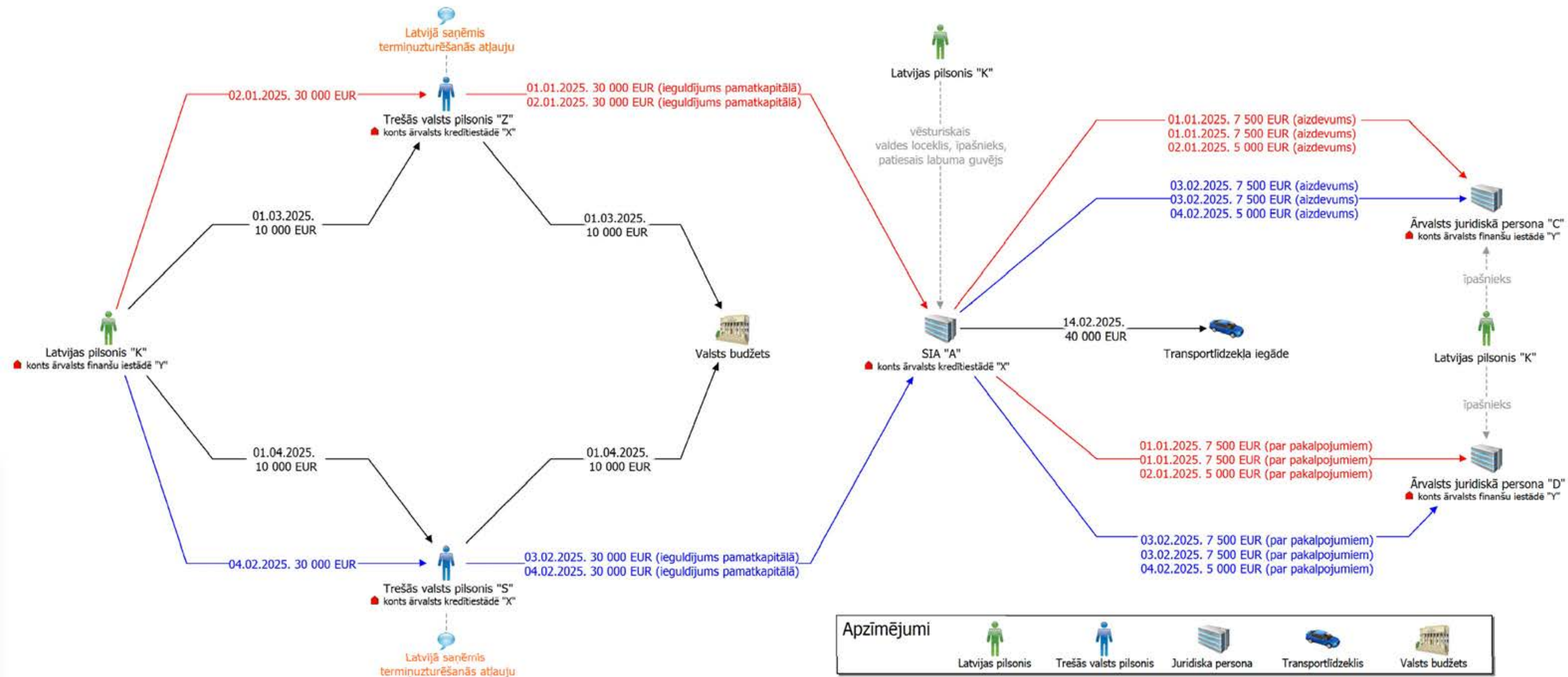

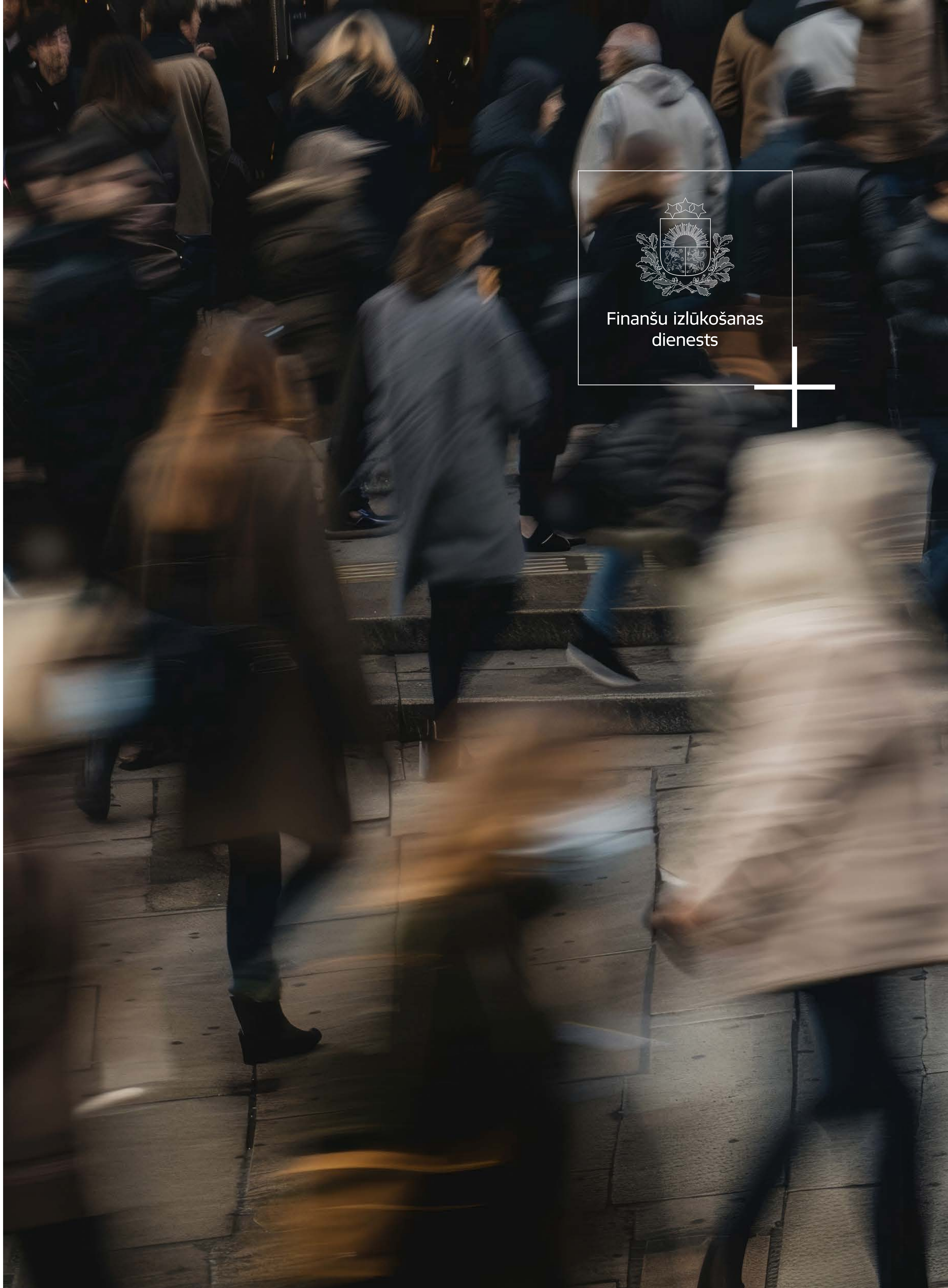
Lieta Nr. 3: Fiktīvi ieguldījumi juridiskās personas pamatkapitālā un NILL

Latvijas pilsonis trešo valstu pilsoņiem par atlīdzību piedāvāja ļaunprātīgi nodrošināt termiņuzturēšanās atļauju piešķiršanu Latvijā, veicot pēc būtības fiktīvus ieguldījumus Latvijā reģistrētas juridiskās personas pamatkapitālā bez nolūka organizēt reālu saimniecisko darbību.

Ikreiz pēc ieguldījuma daļas pārskaitīšanas uz Latvijā reģistrētās juridiskās personas kontu līdzekļi tika sadalīti un pārskaitīti tālāk uz divu citu Latvijas pilsonim piederošu, ārvalstīs reģistrētu juridisku personu kontiem, maskējot tos kā aizdevumus un samaksu par pakalpojumiem. Pēcāk Latvijas pilsonis no sava konta trešo valstu pilsoņiem pārskaitīja līdzekļus ieguldījuma daļas apmērā, pēc kā trešo valstu pilsoņi uz Latvijā reģistrētās juridiskās personas kontu pārskaitīja atlikušo ieguldījuma daļu. Tādējādi tika radīts maldīgs priekšstats, ka ieguldījums pamatkapitālā ir veikts apmērā, kāds Imigrācijas likumā noteikts termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanai. Daļa līdzekļu atkārtoti tika pārskaitīta Latvijas pilsonim piederošajām ārvalstīs reģistrētajām juridiskajām personām. Savukārt Latvijas pilsonis no sava konta trešo valstu pilsoņiem pārskaitīja līdzekļus, kas pēc tam termiņuzturēšanās atļaujas saņemšanas nolūkā tika iemaksāti valsts budžetā.

Latvijā reģistrētās juridiskās personas kontā atlikušie līdzekļi, kas tika iemaksāti kā fiktīvi ieguldījumi un uzskatāmi par noziedzīgi iegūtiem, tika pārvērsti citās vērtībās, iegādājoties transportlīdzekli.

Finanšu izlūkošanas
dienests

FINANŠU IZLŪKOŠANAS DIENESTS

Valņu iela 28, Rīga, LV-1050

Tālrunis: (+371) 67044430

E-pasts: pasts@fid.gov.lv

www.fid.gov.lv